

ఇది స్వరయుగం

(రాష్ట్ర గవర్నర్ ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ
రాష్ట్ర సర్వతోముఖాభివృద్ధిపై ముఖ్యమంత్రి
డాక్టర్ వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి అసెంబ్లీలో చేసిన
వివరణాత్మక ప్రసంగ పాఠం)

ముందు మాట

అభివృద్ధి అనేది కేవలం ఓ పదం కాదు. అది శ్రామికుల భాషలో నిరంతర స్రవంతి. శ్రమ ఫలం వికసించే క్రమంలో చైతన్యమనే నీరు పోసి చిత్తశుద్ధి అనే ఎరువు వేసి బీడు వారిన జన మైదానాలలో ప్రగతి పచ్చదనం వికసించడానికి విరబూయించటానికి మన ప్రజాస్వామ్య ప్రస్థానంలో తనదైన రీతిలో శ్రమించిన నాయకుడు పరిశ్రమించి ఫలితాలను సాధించి, ఈ రాష్ట్ర నౌకను ప్రగతి ఒడ్డుకు చేర్చిన నావికుడు మన ముఖ్యమంత్రి డాక్టర్ రాజశేఖర రెడ్డి... గవర్నర్ ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు చెబుతూ బడ్జెట్ ప్రవేశ ఘట్టంలో ఆయన చేసినది కేవలం మర్యాద పూర్వకమో, లాంఛన ప్రాయమో, అయిన ప్రసంగం కాదు. రాష్ట్ర ప్రగతి ప్రస్థానంలోని ప్రతి అంశాన్ని ఖచ్చితమైన సంఖ్యాబద్ధంగా వివరిస్తూ ప్రతి అంశం పట్ల ఓ ముఖ్యమంత్రికి ఎంత అవగాహన కావాలో, ఎంతటి ధృఢ దీక్ష కావాలో అక్షరాక్షరం నిరూపించిన ప్రసంగం ఇది! చరిత్రలో ఏ ముఖ్యమంత్రి ఇంతవరకూ చేయని సమ్యక్ సమాచార, నీరాజనం ఈ ప్రసంగం... ఈ ప్రసంగం కేవలం రాష్ట్ర ప్రగతిని మాత్రమే కాదు నేటి జాతీయ ప్రగతి ప్రస్థానాన్నే కళ్లముందు వుంచేది.

రాష్ట్రంలోని వివిధ జీవన రంగాలు, పరిశ్రమలు, ధోరణులు, అవాంతరాలు, విజయకేతనాలు, వాఙ్మనాలు, వాస్తవాలు, అన్నిటినీ గుదిగుచ్చి అక్షరాక్షరంలో ప్రజాస్వామ్య స్ఫూర్తిని, ముఖ్యమంత్రి ఆర్తిని చాటిన ప్రసంగం ఇది. సమకాలీన రాజనీతి శాస్త్ర విద్యార్థులకు ఓ పాఠ్యాంశంగా పెట్టదగిన ప్రసంగ రాజం ఇది! ఆలోచనాపరులు, ప్రజాస్వామ్య ప్రియులు, భావితరం నాయకులు, నేటి తరం కార్యకర్తలు, అధికారులు, అనధికారులు అందరూ చదివి తీరాల్సిన, తెలుకోవలసిన, గొప్ప ప్రయత్నం ఈ ప్రసంగ పాఠం. దీన్ని పుస్తక రూపంలో తేవడానికి చేసిన ఈ ప్రయత్నం ఓ నవీన చరిత్రకు ఇది తొలి ప్రయత్నం కావాలని, ఓ సజీవ స్ఫూర్తికి ఇది ఉదాహరణ అయి నిలవాలని, ఈ ప్రసంగ సమాహారం చిరకాలం ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజల గుండె చప్పుడుగా దేశమంతా ప్రతిధ్వనించాలని....

“అసతోమా సద్గమయా!

తమసోమా జ్యోతిర్గమయా!!”

తెలుగుతల్లి పాద పద్మాలపై మల్లెల వంటి వాస్తవాక్షరాలతో చేస్తున్న ప్రజాస్వామ్య సేవార్చనకు ఈ గ్రంథం అంకితం. ఇది తెలుగు ప్రజలందరికీ పునరంకితం.

- ప్రకాశకులు.

గౌ|| ముఖ్యమంత్రి గారి ప్రసంగం

“అధ్యక్షా, గడచిన కొన్ని రోజులుగా ఈ రాష్ట్ర శాసనసభకు రాష్ట్ర గవర్నర్ శ్రీ నారాయణ దత్ తివారీ గారు చేసిన ప్రసంగ పాఠం పైన చర్చ జరిగింది. నిజానికి నారాయణ దత్ తివారీ గారు ఈ నెల పదకొండవ తేదీన ఈ రాష్ట్ర శాసనసభకు చేసిన ప్రసంగాన్ని అభినందించవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంది. తివారీ గారు బాగా పరిణితి చెందిన రాజకీయవేత్త. మూడు సార్లు ఉత్తరప్రదేశ్ కు, ఒకసారి ఉత్తరాంచల్ కు ముఖ్యమంత్రిగా పనిచేసిన రాజనీతికోవిదుడు. ఆయన లాంటి అనుభవశాలి మన రాష్ట్రానికి గవర్నర్ గా రావడం నిజంగా we should all be very happy about it. ఆయన అనుభవం ఈ రాష్ట్రాన్ని ప్రగతి పథంలో ముందుకు తీసుకుపోతున్నది అనే విషయంలో నాకు ఏమాత్రం అనుమానం లేదు. నిజంగా ఆయన మన రాష్ట్రానికి వచ్చిన సందర్భంలో మన రాష్ట్రం ఇంతకు ముందు ఉన్న గడచిన రెండు, మూడు సంవత్సరాలుగా ఉన్న మంచి అభివృద్ధి రేటు మరింత ముందుకు వచ్చి ఈ సంవత్సరం ఆయన కాలు పెట్టిన శుభ సందర్భంలో Gross State Domestic Product దాదాపు పదకొండు శాతం అయ్యే పరిస్థితి కనబడుతోంది.

అధ్యక్షా, నిజానికి ఏ రాష్ట్రమైనా, ఏ దేశమైనా డబుల్ డిజిట్ ఎకనామిక్ గ్రోత్ సాధిస్తున్నది అంటే దాన్ని చూసి ఆ రాష్ట్రానికి, దేశానికి సంబంధించి ప్రతి ఒక్కరూ చాలా సంతోష పడవలసిన అవసరం ఉంటుంది. జపాన్, చైనా లాంటి దేశాలు, కొరియా లాంటి దేశాలు ఆవిధంగా డబుల్ డిజిట్ గ్రోత్ చేరుకోగలిగాయి కాబట్టి ఈరోజు అక్కడ సామాన్య ప్రజల యొక్క జీవన స్థితిగతులు చాలా బాగు పడ్డాయని మన అందరం కళ్లతో చూసిన సత్యం. ఈవిధంగా గడచిన మూడు సంవత్సరాలుగా బాగానే పెరుగుతూ ఈ సంవత్సరం మరింత బాగా పెరగడానికి కారణం నాకు తెలిసి మూడు ప్రధానమైన అంశాలు. మొదటిది భగవంతుడి దయ, రెండవది కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన పాలసీలు, మూడవది రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన పాలసీలు. ఏ ఒక్క దేశమైనా, రాష్ట్రమైనా ప్రగతి పథంలో ముందుకు పోవాలంటే వారు తీసుకునే చాలా స్థూలమైన చర్యల పైన చాలా విషయాలు ఆధారపడి ఉంటాయి. పేద వర్గాలను పట్టించుకునే మంచి ప్రభుత్వం వచ్చింది. భారతదేశంలోను, ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనూ “ఇందిరా గాంధీ” ఆలోచనా విధానాల మేరకు సోనియాగాంధీ గారి నాయకత్వంలో “యుపీఎ” ప్రభుత్వం అక్కడ, సోనియాగాంధీ గారి నాయకత్వంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఇక్కడ అధికారంలోకి వచ్చినప్పటి నుంచి చిత్తశుద్ధితో అక్కడ కేంద్రప్రభుత్వం, ఇక్కడ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బాగా పనిచేస్తున్నాయి కాబట్టి భగవంతుడి దయ ఏమాత్రం తగ్గకుండా వస్తున్నది.

ప్రతి సంవత్సరం అంతకు ముందు సంవత్సరం కంటే మెరుగైన వర్షాలు గానీ వాతావరణం గానీ ఉంటున్నాయి. చిన్న, పెద్ద సమస్యలు అక్కడక్కడ వచ్చినా మొత్తం మీద స్థూలంగా చాలా బాగా పరిస్థితులు ఉన్నాయి. కేంద్రంలో అధికారంలోకి వచ్చిన “యుపీఎ” ప్రభుత్వం మన్మోహన్ సింగ్ గారి ఆధ్వర్యంలో అక్కడ ప్రభుత్వం ఏర్పాటైంది. ఒక coalition ప్రభుత్వం మిగిలిన చాలా ఇతర పార్టీలతో కలిసి, కమ్యూనిస్టులు బయటి నుంచి మద్దతు ఇస్తూ ఉంటే గడచిన నాలుగు సంవత్సరాలుగా అధికారంలో చాలా రకాలుగా పేద వర్గాల వారిని ఉద్దేశించి మంచి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు తీసుకోగలుగుతోంది. పెరుగుతున్న జాతీయ సంపద సామాన్యులకు ఏ విధంగా చేర్చాలి, చేరాలి అనేది ఒక ప్రధానమైన అంశంగా అక్కడ ప్రభుత్వం పనిచేస్తోంది.

అన్నిటి కంటే ప్రధానంగా మన ప్రధాని మన్మోహన్ సింగ్ గారు is a very renowned reputed mandatory economist.

ఉ. 10.40

ఆయన ఎప్పుడు, ఎక్కడ ప్రధానమంత్రిగా వున్నా, లేకుంటే అంతకుముందు శ్రీ పి.వి. నర్సింహారావు గారు ప్రధానమంత్రిగా వున్నప్పుడు, ఆయన ఆర్థిక శాఖా మంత్రిగా వున్నా, ఆయన చేసిన ఆర్థిక సంస్కరణలు అయితేనేమి, ఆయన తీసుకున్న మానిటరీ ప్రాక్టీసెస్ అయితేనేమి ఈ దేశాన్ని ప్రగతి పథంలో ముందుకు తీసుకుపోయాయి. ఆయన 1991 నుంచి 1996వ సంవత్సరం వరకు శ్రీ పి.వి. నర్సింహారావు గారు ప్రధానమంత్రిగా వుండి, శ్రీ కె. మన్మోహన్ సింగ్ గారు ఆర్థికమంత్రిగా వున్నప్పుడు కూడా చివరి మూడు సంవత్సరాలలో దేశ స్థూల జాతీయోత్పత్తి రేటు 7.29, 7.97 లాగా, అంతకంటే ముందు కూడా 7 కంటే పైన వుండేదని అనుకుంటాను. 1994, 1995, 1996 ఈ మూడు సంవత్సరాల డీటేల్సు నా దగ్గర లేవు కానీ, ఆ మూడు సంవత్సరాలలో 7 శాతానికి పైగా స్థూల జాతీయోత్పత్తి పెరిగింది. అధ్యక్షా, 1997వ సంవత్సరం తరువాత అధికారంలోకి వచ్చిన మిగిలిన ప్రభుత్వాలు, ఇతర పార్టీలకు సంబంధించిన ప్రభుత్వాలు అధికారంలోకి వచ్చినప్పటి నుంచి మళ్ళీ స్థూల జాతీయోత్పత్తి రేటు 4.3, 6.68, 6.44, 4.35, 5.81, 3.84, 8.52 శాతం ఈ విధంగా తగ్గుతూ వచ్చాయి. ఇక్కడ నేను చెప్పదలచుకున్నదేమంటే 1991 నుండి 1996వ సంవత్సరం వరకు కేంద్రంలో అధికారంలో వున్న శ్రీ పి.వి. నర్సింహారావు గారి ప్రభుత్వంలో, అప్పట్లో ఆయన దగ్గర ఆర్థిక శాఖా మంత్రిగా పనిచేసిన శ్రీ కె. మన్మోహన్ సింగ్ గారి నాయకత్వం వల్ల దేశంలో కొంత ఆర్థికపరమైన పరిస్థితులు బాగుపడ్డాయి అనే విషయాన్ని చెప్పదలచుకున్నాను. ఆవిధంగా బాగుపడడానికి వారు చేసిన పద్ధతులు ఏమిటనే విషయాలు నేను మనవి చేస్తున్నాను. మనకు స్వాతంత్ర్యం రాకపూర్వం పర్ క్యాపిటా గ్రోత్ భారతదేశంలో సగటు భారతీయుడికి 0.9 శాతం వుంటే, 1950 నుంచి 1980వ దశకం వరకు కూడా పర్ క్యాపిటా గ్రోత్ 3.5 శాతం వచ్చింది. 1981 వ దశకం నుంచి 2004 వ సంవత్సరం వరకూ కూడా దాదాపు 6 శాతం వచ్చింది. అది 2004వ సంవత్సరం తరువాత సగటున 9 శాతం పెరగడానికి అవకాశం వచ్చింది. ఎప్పుడైనా, ఆర్థిక ప్రగతి ఎంత బాగావుంటే, అంత త్వరగా దారిద్ర్యాన్ని తగ్గించడానికి అవకాశం వుంటుంది. నిజంగా అధ్యక్షా, స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన కొత్తలో పరిస్థితికి, తరువాత పరిస్థితికీ, మరీ ముఖ్యంగా గడచిన మూడు, నాలుగు సంవత్సరాలలో పరిస్థితికి బేరీజు వేసుకుంటే ఎప్పుడైనా కూడా the higher economic growth will not only lead to higher incomes in the hands of the Government for the development in creation of productive assets and improving human indices but also do so many other productive measures in the overall development of the economy and the state. మరీ ముఖ్యంగా మన రాష్ట్రం లాంటి రాష్ట్రంలో, భారతదేశంలో మామూలుగా పెరుగుతున్న జనాభా కంటే కూడా మన రాష్ట్రంలో తక్కువగా వుంది. భారతదేశం మొత్తం మీద దాదాపు 1.7, 1.8 శాతం రేటులో జనాభా పెరుగుతూ వుంటే, మన రాష్ట్రంలో 1.1, 1.5 ఆ ప్రాంతంలో వుంటుంది. కాబట్టి, పెరుగుతున్న సంపద ఎక్కువగా అంటే పర్ క్యాపిటా గ్రోత్ మరింత పెరగడానికి అవకాశం వస్తుంది. ఎప్పుడైతే ప్రజలకు సంబంధించిన ఆదాయం అంటే స్థూల జాతీయోత్పత్తి గాని, స్థూల రాష్ట్ర ఉత్పత్తి గాని బాగా పెరుగుతాయో - that means higher revenues also to the State. ఎప్పుడూ కూడా రాష్ట్రానికి సంబంధించిన ఆదాయం, రాష్ట్ర ప్రజలకు

సంబంధించిన మొత్తం ఆదాయానికి డైరెక్ట్ గా లింక్ వుంటుంది. ఒక్క పర్సంటేజీగా వుంటుంది. ఆ విధంగా ఆదాయం పెరిగినప్పుడు ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన పెట్టుబడులు బాగా పెట్టడానికి అవకాశం వుంటుంది. రోడ్లు కానివ్వండి, ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు, స్కూళ్లు, ఆసుపత్రులు మొదలైనవి కానివ్వండి ఏదైనా కానివ్వండి. కావాల్సినంత సాంఘిక, సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేయడానికి అవకాశం వుంటుంది. అన్ని రకాలగాను, అనుకున్న అన్ని పనులు చేయడానికి అవకాశం వస్తుంది. నిజంగా ఒక్కోసారి ఆలోచన చేస్తే అధ్యక్షా, గడచిన మూడు, నాలుగు సంవత్సరాలలో మా ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత, నేను ఏ ఒక్క రోజైనా కూడా పలానా విధంగా, పలానా వర్గానికి, పలానా బీదవారికో ఉపయోగపడేట్టు పలానా పని చేయాలనిచెప్పి అనుకుంటే, చెయ్యలేకపోయినటువంటి పరిస్థితి మటుకు లేనే లేదు అని ఖచ్చితంగా చెప్పగలుగుతున్నాను. కారణమేమంటే ఆర్థికం బాగా పెరిగింది. ప్రజల యొక్క సంపద బాగా పెరుగుతూ వుంది...

ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా చూసుకోవలసిందేమంటే ఆ పెరుగుతున్న సంపద ఏదో కొంతమంది చేతుల్లోనే వుండిపోకూడదు. ఆ పెరుగుతున్న సంపద అందరికీ డిస్ట్రిబ్యూట్ అయ్యేట్లు చూడాలి. సమాజంలో అట్టడుగున వున్న వారికి, దళితులకు, బలహీన వర్గాలకు సంబంధించిన వారికి, మైనారిటీ వర్గాలకు సంబంధించిన వారికి, బీదవారికి ప్రతి ఒక్కరికీ కూడా ఏదో ఒక విధంగా పెరిగిన సంపద అంటే పెరిగిన జాతీయ సంపద గాని, పెరిగిన రాష్ట్ర సంపద గాని, కొంతమంది చేతుల్లో నిలబడిపోకుండా, అది సమాజంలోని ప్రతి ఒక్కరికీ అందేలా చూడవలసిన అవసరం ప్రభుత్వానికి వుంది. ప్రభుత్వాలు తప్పనిసరిగా వీటిని గురించి ఆలోచన చేయలేకపోతే చాలా తప్పు అవుతుంది. ఆవిధంగా పెరుగుతున్నాయి కాబట్టే, ఈ రాష్ట్రానికి సంబంధించి సొంత వనరులు 2003-2004 వ సంవత్సరంలో తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో వున్న చివరి సంవత్సరంలో 28 వేల కోట్ల రూపాయలు వుంటే, ఈ సంవత్సరం అంటే జరుగుతున్న సంవత్సరం 2007-2008 వ సంవత్సరంలో రాష్ట్రానికి సంబంధించిన సొంత వనరులు 56 వేల కోట్ల రూపాయలు అయ్యింది. సరిగ్గా రెట్టింపు అయ్యింది. అధ్యక్షా, ఈ 4 సంవత్సరాలలోనే ప్రతి సంవత్సరం రాష్ట్రానికి సంబంధించిన సొంత వనరులు 22 శాతం పెరిగాయి. అంతకుముందు పెరుగుదల కంటే కూడా చాలా బాగా పెరిగింది. అసలు, ఈ సంవత్సరమైతే ముందు 54 వేల కోట్ల రూపాయలు వస్తాయని అనుకున్నాము కాని, బడ్జెట్ ఎస్టిమేట్ లో 54 వేల కోట్ల రూపాయలే అనుకున్నాము గాని తీరా సంవత్సరం ఆఖరుకి వచ్చేసరికి రూ.56,126 కోట్లు వచ్చే పరిస్థితి కనబడుతుంది. అంటే అనుకున్న దానికంటే కూడా రాష్ట్రానికి అధికంగా ఆదాయాలు వస్తున్నాయి. ఉ.10.50

ఇక్కడ ఒకటి గమనించాలి. అనుకున్న దానికంటే రాష్ట్రానికి ఆదాయాలు ఎక్కువగా వస్తున్నాయి కాబట్టి అనుకున్న దానికంటే రాష్ట్రంలో సంక్షేమానికి, అభివృద్ధికి ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టగలుగుతున్నాం. ఇంతకు ముందు తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉన్న ఎనిమిది, తొమ్మిది సంవత్సరాలలో రెవెన్యూ 12.21 శాతం ఉంది. గడచిన మూడు, నాలుగు సంవత్సరాల కాలంలో రెవెన్యూ 22 శాతానికి పెరిగింది.

ప్రగతికిది ప్రస్థానం

ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలోనే రాష్ట్రానికి సంబంధించిన స్వంత ఆదాయం రూ.28 వేల కోట్ల నుంచి రూ.56 వేల కోట్లు కావడానికి కారణం.... గడచిన 4 సంవత్సరాలలో పన్నులు పెంచకుండానే ఆదాయం

పెరిగింది. దీనికి కారణం పన్నులు పెంచకపోవడమే కాదు. కరెంటు చార్జీలు, ఇండస్ట్రియల్ పవర్ టారిఫ్ తగ్గించిన ఘనత మా ప్రభుత్వానికి వుంది. రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజులు తగ్గించిన ఘనత మా ప్రభుత్వానికి వుంది. రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజులు తగ్గించిన ఘనత మా ప్రభుత్వానికి వుంది. భూములు ధరలు పెంచారు అన్నారు. భూములు ధరలు ఇప్పటికైనా కూడా ఏ ఒక్కరైనా చెప్పగలుగతారా? నిజంగా మార్కెట్ రేటు కంటే ఏ ఒక్కచోట అయినా 70, 75 శాతం కంటే లేదు. నిజంగా భూములు మార్కెట్ వ్యూ అక్కడ 100 రూపాయలు వుంటే రిజిస్ట్రేషన్ ఆఫీసులో వ్యూ 70, 75 శాతం మటుకే వుంది. ఇది కాదని ఏ ఒక్క చోట అయినా ఏ ఒక్కరైనా ఒక స్పెసిఫిక్ గా ఎగ్జాంపులు నాకు చెప్పండి. I will again re-look into it. ఆవిధంగా పెరిగిన భూములు ధరకు అనుగుణంగా పిరియాడికల్ రివిజన్ వుంటాయి. కాని మీరు చూడాల్సింది రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజు తగ్గిండా లేదా అవి విషయాన్ని చూడండి, వందల కోట్ల రూపాయలు సేల్సుటాక్సి తగ్గించాము. పెరగడానికి కారణం ఏమంటే తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో వున్న ఆ 9 సంవత్సరాలలో సగటు వార్షిక అభివృద్ధి రేటు 5.79 శాతం వుంటే మేము అధికారంలోకి వచ్చి ఈ సంవత్సరంతో కలిపి 4 సంవత్సరాలలో వార్షిక అభివృద్ధి రేటు 8.8 శాతం వుంది. అంటే 3 శాతం ఎక్కువ. ఎవరైనా అనవచ్చు 3 శాతమే కదా అని, ఈ 3 శాతం అన్నది ఎంత ఇంపార్టెంటు విషయాన్ని కొంత చెప్పాల్సివుంది నేను. ఈ సంవత్సరం అయితే వార్షిక వృద్ధి రేటు 10.37 శాతం అనుకుంటున్నాము. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించి స్టాటిస్టిక్ ఆర్గనైజేషన్ ఇస్తున్న ప్రాథమిక సూచనల మేరకు 10.37 శాతం ఈ సంవత్సరం వార్షిక పెరుగుదల రేటు అన్నారు. దేశానికి సంబంధించి పెరుగుదల 8.7 శాతం వస్తావుంటే అంత కంటే మన రాష్ట్రానికి సంబంధించి వార్షిక పెరుగుదల రేటు 1.6 ఎక్కువగా ఉండేటట్లు కనపడుతుంది. ఇంకా ఫైనల్ ఫిగర్ కాదు, మార్చి ఎండింగ్ కావాలి మళ్ళీ ఫైనల్ ఫిగర్ రావాలంటే 5, 6 నెలలు పడుతుంది. నేను చెప్పదల్చుకుంటే ఏమంటే 10.37 శాతం అన్నది ప్రిలిమినరీ ఎస్టిమేట్లు కాని ఫైనల్ ఫిగర్ వచ్చేసరికి 11.5 శాతమో 12 శాతానికి పోయినా నేను ఆశ్చర్యపడను. ఈ సంవత్సరం నిజంగా పోయిన సంవత్సరం కంటే అంత మంచి అభివృద్ధి వుంది. ఇంతకుముందు గడిచిన కొన్ని సంవత్సరాలు వరుసగా చూసినా కూడా ప్రతి సంవత్సరం అడ్వాన్సుడు ఎస్టిమేట్లు ప్రిలిమినరీ ఎస్టిమేట్లు కంటే ఫైనల్ ఫిగర్లు ఆఫ్ గ్రోత్ రేటు ఎక్కువగానే వుంటుంది. నా దగ్గర గడిచిన 8 సంవత్సరాలుగా ఫిగర్లు ఉన్నాయి. 2000-01 సంవత్సరంలో అడ్వాన్సుడు ఎస్టిమేట్లు 5.15 శాతం అన్నారు. ఫైనల్ ఫిగర్ వచ్చే సరికి 7.94 శాతం అన్నారు. ఆ తరువాత సంవత్సరం అడ్వాన్సుడు ఎస్టిమేట్లు 3.79 శాతం అన్నారు. ఫైనల్ ఫిగర్ వచ్చేసరికి 4.30 శాతం. ఆ తరువాత సంవత్సరం అడ్వాన్సుడు ఎస్టిమేట్లు 2.43 శాతం అన్నారు ఫైనల్ ఫిగర్ వచ్చేసరికి 3.26 శాతం వచ్చింది. (తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులను ఉద్దేశించి) మీ పరిపాలన అంతా అదే. 2003-04లో 7.08 శాతం అడ్వాన్సుడు ఎస్టిమేట్లు ఫైనల్ ఫిగర్ వచ్చేసరికి 9.27 శాతం వచ్చింది. 2004-05లో 4.96 శాతం అన్నారు, ఫైనల్ ఫిగర్ వచ్చేసరికి 6.96 శాతం వచ్చింది. 2005-06లో 7.55 శాతం అడ్వాన్సుడు ఎస్టిమేట్లు, ఫైనల్ ఫిగర్ వచ్చేసరికి 8.72 శాతం వచ్చింది. 2006-07లో 7.15 శాతం అడ్వాన్సుడు ఎస్టిమేట్లు 10.37 శాతం అంటున్నారు ఫైనల్ ఫిగర్ వచ్చేసరికి 11.5 శాతం, 12 శాతం వచ్చినా ఆశ్చర్యపడనక్కరలేదు. ఆల్ ఇండియా ఫిగర్లు కూడా కంపేర్ చేయడానికి ఏవిధమైన అభ్యంతరం లేదు. ఒక్క గ్రోత్ రేటు అన్నది ఒక్క ఇండివిడ్యువల్ సంవత్సరానికి తీసుకోరు. ఫలానా ప్లాన్ పిరియడ్ కి అంటే 8వ ప్లాన్, 9వ ప్లాన్, 10వ ప్లాన్ పిరియడ్ కి తీసుకుంటారు. లేదు ఫలానా వాళ్ల పరిపాలన 9 సంవత్సరాల టిడిపి పరిపాలన, 4 సంవత్సరాల కాంగ్రెస్ పరిపాలన అనే పద్ధతిలో

తీసుకుంటారు. ఎక్స్‌క్లూజువుగా ఏదన్నా ఒక్క సంవత్సరం అని చెప్పి అంటే ఆ సంవత్సరం ఫిగర్స్ dubious గా ఉండవచ్చు. నాకు బాగా గుర్తు ఇంతకుముందు రామకృష్ణుడు గారు ఇక్కడ సీట్లో కూర్చోని సమాధానం చెప్పారు. 2003-04కు 9.27 శాతం గ్రోత్ రేటు వచ్చిందని చాలా గొప్పగా ఇదే హాస్‌లో చెప్పారు. కాని విషయం ఏమంటే అంతకు ముందు సంవత్సరం 3.26 శాతం వచ్చింది. అంతకుముందు సంవత్సరం 4.26 శాతం వచ్చింది. ఆ మూడు సంవత్సరాలలో సగటు తీసుకుంటే 5.58 శాతం యావరేజీన గ్రోత్ రేటు వచ్చింది. 1998-99లో తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో వున్నప్పుడు 12.17 శాతం గ్రోత్ రేటు వచ్చింది. కాని అంతకుముందు సంవత్సరం మైనస్ 1.73 శాతం వచ్చింది. అంటే 2 సంవత్సరాలు కలిపితే 12.17 నుంచి 1.73 తీసివేస్తే 10.44 డివైడ్ బై 2 అయితే 5.22 శాతం ఆ రెండు సంవత్సరాలకు సంబంధించి సగటు గ్రోత్ రేటు. అట్లాగే అధికారంలోవున్న 1994-95 నుంచి 2003-04 వరకు 10 సంవత్సరాలు, చంద్రబాబునాయుడు గారి పిరియడ్ అంతకుముందు రామారావు గారి పిరియడ్ కలిపి తీసుకుంటే తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో వున్న 1994 ఏప్రిల్ నుంచి 2004 మార్చి వరకు ఆ 10 సంవత్సరాలు సగటు వృద్ధి రేటు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించి 5.85 శాతం వుంది అదే సమయంలో దేశానికి సంబంధించి అభివృద్ధి రేటు 6.13 శాతం వుంది దయచేసి గమనించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ఉ. 11.10

ఆలోచించండి ఓసారి...

ఇది ఏదో మా గొప్ప పని వల్ల, మా పరిపాలన వల్ల, మేము ఆరంభించిన కార్యక్రమాల వల్ల, ఆంధ్రప్రదేశ్ అప్పుడు ఎంత పెరిగింది. అప్పుడు పెరగడమే కాదు అధ్యక్షా, మేము ఆరోజు ఆరంభించిన విషయాల వల్లనే, కార్యక్రమాల వల్లనే, ఈరోజైనా ఇప్పుడు పెరుగుతుందని కొందరు అంటారు. మరి ఆరోజు వాళ్ళు ఆరంభించిన అంత గొప్పవి అయితే మిగిలిన దేశం అంతా పెరుగుదల రేటు కంటే కూడా మనం ఎందుకు తక్కువగా వున్నాము ఆరోజున? సరే, అధ్యక్షా, ఎవరైన కూడా గవర్నమెంట్‌లోకి వచ్చినప్పుడు మొదటి సంవత్సరానికి సంబంధించిన పెరుగుదల జనరల్‌గా వాళ్ల అకౌంట్‌లో వేయకూడదు. కాని, రెండవ సంవత్సరము నుంచి వాళ్ల అకౌంట్‌లోకి వేయాల్సి వస్తోంది. ఆవిధంగా మేము అధికారములోకి వచ్చి ఇప్పటికి నాలుగు సంవత్సరాలు అయింది. మొదటి సంవత్సరానికి సంబంధించిన పెరుగుదల రేటు మా అకౌంట్‌లో ఎంత వేయాలి? వారి అకౌంట్‌లో ఎంత వేయాలి? అనేది మీ విజ్ఞతకు వదిలి పెడుతున్నాను. పోనీ అది కూడా మా అకౌంట్‌లోకి వేసుకున్న కూడా 2003, 2004, 2005వ సంవత్సరం, మేము అధికారములోకి వచ్చిన మొదటి సంవత్సరములో ఈ రాష్ట్రానికి సంబంధించిన పెరుగుదల రేటు 6.96 శాతం. రెండవ సంవత్సరానికి సంబంధించిన పెరుగుదల రేటు 8.72 శాతం. మూడవ సంవత్సరానికి సంబంధించిన పెరుగుదల రేటు 8.87 శాతం. ఈ సంవత్సరానికి సంబంధించిన పెరుగుదల రేటు 10.37 శాతం. ఈ నాలుగు సంవత్సరాలకు సంబంధించిన పెరుగుదల రేటు యావరేజీ తీసుకుంటే 8.73 శాతం. లేదు మొదటి సంవత్సరానికి సంబంధించిన లెక్క ఏది వుందో వారికే వదిలి వేసి, ఈ మూడు సంవత్సరాలకు సంబంధించిన పెరుగుదల రేటు తీసుకుంటే 9.32 శాతం. ఇది భారతదేశానికి సంబంధించిన పెరుగుదల రేటుతో పోల్చుకుంటే, ఈ నాలుగు సంవత్సరాలకు సంబంధించిన పెరుగుదల రేటు యావరేజీగా తీసుకుంటే 8.80 శాతం. భారతదేశానికి సంబంధించిన సగటు పెరుగుదల రేటు, ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు సంబంధించిన పెరుగుదల రేటు 8.73 శాతం. భారతదేశానికి సంబంధించిన సగటు

పెరుగుదల రేటుకు, దాదాపు సమానముగా వచ్చాము. భారతదేశానికి సంబంధించిన సగటు పెరుగుదల రేటు 8.8 శాతం, మన ఆంధ్రప్రదేశ్ కు సంబంధించి పెరుగుదల రేటు 8.73 శాతం. అంటే సగటు పెరుగుదల రేటు 0.07 శాతం వరకు తక్కువ అన్నమాట. అంతకు ముందు తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారములో వున్న తొమ్మిది సంవత్సరాలకు ఎంత తక్కువ అంటే 6.13 నుంచి 5.85. అంటే అప్పుడు దాదాపు 0.28 తక్కువ అధ్యక్షా. ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో దాని 0.07కి వచ్చాము. మరి ఈ ఒక సంవత్సరానికి తీసుకుంటే దేశ సగటు కంటే చాలా బాగున్నాము. ఇంకా కూడా సగటు పెరుగుదల రేటు పెరగడానికి అవకాశము వుంది. ఆవిధంగా పెరిగే పరిస్థితులు వాస్తవంగా రాష్ట్రంలో కనిపిస్తుంటే, తేట తెల్లంగా కళ్లకు కనపడునట్లు ప్రధానమైన దినపత్రికలు అధ్యక్షా, అది ఏమీ ఖర్చో గాని, నేను అయితే బాగా రాష్ట్రానికి సంబంధించిన అభివృద్ధి వుండీ, రైతాంగాన్ని సంతోష పెట్టే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము. రైతాంగం బాగానే సంతోషంగా వున్నారు. రైతు కూలీలకు యన్.ఆర్.ఈ.జి.యస్., వంటి మంచి కార్యక్రమాలు అమలు అయి హౌజింగులో, పెన్షన్ లో, ఆరోగ్యశ్రీలో, పావలావడ్డీలు ఇవన్నీయు కూడా అమలు అయి వారందరూ కూడా సంతోషంగానే వున్నారు. కాని, ఈ రాష్ట్రానికి సంబంధించిన ప్రధాన ప్రతిపక్ష పార్టీని గాని, వారికి మద్దతు పలుకే వార్తా పత్రికలు గాని సంతోష పెట్టడం నా చేత కావడం లేదు. వారికి మద్దతు పలుకే వార్తా పత్రికలలో ఎంత తప్పుడు వార్తలు వ్రాస్తారంటే, ఈ రోజు కూడా మొదటి పేజీలో, నిన్ను, మొన్న కూడా మొదటి పేజీలో ఇదే పత్రికలో చూశా, సంక్షేమంలో యు.పి., ప్రభుత్వం కంటే మనం తక్కువ అంటూ, అధ్యక్షా, ఈరోజు అంకెల రంకెలని జాతీయ స్థాయిలో పోలిస్తే, వృద్ధి రేటు, తలసరి ఆదాయం కంటే రెండు తక్కువే. అయిన అంతా బాగుందన్న ఆర్థిక సర్వే అధ్యక్షా, ఇది వృద్ధి రేటు అని ఒక గ్రాఫ్ వేస్తాడు. నేను చెప్పినట్లు అంతకు ముందు తొమ్మిది సంవత్సరాల పాటు తెలుగుదేశం పార్టీకి సంబంధించిన పరిపాలనకు గ్రాఫ్ వేసి వుంటే చాలా మంచిది. కాని వేయరు. తెలుగుదేశం పార్టీకి సంబంధించిన 2003వ, 2004వ చివరి సంవత్సరమునకు సంబంధించిన గ్రాఫ్ వేస్తాడు. ఆ సంవత్సరం రాష్ట్రానికి సంబంధించిన వృద్ధి రేటు 9.27 అని వేస్తాడు. అంతకంటే ముందు సంవత్సరానికి సంబంధించిన 3.27 అని వేయడు. ఆ వృద్ధి రేటు 9.27 అని వేసి తెలుగుదేశం పార్టీకి సంబంధించిన అధికారములో చివరి సంవత్సరములో వున్న 9.27 అని గ్రాఫ్ వేస్తాడు. కాంగ్రెసు పార్టీ అధికారములోకి వచ్చిన తర్వాత 6.96 అని 8.72 ఒక ఈ సంవత్సరానికి 10.37 వచ్చిందని రాసుకుంటు వస్తారు. తలసరి ఆదాయాల గురించి కూడా ఏదో ఒక విధంగా మసి పూసి మారేడు కాయ చేయాలి. కాంగ్రెస్ పార్టీ చేస్తున్న అభివృద్ధి, అభివృద్ధికి సంబంధించిన credibility కాంగ్రెస్ పార్టీకి రాకూడదనే భావన మీది. ఇటువంటి పత్రికలు హైకోర్టులో, సుప్రీంకోర్టులో అఫిడవిట్ వేసిన నేను అర్థము చేసుకోగలుగుతా. ఏమిటీ, కాంగ్రెస్ పార్టీని ఓడించడము, తెలుగుదేశం పార్టీని అధికారములోకి తీసుకుని రావడం. ఇందులో మేము చాలా ప్రధానమైన పాత్ర వహించామని వ్రాసినా, హైకోర్టులో అఫిడవిట్ వేసినా, నాకు అభ్యంతరం లేదు. ప్రజలకు ఇంత తప్పుడు సమాచారాలు మాత్రము ఇవ్వవద్దని నేను కోరుతున్నాను.

ప్రణాళికలే ప్రాణం

I will go through the Reserve Bank documents State Finances, Study of budget 2007-2008 : జనరల్ గా plan expenditure is supposed to be the important parameter for the over all

development of the State. Plan expenditure అంటే అభివృద్ధికి సంబంధించిన ప్రణాళిక. ప్రణాళికకు సంబంధించిన ఖర్చు అంటే అది అభివృద్ధికి అద్దం పడుతుంది. కాపిటల్ ఎక్స్‌పెండిచర్ కానివ్వండి లేక మానవ వనరుల అభివృద్ధి సూచికలకు సంబంధించిన పెరుగుదల పెడుతున్న ఖర్చు, ఏదో నేరుగా కాపిటల్ ఎక్స్‌పెండిచర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు కాని, రోడ్లు గాని, బిల్డింగ్‌లు ఇటువంటి అన్నియు కూడా ప్లాన్‌లో జనరల్‌గా రెఫ్లెక్ట్ అవుతాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ విషయానికి వస్తే, 2007-2008వ సంవత్సరానికి బడ్జెట్‌లో రూ.32,973 కోట్లు. మన రాష్ట్రానికి సంబంధించిన ప్లాన్.

ఉ. 11.20

2007-2008 బడ్జెట్ ప్రకారం చూస్తే మన రాష్ట్రానికి సంబంధించిన ప్లాన్ బడ్జెట్ 32,973 కోట్లు. మనకు దగ్గర దగ్గరలో ఉన్న రాష్ట్రం ఉత్తరప్రదేశ్ 30,777 కోట్లు. మన రాష్ట్ర జనాభా 8.2 కోట్లు, ఉత్తరప్రదేశ్ జనాభా 16.44 కోట్లు. మన కంటే రెట్టింపు ఉన్న ఉత్తరప్రదేశ్ ప్లాన్ మన కంటే తక్కువ ఉంది. మహారాష్ట్రలో దేశానికి సంబంధించిన సంపద అంతా అక్కడే వుంది. పెద్ద, పెద్ద పారిశ్రామిక వేత్తలు అక్కడే వున్నారు. ఆదాయపు పన్ను ఒక్క ముంబై నగరం నుండే 40 శాతం నుండి 45 శాతం వరకు ఆదాయము వస్తుంది. అటువంటి మహారాష్ట్ర బడ్జెట్ ప్లాన్ 20,777 కోట్లు. మహారాష్ట్ర జనాభా 10.50 కోట్లు. ముఖ్యమైన రాష్ట్రాల్లో గుజరాత్ 14,409 కోట్లు, కర్ణాటక 17,256 కోట్లు, తమిళనాడు 16,522 కోట్లు, వెస్ట్ బెంగాల్ 10,953 కోట్లు.

ఒక్కొక్క మనిషి పైన ఎంత ప్లాన్ ఖర్చు అవుతుందనే విషయానికి వస్తే మన రాష్ట్రానికి సంబంధించిన ఒక్కొక్క మనిషి పైన రూ.4,327. తరువాత స్థానములో ఉన్నది కర్ణాటక రూ.3,228, గుజరాత్ రూ.2,848, తమిళనాడు రూ.2,648, మహారాష్ట్ర రూ.2,146, ఉత్తరప్రదేశ్ రూ.1,853, వెస్ట్ బెంగాల్ రూ.1,367. అదేవిధంగా ప్రభుత్వాలు ప్లాన్‌కి సంబంధించి ఎంత ఎక్కువగా ఖర్చు పెట్టగలిగితే అందులో మూడు నుంచి నాలుగు వంతులు ప్రైవేట్ ఇన్‌వెస్ట్‌మెంట్లు కూడా వస్తాయి. పబ్లిక్ ఇన్‌వెస్ట్‌మెంట్ చాలా అవసరం. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన మొట్టమొదటి సంవత్సరం నుంచి పబ్లిక్ ఇన్‌వెస్ట్‌మెంట్ పైన దృష్టి పెట్టగలిగింది. గడచిన రెండు సంవత్సరాలుగా కూడా ఎక్కువ ఇన్‌వెస్ట్‌మెంట్ పెట్టగలిగాం. ఆదాయాలు కూడా పెంచుకోగలిగాం. గవర్నమెంట్ ఎక్స్‌పెండిచర్ ఎక్కువగా వచ్చే సరికి, ప్రైవేట్ ఎక్స్‌పెండిచర్ కూడా బాగా వస్తోంది. ఆర్థికంగా కూడా అభివృద్ధి చెందడానికి అవకాశం వస్తోంది. ప్లాన్ మాత్రమే కాకుండా డెవలప్‌మెంట్ ఎక్స్‌పెండిచర్ చూస్తే ఆంధ్రప్రదేశ్ మొదటి స్థానంలో ఉంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ డెవలప్‌మెంట్ ఎక్స్‌పెండిచర్ రూ.53,923 కోట్లు, మహారాష్ట్ర డెవలప్‌మెంట్ ఎక్స్‌పెండిచర్ రూ.48,813 కోట్లు. డెవలప్‌మెంట్ ఎక్స్‌పెండిచర్ మొదటి స్థానములో రూ.7,078, రెండవ స్థానములో కర్ణాటక రూ.6,382. డెవలప్‌మెంట్ ఎక్స్‌పెండిచర్‌లో కొంత కాపిటల్ ఎక్స్‌పెండిచర్, కొంత సోషల్ ఎక్స్‌పెండిచర్ ఉంటుంది. కాపిటల్ ఎక్స్‌పెండిచర్‌లో కూడా మన రాష్ట్రం మొదటి స్థానములో ఉంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ కాపిటల్ ఎక్స్‌పెండిచర్ 23,214 కోట్లు. ఉత్తర ప్రదేశ్ 21,540 కోట్లు. పర్ కాపిటా తీసుకుంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ రూ.3,046, తరువాత స్థానము గుజరాత్ 2,059. సోషల్ సెక్టర్ ఎక్స్‌పెండిచర్ ఆంధ్రప్రదేశ్ రూ.28,247 కోట్లు, మహారాష్ట్ర 31,037 కోట్లు, ఉత్తరప్రదేశ్ 31,643 కోట్లు. సోషల్ సెక్టర్‌లో మన రాష్ట్రం కంటే మహారాష్ట్ర, ఉత్తరప్రదేశ్ కొంచెం ఎక్కువగా ఉన్నాయి.

వారి కంటే మూడు వేల కోట్ల రూపాయలు మనము తక్కువ. కాని పర్ కాపిటా విషయానికి వస్తే మన రాష్ట్రము మొదటి స్థానములో రూ.3,777, కర్ణాటక రూ.3,641, తమిళనాడు రూ.3,401, మహారాష్ట్ర రూ.3,234, వెస్ట్ బెంగాల్ రూ.2,047, ఉత్తరప్రదేశ్ రూ.1,905. అటువంటి ఉత్తరప్రదేశ్ బాగా చేస్తోందని ఈ రాష్ట్రానికి సంబంధించిన ప్రముఖ దినపత్రిక మూడు రోజుల క్రితం బ్యానర్ హెడ్లైన్లో వేసింది. బడ్జెట్ వచ్చేసరికి విపరీతంగా అప్పులు పెరిగిపోతున్నాయని వార్తా పత్రికలలో ప్రకటిస్తున్నారు. అప్పుల విషయంలో మన రాష్ట్రానికి సంబంధించిన అప్పులు 1,19,925 కోట్లు ఉన్నాయి. మన రాష్ట్రం కంటే అప్పులు ఎక్కువగా ఉన్న రాష్ట్రం రూ.1,75,090 కోట్లు, పశ్చిమ బెంగాల్ రూ.1,34,786 కోట్లు.

ఇక పర్ కాపిటా లయబిలిటీస్ పరీక్షిస్తే గుజరాత్ ప్రభుత్వము రూ.18,499 కోట్లు, మహారాష్ట్ర రూ.18,088, కేరళ రూ.19,485 కోట్లు, వెస్ట్ బెంగాల్ రూ.16,827 కోట్లు. మన రాష్ట్రము గుజరాత్, మహారాష్ట్ర, కేరళ, వెస్ట్ బెంగాల్ కంటే తక్కువ. మన కన్నా తక్కువగా ఉన్న రాష్ట్రాలు కర్ణాటక, తమిళనాడు, అప్పులు తీసుకున్నా వీలున్నంత వరకు తక్కువ వడ్డీ రేటుతో తీసుకున్న ఘనత మనదే.

అధ్యక్షా, వడ్డీ చెల్లింపుల విషయంలో ప్రతి సంవత్సరం చెల్లించవలసిన వడ్డీ రూ.8,629 కోట్లు.

ఉ. 11.30

అట్లాగే ప్రతి సంవత్సరం మహారాష్ట్ర వడ్డీ చెల్లించవలసింది రూ.12,114 కోట్లు. వెస్ట్ బెంగాల్ ప్రతి సంవత్సరం చెల్లించవలసిన వడ్డీ రూ.11,485 కోట్లు. ఇక per capita income విషయానికి వస్తే, మనమేమో ఒక్కొక్కరిపైన సంవత్సరానికి, వాళ్లకు వచ్చే ఆదాయాన్ని per capita income అంటున్నాము, ఈ సంవత్సరం మన per capita income దాదాపు 30, 34 వేల రూపాయలు. అందులో వడ్డీగా మన రాష్ట్రం చెల్లిస్తున్నది రూ.657 లు అయితే, గుజరాత్ రాష్ట్రం పర్ కాపిటా వడ్డీ చెల్లిస్తున్నది రూ.1494 లు, మహారాష్ట్ర రూ.1145 లు, వెస్ట్ బెంగాల్ రూ.1377లు. అంటే దీంట్లో కూడా మనం ఎంత బాగా ఉన్నామనే విషయం గమనించాలి.

అదేవిధంగా own tax revenues మన రాష్ట్రానికి సంబంధించి రూ.31,399 కోట్లు అయితే, మన దగ్గరగా ఉన్న రాష్ట్రాలను చూస్తే, గుజరాత్లో రూ.20,868 కోట్లు, కర్ణాటకలో రూ.26,691 కోట్లు, మధ్యప్రదేశ్లో రూ.11,717 కోట్లు, బీహార్లో రూ.4970 కోట్లు, తమిళనాడులో రూ.30,988 కోట్లు, ఉత్తరప్రదేశ్లో రూ.27,802 కోట్లు, పశ్చిమ బెంగాల్లో రూ.14,255 కోట్లు. ఈవిధంగా ఇతర రాష్ట్రాలతో పోల్చుకుంటే, మన కంటే అదనంగా రాష్ట్రానికి సంబంధించి స్వంత ఆదాయం వస్తున్న రాష్ట్రం 45 వేల కోట్లు రూ.లతో మహారాష్ట్ర ప్రథమ స్థానంలో ఉంటే, దాని తర్వాతి స్థానం మన రాష్ట్రానిది, ఆ తర్వాత స్థానం తమిళనాడు రాష్ట్రానిది.

గడచిన నాలుగు సంవత్సరాల్లో ఆర్థిక పరిస్థితుల యొక్క నిర్వహణలో మనం ఏ ఒక్క ఇతర రాష్ట్రానికి తీసిపోవడం లేదు. On the other hand, we are better than every individual States. I specially congratulate my Finance Minister, రోశయ్య గారు తనకు ఉన్న అపార అనుభవాన్ని బాగా జోడించి, క్రోడీకరించి అంతకు ముందు ఉన్న stagnation level నుండి మళ్లీ ప్రగతి పథం వైపు పెట్టడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారన్న విషయం తేటతెల్లంగా అర్థమవుతున్నది. ఎవరికైనా అర్థం కాకపోతే నేను చేయగల్గింది

ఏమీ లేదు...

మా గవర్నమెంట్ గురించి కాగ్ 31 మార్చి 2007 తేదీ నాటి తన రిపోర్టులోని 30వ నంబరు పేజీలో చేసిన కామెంట్స్ ను ఒకసారి చదివి వినిపిస్తాను. According to the CAG finding, Page No.30 CAG conclusion Para 1.12, Capital expenditure of 9.904 crores record a growth rate of 35% over previous year. The lion share of capital expenditure was observed by an birth section sector during the current year asserts due by 11,837 crores and liabilities due by 7.140 crores. Despite better asserts formation during the year 27% of the liabilities have no assert backup due to better management of cash balance the Government did not resort ways and means for successive third years. ఇటువంటి రిపోర్టులు ఉంటే How can I not congratulate my Finance Minister? అధ్యక్షా, ఇందులో ఒక పాయింట్ ను దయచేసి మళ్లీ గమనించాలి. Despite better asserts formation during the year 27% of the liabilities have no asserts backup. ఈ సంవత్సరానికి బాగా చేసినా, చేయగల్గినా, ఇంకా 27 శాతం అప్పులకు సంబంధించిన assets కు బ్యూకప్ లేదంటున్నారు. దీనికి ఎవరయ్యా కారణం?

అంకెలు చెప్పే నిజాలు ఇవి

ఈ రాష్ట్రంలో తొమ్మిది సంవత్సరాలు పాటు పరిపాలన చేసిన తెలుగుదేశం పార్టీ తప్ప మరి ఏ ఒక్కరు కారణం కానే కాదని తెలుస్తోంది.

31.3.1994 అంటే దాదాపుగా తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన మొదటి సంవత్సరం అనుకుంటూ కొంచెం ఇంచుమించుగా. 31.3.1994వ తేదీ నాటికి ఈ రాష్ట్రానికి సంబంధించిన ఆస్తుల, అప్పుల నిష్పత్తి చూస్తే, 101 ఆస్తులుంటే, 100 అప్పులున్నాయి. అదే విధంగా 31.3.2004వ తేదీన అప్పటికి అధికారంలో ఎవరు ఉన్నారు అధ్యక్షా ఈ పది సంవత్సరాలు? అప్పుడు ఆస్తుల, అప్పుల నిష్పత్తి 101 : 100 నుండి 63 : 100 కు తగ్గింది. అంటే అప్పులు ఆస్తుల కంటే 33 శాతం ఎక్కువగా ఉన్నాయి. ఆ 33 శాతం అప్పుల్లో గడిచిన మూడు సంవత్సరాల్లో ఒక్క ఆరు శాతం వరకు తగ్గించగలిగాము. నానా కష్టాలు పడి ఆరు శాతం తగ్గించాము. ఇంకా 27 శాతం తగ్గించవలసిన అవసరం ఉంది. మీ పాపాల్ని కడిగి వేయలేకుండా ఉన్నాము. మీరు చేసిన 33 శాతం పాపాల్లో ఒక్క ఆరు శాతం కడిగేశాము. ఇంకా మిగిలిన 27 శాతం పాపాల్ని వచ్చే నాలుగేళ్లు, ఆరేళ్లు, పదేళ్లలో కడిగేస్తాం. డోంట్ వర్రీ...

ఏది ఏమైనా అన్ పార్లమెంటరీ, మరొకటి మాట్లాడితే, on two different occasions ఈ రాష్ట్రానికి సంబంధించిన అభివృద్ధిని గురించి మాట్లాడితే ఇక్కడ కూర్చుని వినడం కొంచెం కష్టంగా ఉంటే బయటకు వెళ్లి వినండి. బయట టివిలు చక్కగా వున్నాయి. అక్కడ వినడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అంతకుముందు రెండు మూడు సార్లు గవర్నరు ప్రసంగానికి జవాబు చెప్పేటప్పుడు వాళ్లు ఉన్నట్లు లేరు. కావాలని బయట ఏదో సమస్యను సృష్టించుకుని వెళ్లారు. అంత బాధ ఎందుకు? దయకరరావు మనసు మారింది అనుకున్నాను. మీ పద్ధతులు ఏమీ బాగా లేదు. మరొకసారి మనవి చేస్తున్నాను. ప్రధాన ప్రతిపక్షం వారికి ఇష్టం లేకపోతే

బయట నుండి వినండి కానీ క్లారిఫికేషన్స్ కు మళ్లీ రావచ్చు.

(ప్రధాన ప్రతిపక్ష సభ్యుల నుండి అభ్యంతరం)

Mr. Speaker : Let us complete with the debate and please sit down. We will continue with the debate.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు : అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి గారు ఏమి చెప్పినా వినడానికి సిద్ధంగా వున్నాము. మమ్ములను బయటకు పొమ్మనడానికి ఆయన ఎవరు? మీరు మా రెస్పూక్కు రావాలి సార్?

మిస్పర్ స్పీకర్ : నేను మీ రెస్పూక్కు రావాలంటే ultimately, the house should run. The hole house should be rescued with continuos obligations. We have to evolve it. It is not the way.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు : ముఖ్యమంత్రి గారు బయటకు వెళ్లండి అనడం సబబు కాదు.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి : అధ్యక్షా, మా ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చి దాదాపు 4 సంవత్సరాలు కావస్తుంది. రానున్నది ఎలక్షన్ సంవత్సరం కాబట్టి ఎన్నికల సంవత్సరంలో గర్జనలు ఉంటాయి, ఏరువాకలు ఉంటాయి, మామూలే, ఉంటాయి తప్పదు.

(అంతరాయం)

కానీ వెనుకబడిన కులాలకు సంబంధించి నూటికి 50 శాతం జనాభా ఉంటే వారికి బడ్జెట్ కేటాయింపులు 2, 3 శాతం అని 9 సంవత్సరాలు ముఖ్యమంత్రిగా పనిచేసిన ప్రధాన ప్రతిపక్ష నాయకుడు గారు అంటుంటే ఇది భాష్యమా అంటున్నాను. ఇప్పటికీ దాదాపు 48 లక్షల మందికి పెన్షన్లు ఇస్తున్నాము. వచ్చే ఏప్రిల్, మే నెలల నుండి మరొక 15 లక్షల మందికి వచ్చి, సుమారు 60, 65 లక్షల మందికి పెన్షన్లు ఇచ్చే కార్యక్రమం చేస్తున్నాము. ఈ 5 సంవత్సరాల్లో దాదాపు 80 లక్షల మందికి ఇండ్లు కట్టే ప్రక్రియ కోసం వచ్చే మార్చి నాటికి ఈ 5 సంవత్సరాలలో కట్టిన ఇండ్లు 50 లక్షల పైన ఉన్నాయి. కడుతున్నవి మరొక 30 లక్షలు ఉంటాయి. ఇంతకుముందు ఉన్న ఒకటిన్నర లక్షల రేషన్ కార్డులకు మరొక 32 వేలు చేర్చడం జరుగుతుంది. రేషన్ కార్డులు అవసరమయిన వారికి ఎక్కడయినా మిస్ అయింది, లేకపోతే కొడుకు, తల్లిదండ్రులు ఉంటే, కొడుకు పెండ్లయి పక్కకుపోతే ప్రత్యేకమైన రేషన్ కార్డు ఇవ్వడం వంటి ప్రక్రియ నిరంతరం కొనసాగే విధంగా ప్రతి రెవెన్యూ డివిజన్ లోను ఇది నిరంతర ప్రక్రియగా కొనసాగే ఏర్పాటుచేశాము. ఇందిరా క్రాంతి పథకానికి సంబంధించి మేము అధికారంలోకి రాకముందు రాష్ట్రంలో 50, 55 లక్షల మంది డ్వాక్రా మహిళలు గ్రూప్ గా ఆర్గనైజ్ కాబడి వారికి కావలసిన వడ్డీకి బ్యాంకులు అప్పు ఇవ్వని పరిస్థితిలో మేము అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత 90 లక్షల మందికి ఇందిరా క్రాంతి పథకం ద్వారా డ్వాక్రా మహిళలను సంఘాలుగా ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. వీరికి సంబంధించి బ్యాంకుల ఇచ్చే రుణాలు, మేము పావలావడ్డీకి దానిని మార్చి ఈ డ్వాక్రా మహిళల క్రమశిక్షణ మరింత పెంపొందే విధంగా ఏర్పాటుచేసి, వారు బాగా రీపేమెంట్ చేయగలుగుతున్నారు. కాబట్టి ఖచ్చితంగా ఎప్పటికప్పుడు కడుతున్నారు కాబట్టి, 99 శాతం పైగా సక్రమంగా అప్పులు బ్యాంకుల నుండి వెనుకకు చెల్లిస్తున్నారు కాబట్టి టిడిపి అధికారంలో ఉన్న చివరి సంవత్సరంలో బ్యాంకులు డ్వాక్రా

మహిళలకు ఇచ్చిన రుణాలు కేవలం రూ. 700 కోట్లయితే, మేము అధికారంలోకి వచ్చిన మొదటి సంవత్సరంలో రూ. 1100 కోట్లు, రెండవ సంవత్సరంలో రూ. 2300 కోట్లు, మూడవ సంవత్సరంలో రూ. 3100 కోట్లు, ఈ సంవత్సరం 6500 కోట్లు రుణాలుగా ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తున్నాము.

ఉ. 11.50

వచ్చే సంవత్సరం రూ. 10000 కోట్ల మేరకు డ్వాక్రా మహిళలకు అప్పులు ఇప్పించే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఇదేదో ఆషామాషీ వ్యవహారమని అనుకోవద్దని నేను కోరుతున్నాను. దీనికి స్ఫూర్తి శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ గారు. బీదవారు అధికంగా ముందుకు రావాలంటే, వారికి కావలసినంత పెట్టుబడి తక్కువ వడ్డీతో ఇప్పించవలసిన బాధ్యత వుందని గుర్తించి డిఫరెన్షియల్ ఇంటరెస్ట్ రేట్ అన్నది, నాకు తెలిసీ మొట్టమొదటిసారిగా బ్యాంకులను జాతీయీకరణ చేసినప్పుడు దీనిని ప్రవేశపెట్టింది శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ గారు. దాని తరువాత పి.వి. నరసింహారావు గారు ప్రధానమంత్రిగా వుండగా 1992వ సంవత్సరంలో సెల్ఫ్ హెల్ప్ గ్రూప్స్ అని, డ్వాక్రా మహిళలని ఒక కాన్సెప్ట్ తీసుకొచ్చారు. నెల్లూరు జిల్లాలో ఒక చిన్న గ్రామంలో మొదలైన పొదుపు లక్ష్మి అనే కార్యక్రమం ఒక ఉద్యమ రూపం దాల్చి ఎవరైతే పొదుపు చేసుకుంటారో దానికి సమానంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం డబ్బు ఇస్తుందని పి.వి. నరసింహారావు గారు ప్రధానమంత్రిగా వుండగా ముందుకు వచ్చి చేస్తే, అది అలా పెరిగి పెరిగి పెద్దదైంది.

2004వ సంవత్సరంలో మేము అధికారంలోకి వస్తే డ్వాక్రా గ్రూప్లకు పావలావడ్డీకే రుణాలను ఇస్తామని మేము మా ఎన్నికల మానిఫెస్టోలో వాగ్దానం చేసిన విషయాన్ని మనవి చేస్తున్నాను. మహిళా సాధికారత అనేది కేవలం మాటల ద్వారా రాదు, వారికి కావలసినంత అప్పు తక్కువ వడ్డీతో ఇప్పించే ఏర్పాటు చేయాలనే ఆలోచన చేసిన పరిస్థితి వుంది.

కావలసినంత అప్పు తక్కువ వడ్డీకి ఇప్పించాలంటే, బ్యాంకులు మరింత ఎక్కువగా అప్పులు ఇవ్వాలంటే, ఏ ఒక్క చోటైనా గ్రామాలలో వడ్డీ వ్యాపారస్తుల దగ్గర నుంచి బ్యాంకుల వరకు ఎవరైతే బాగా తీసుకున్న అప్పు మొత్తాలను తిరిగి వెనక్కి కడతారో, వారికి మళ్లీ మళ్లీ అప్పులు ఇవ్వడానికి సిద్ధపడతారు. ఇటువంటి మనస్తత్వం గ్రామాలలో వడ్డీ వ్యాపారస్తుల నుంచి బ్యాంకుల వరకూ వుంది. ఇది తప్పు కానే కాదు. ఎందుకంటే బ్యాంకులు సాధారణ ప్రజలకు సంబంధించిన డబ్బులకు దే ఆర్ ట్రస్టీస్. ప్రజల డబ్బులకు వారు ట్రస్టీలు అయినప్పుడు, ఆ డబ్బులను వారు తిరిగి అప్పులుగా ఇస్తున్నప్పుడు చాలా జాగ్రత్తగా డీల్ చేయవలసిన అవసరం వుంటుంది.

ఆ అప్పులు ఇచ్చే విషయానికి సంబంధించి మంచి వారికి ఇస్తే, వారు తిరిగి చెల్లిస్తూ వుంటే, ఇంకా ఇంకా ఎక్కువగా ఇవ్వడానికి ముందుకు వస్తారు. ఈ ఆలోచనతోనే మేము ఎన్నికల కంటే ముందే ఆలోచన చేసాము, ఆ మేరకు వాగ్దానం చేసాము. ఇటువంటి ఆలోచనను ఎన్నికల కంటే ముందే చేసాము కాబట్టి అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే డ్వాక్రా మహిళలకు పావలావడ్డీకే రుణాలను ఇవ్వడం జరిగింది. బ్యాంకుల నుంచి 9 శాతానికో, 10 శాతానికో అప్పులు తీసుకుని, మేము 3 శాతానికో, 4 శాతానికో పరిమితమై మిగిలిన 6 శాతం, 7 శాతం ఇంటరెస్ట్ మొత్తాన్ని ప్రభుత్వం సబ్సిడీగా ఇచ్చే విధానాన్ని ఏర్పాటు చేసాము. అది మేము

ఎప్పుడు చేస్తాము, మీరు సక్రమంగా బ్యాంకుకు డబ్బులు కట్టిన రోజున. అంటే డ్వాక్రా మహిళలలో డిసిప్లిన పెరగాలని. అందుకే ఈ కార్యక్రమాన్ని ఇంత పవిత్రంగా మొదలు పెట్టాము కాబట్టి, ఇందిరాగాంధీ గారి స్ఫూర్తితో చేస్తున్న కార్యక్రమం కాబట్టి దీనికి ఇందిరాక్రాంతి పథకం అని పేరు పెట్టాము.

ఈ 4 సంవత్సరాలలో రూ. 700 కోట్లు బ్యాంకులు ఇచ్చే అప్పులు రూ. 7000 కోట్లకు చేరాయంటే, ఇది ఒక వ్యూహం. ఊరికే ఆషామాషీగా చేసిన వ్యవహారం కానే కాదు. దీని వెనుక కావలసినంత ఆలోచన వుంది. దీని వెనుక కావలసినంత ఆర్థిక ఫిలాసఫీ వుంది. అధ్యక్షా, మేము చేసిన ఇటువంటి మంచి కార్యక్రమాల వల్ల ఈవాళ ఆర్థిక వృద్ధి ఇంత పెరుగుతోంది. ఆలోచించండి. రూ. 700 కోట్ల మటుకే వారి దగ్గర డబ్బు వుంటే, ఆ రూ. 700 కోట్లతో ఇన్ని లక్షల మంది ఎంత వ్యాపారం చేయగలరు? ఈరోజు రూ. 700 కోట్లు కాదు, రూ. 7000 కోట్లకు వచ్చేసాము. అది తిరిగి రూ. 10,000 కోట్లో, రూ. 12,000 కోట్లో అవుతుంది. బ్యాంకుల ద్వారా రుణాలను ఇప్పించడం కూడా తెలివే. అది కూడా మంచి ఆలోచనే.

ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్లో డ్వాక్రా మహిళలకు పావలా వడ్డీకే రుణాలను ఇవ్వడం గురించి మేము ఏర్పాటు చేసుకున్నది, వచ్చే సంవత్సరం బడ్జెట్లో రూ. 300 కోట్లు. రూ. 300 కోట్లు మేము సబ్సిడీ ఇప్పించి, బ్యాంకుల ద్వారా రూ. 10000 కోట్లో, రూ. 12000 కోట్లో అప్పు ఇప్పించి వారు వ్యాపారం చేసుకునేందుకు బర్రె కాని, గొర్రె కాని పెట్టుకుని ఆర్థికంగా ముందుకు వచ్చే ఏర్పాటు చేస్తే మీకు ఏమి బాధ అని అడుగుతున్నాను.

మీరు ఎందుకు బాధపడుతున్నారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. గర్జనలు అంటారు. మేము పావలావడ్డీకే రుణాలను ఇప్పించే ఏర్పాటును ఏవిధంగా చేసామో, అదే విధమైన ఆలోచనతో మేము అధికారంలోకి వచ్చిన మొదటి రోజుల నుంచి - ఇక్కడేమో ప్రమాణ స్వీకారం చేసిన చోట రైతాంగానికి ఉచితంగా కరెంట్ ఇచ్చే ఏర్పాటు చేసి, ఆ మరుసటి రోజు ఉదయమే, అప్పటికి రోశయ్య గారు ఇంకా ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ గా ప్రమాణ స్వీకారం చేయలేదు, రోశయ్య గారిని పిలిపించుకుని, లేక్చ్యూ గెస్ట్ హౌజ్ లో ఇరిగేషన్ సెక్రటరీ, ఫైనాన్స్ సెక్రటరీలను పిలిపించుకుని, ఈ రాష్ట్రానికి సంబంధించిన పెండింగ్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులను అన్నిటినీ కూడా కాలాపరిమితి విధించి పూర్తి చేయాలి, దీనికి ఒక కార్యాచరణ ప్రణాళికను తీసుకురమ్మని ఆ ముగ్గురికి చెప్పడం జరిగింది.

నేను ఈరోజు చైనా మోడల్ గురించి చెప్పడం జరిగింది. చైనాలో 80వ దశకంలో ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు అన్నీ కూడా పెద్దఎత్తున పూర్తిచేయాలని 10 సంవత్సరాలలో అది ఒక్కటే కార్యక్రమంగా పెట్టుకున్నారు. లక్షల ఎకరాల భూమిని సేద్యంలోకి తీసుకురావాలని చూసారు. రూరల్ ఇన్ ప్రాస్ట్రక్చర్ మీద ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించి ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు కాని, కాల్వలు కాని, చెరువులు కాని, రోడ్లు కాని, కరెంటు కాని, వీటికి సంబంధించి ఇన్ వెస్ట్ మెంట్స్ కూడా రూపొందించుకుని - ఒక దేశానికి సంబంధించిన అడ్వాంటేజెస్ ఎక్కువగా వుంటాయి, రాష్ట్రాలకు అంత అడ్వాంటేజెస్ వుండవు.

లక్షల డెఫిషిట్ ఫైనాన్సింగ్ కి వారు వెనుకాడకుండా ఒక పది సంవత్సరాలు ఇన్ ప్రాస్ట్రక్చర్ మీద బాగా ఖర్చు పెట్టగలిగారు. అందులోనూ అగ్రికల్చర్ రిలేటెడ్ ఇన్ ప్రాస్ట్రక్చర్ మీద బాగా ఖర్చు పెట్టగలిగారు. ఆ విధంగా చేశారు కాబట్టి గ్రోత్ విపరీతంగా వచ్చింది. పబ్లిక్ ఇన్ వెస్ట్ మెంట్ రూ. 10 ఉంటే దానికి తోడుగా

ఫ్రైవేట్ ఇన్వెస్ట్మెంట్ రూ. 40, రూ. 50 ఉంటుంది. ఇది మనకు అనుభవంలోదే. నాగార్జునసాగర్ మొదలు పెట్టింది 1950 దశకంలో. దానికి సిమెంట్ అవసరం ఉంటుంది, కాబట్టి రెండు సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీలు వచ్చాయి. దానికి సంబంధించిన స్టీలు తయారు చేయడం కోసం స్టీల్ ఫ్యాక్టరీలు వచ్చాయి. పబ్లిక్ ఇన్వెస్ట్మెంట్ కోసం ఫ్రైవేట్ ఇన్వెస్ట్మెంట్, అదే విధమయిన పద్ధతి ఈ రాష్ట్రంలో గడచిన నాలుగైదు సంవత్సరాల్లో వచ్చింది. భారతదేశంలో గుప్తుల యుగం స్వర్ణయుగమని అంటారే, గడచిన నాలుగు సంవత్సరాల నుండి అదే జరుగుతోంది.

అభివృద్ధి బాటలో...

ఒకవైపు ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టుల నుండి మేలు, దానికి సంబంధించి భారతదేశంలో, ఇతర రాష్ట్రాల్లో కూడా గడచిన రెండు సంవత్సరాలుగా ఈ సంవత్సరం. క్రితం సంవత్సరం పోల్చి చూస్తే, ఏ ఇతర రాష్ట్రాల్లో కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో వాడుకున్నంత సిమెంట్ వాడడం లేదు. ఈ విషయంలో దేశంలో మనం మొదటి స్థానంలో ఉన్నాము. మనకంటే పెద్ద రాష్ట్రాలు చాలా వున్నాయి. మహారాష్ట్ర మనకున్నా పెద్ద రాష్ట్రం. మొన్నటివరకూ ఈ విషయంలో మహారాష్ట్ర మొదటి స్థానంలో ఉండింది. మన జనాభా 8 కోట్లయితే, వారి జనాభా 10 కోట్లకు పైగా ఉంది. ఉత్తరప్రదేశ్ మనకన్నా రెండింతలు. దేశంలో ఎక్కడ కూడా లేనివిధంగా మన రాష్ట్రంలో అత్యంత ఎక్కువగా సిమెంట్ వాడకం జరుగుతుందంటే అది పనులవల్లే అని మనం చూస్తున్నాము. స్టీల్ సంగతి నాకు తెలియదు. నేను ఖచ్చితంగా స్టీలు విషయంలో కూడా మనమే ముందున్నామని అనుకుంటున్నాను. సిమెంట్ ఉన్నప్పుడు స్టీల్ లేకుండా ఎలా ఉంటుంది. ఈ విధంగా చేయగలిగాము కాబట్టి money will have always virtual cycle. రూ. 10 పేదవాడి చేతిలో ఉంటే అది ఖర్చు అవుతుంది. కస్టమర్ లెవెల్ పెరుగుతుంది. అప్పుడు దాని గురించి పేరు వస్తుంది, ఇండస్ట్రీ వస్తుంది. ఇండస్ట్రీ పెరుగుతుంది. పేరూ పెరుగుతుంది. ఈరోజు కూడా దయచేసి గమనించేదేమంటే, ఆంధ్రప్రదేశ్ కి సంబంధించి పెద్ద పెద్ద పారిశ్రామికవేత్తలందరూ కోస్తా ఆంధ్రకి సంబంధించిన వారు. ఎంతోమంది ఎంటర్ప్రీనియర్స్ ఉన్నారు. ఇండస్ట్రీయలిస్ట్స్ ఉన్నారు. దీనికి కారణం, సర్ ఆర్థర్ కాటన్. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మిగిలిన ప్రాంతాలకు సంబంధించి చూస్తే, అభివృద్ధి గడచిన 50 సంవత్సరాలుగా జరుగుతూ ఉంటే, కోస్తా ఆంధ్రకి సంబంధించి ముఖ్యంగా తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలకు అభివృద్ధి గడచిన 150 సంవత్సరాలుగా జరిగింది. 150 సంవత్సరాల వరకూ వచ్చిన ఆర్థిక, అధిక సంపద, ఏదో ఒక విధంగా ఈ ప్రాంతాలకు సంబంధించిందే. మిగిలిన ప్రాంతాలకు సంబంధించి ఎప్పుడయినా ఆదాయం ఉంటే ఉండేది. నాకు ఒక రూ. 10 వస్తే, కొడుకును బయటకు పంపించి చదివించాలనుకుంటారు. ఆ ప్రయత్నం చేస్తాను. మరో రూ. 10 ఉంటే గ్రామంలో పరిశ్రమ పెడతాను. రైస్ మిల్ పెడతాను, పనులు చేస్తాను. మరొక చోటికి వెళ్లి కాంట్రాక్ట్ పనులు చేస్తాను. ఏదో ఒక విధంగా రూ. 10 అదనంగా సంపాదించుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈరోజు మహారాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి గారు నాతో అంటున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కి సంబంధించిన కాంట్రాక్టర్స్ మహారాష్ట్ర అంతా ఉన్నారు. భారతదేశంలో ప్రతీ చోట మన కాంట్రాక్టర్స్ ఉన్నారు. అందుకు మనం గర్వపడాలి. ఈరోజు అసెంబ్లీ సిగ్నోంట్స్ డీ-లిమిటేషన్ జరుగుతోంది. దీనికి సంబంధించి డీ-లిమిటేషన్ లో పెరుగుతున్న సంఖ్య అంతా కేవలం హైదరాబాదు, రంగారెడ్డి జిల్లాలోనే ఉంది. ఒక్క సీటు మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో ఉంది. రెండు సీట్లు విశాఖపట్టణంలో ఉంటాయి. హైదరాబాద్ చుట్టూ 10, 11 సీట్లు పెరుగుతాయి. అదిలాబాద్ లో

1 పెరిగింది. వరంగల్లో 1 తగ్గింది. కరెక్ట్ గా నాకు తెలియదు. రాయలసీమలో 1 తగ్గింది. మొత్తం మీద ఎక్కువ తగ్గింది కోస్తా ఆంధ్రలో గుంటూరు, తూర్పుగోదావరిలో రెండు సీట్లు తగ్గాయి. పశ్చిమ గోదావరి, కృష్ణా జిల్లాల్లో, ఒక్కో సీటు తగ్గింది. ప్రకాశం జిల్లాలో 1, నెల్లూరులో 1 సీటు తగ్గింది. విజయనగరంలో 1 సీటు, విశాఖపట్టణంలో 1 సీటు తగ్గింది. ఆవిధంగా లెక్కలు వేసుకుంటే ఎప్పుడయితే ఆర్థికంగా రూ.10 మిగులుతాయో అప్పుడు మరొక చోటకి ఆ అమౌంట్ పోతుంది. హైదరాబాద్ చుట్టూ వచ్చినది చూస్తే, ఎక్కడ తగ్గాయో, ఎక్కడ పెరిగాయో అర్థమవుతుంది. ఎప్పుడయినా ఏ ఒక్క ఎకానమి పెరగాలంటే మొట్టమొదట అగ్రికల్చర్ ఎకానమి పెరగాలి. అగ్రికల్చర్ నుండి ఇండస్ట్రీకి, ఆవిధంగా ట్రేడ్ కి వెళ్లాలి. అన్నింటికీ అత్యంత అవశ్యకత అయింది నీరు. గడిచిన 20 సంవత్సరాలలో పెద్దగా కొత్తగా అగ్రికల్చర్ టెక్నాలజీ పెరగడం లేదు. మన రాష్ట్రానికి సంబంధించి మేము అధికారంలోకి వచ్చినప్పుడు చూసినట్లయితే కేవలం రాష్ట్రంలో దాదాపు మూడున్నర ఎకరాలు ఉంటే అందులో 20 శాతం మాత్రమే భారీ మధ్యతరహా సేద్యపు నీటి రంగంలో ఉంది. మరి 20 శాతం భూమి బోరు బావుల క్రింద బావుల క్రింద ఇరిగేషన్ ఉండింది. మరొక 60 శాతం ఇరిగేషన్ పూర్తిగా వర్షాధారమైన పరిస్థితిలో ఉంది. మేము అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత మొట్టమొదట జలయజ్ఞం పూర్తి చేయాలని అనుకున్నాము. జలయజ్ఞం పూర్తి చేయాలని మొదలు పెడితే దానిని వారంతా, ధన యజ్ఞం అని చెబుతూ మమ్ములను డిస్ కరేజ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. నిజంగా, ఇది ధనయజ్ఞమని మనవి చేస్తున్నాను. లక్ష ఎకరాలతో కోటి ఎకరాలకు నీరు ఇప్పించే ప్రయత్నం, ఒక్కో ఎకరం మీద ఒక లక్ష రూపాయలు ఖర్చు పెట్టే ప్రయత్నం. ఈరోజు షేర్ మార్కెట్ ఇండెక్స్ రూ.5,000 నుండి రూ.10,000, రూ.10,000 నుండి రూ.15,000, రూ.15,000 నుండి రూ.20,000లకు పెరిగితే విపరీతంగా సంతోషపడతారు. షేర్లలో డబ్బు పెట్టిన వారు సంతోషపడతారు. వార్తాపత్రికలలో ప్రధానంగా వ్రాస్తారు. పెద్ద పెద్ద అక్షరాలత వ్రాస్తారు. షేర్ మార్కెట్ విపరీతంగా పెరిగింది. దేశానికి సంబంధించి మన రాష్ట్రం ఆర్థికంగా బాగా నిలదొక్కుకుందని చెప్పాలి. ప్రపంచ దేశాలలో అగ్రగామిగా వెలుగుతోందని రకరకాలుగా మాట్లాడుతున్నారు. మొత్తానికి షేర్స్, భారతదేశంలో ఎక్కువే. భారతదేశంలో 108 కోట్ల జనాభా వున్నారు. దాదాపు 40 కోట్ల కుటుంబాలు ఉన్నాయని అనుకుంటాము. ఒక కోటి కుటుంబాలకు, రెండు కోట్ల కుటుంబాలకు కూడా షేర్లతో సంబంధం లేదు. మిగిలిన వారందరికీ ఎక్కువమందికి ఏదైనా మేలు జరగాలంటే వారికి సంబంధించిన ఆస్థలు, విలువలు పెరగాలి. గడచిన మూడు, నాలుగు సంవత్సరాలలో ఈ రాష్ట్రంలో మేము చేసిన ప్రగతి, పరిశ్రమల వల్ల, ఇరిగేషన్ వల్ల, ఇరిగేషన్ కార్యక్రమాల వల్ల రూ.20,000, రూ.30,000 విలువ చేసే భూమి ఈరోజు రూ.1 లక్ష, రూ.2 లక్షలు, రూ.3 లక్షలు అయిందా, లేదా అని అడుగుతున్నాను.

ఎవరికి సంబంధించిన పెరుగుదల అధ్యక్షా ఇది? ఏవిధంగా పెరుగుతోంది అధ్యక్షా? ఇది పెరుగుదల కాదా? పెరుగుదల కనపడడం లేదా అధ్యక్షా? ఇరిగేషన్ కు సంబంధించిన అభివృద్ధి విషయంలో ప్లాన్ లో ఎంత ఖర్చు పెట్టాము? తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో వున్న చివరి సంవత్సరంలో రూ.1744 కోట్లు ఖర్చు చేస్తే మేం అధికారంలోకి వచ్చిన మొదటి సంవత్సరంలో రూ.3,300 కోట్లు, రెండవ సంవత్సరంలో రూ.6,300 కోట్లు, మూడవ సంవత్సరంలో రూ.9,100 కోట్లు. ఈ సంవత్సరం అంటే జరుగుతున్న సంవత్సరంలో 13 వేల కోట్లు, వచ్చే సంవత్సరంలో 16,500 కోట్లు...

ఓసారి గుర్తు తెచ్చుకోండి బాబూ!

రూ.1700 కోట్లకొద్ద, రూ.17000 కోట్లకొద్ద అని మనవి చేస్తున్నాను. మేం అనుకున్న కోటి ఎకరాలకు లక్ష కోట్ల రూపాయలతో ప్రాజెక్టులు కట్టాలనే ప్రయత్నం మేం చేస్తూ వుంటే ప్రతిపక్ష నాయకులు అక్కడ నుంచి మాట్లాడతారు.... రూ.46 వేల కోట్ల రూపాయలు ప్రాజెక్టులు ఇవ్వాలి లక్ష కాదు లక్షన్నర కోట్ల రూపాయలంటున్నారు. కేవలం ఎస్టిమేట్స్ విపరీతంగా పెంచేశారంటున్నారు. రూ.46 వేల కోట్ల ప్రాజెక్టులన్నవి ఎస్టిమేట్స్ మేం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత తయారు చేసినవి కావని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. మీరు అధికారంలో వున్నప్పుడు మేం అక్కడ కూర్చోని రాష్ట్రానికి సంబంధించిన పెండింగ్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులన్నిటిని పూర్తి చేయమని అడిగితే ఆరోజు మీరు ఇక్కడ కూర్చోని అన్నారు... ఈ 26 పెండింగ్ ప్రాజెక్టులతో పాటు నాలుగు గోదావరి బేసిన్ కు సంబంధించిన ప్రాజెక్టులు కలిపి మొత్తం 30 ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేయాలంటే రూ.46 వేల కోట్లు అవుతాయి, ఎక్కడ నుంచి వస్తాయని చెప్పి తాము ఇక్కడ నుంచి మాట్లాడారండీ చంద్రబాబు గారూ... దయచేసి గుర్తుకు తెచ్చుకోండి. రూ.46 వేల కోట్లు ఆరోజున్న 30 ప్రాజెక్టులకంటే మేం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత మొత్తం ప్రాజెక్టుల సంఖ్య 74 అయ్యిందన్న విషయాన్ని మనవి చేస్తున్నాను. అందులో ప్రధానమైన, మీరు ఎన్నడూ కలలో కూడా ఊహించని పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టులున్నాయి. ప్రాణహిత చేవెళ్ల ప్రాజెక్టుకు రూ.18 వేల కోట్లు, దుమ్ముగూడెం టేల్ పాండ్ ప్రాజెక్టుకు రూ.9 వేల కోట్లు, క్రిష్ణా డెల్టా, నాగార్జునసాగర్ డెల్టా, గోదావరి డెల్టా, పెన్నా డెల్టా అధునికీకరణకు రూ.13 వేల కోట్లు....

వంశధార, నాగావళి, క్రిష్ణా, గోదావరి బండ్స్ స్ట్రెంగ్తెనింగ్ కోసం మరో 12, 14 వందల కోట్లు... ఈవిధంగా కొత్త ప్రాజెక్టులు అందులో వచ్చాయి.

ఇప్పటికి కూడా మేం అనుకుంటున్న మేరకు... అధ్యక్షా, నేను మనవి చేస్తున్నాను.... మేం ఆశామాషీగా ఈ ప్రాజెక్టులు తీసుకోలేదు.

ఆశామాషీగా ఈ ప్రాజెక్టులను తీసుకోలేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇంత పెద్దఎత్తున ప్రాజెక్టులు చేస్తున్నాము కాబట్టి కొన్ని ప్రూవెన్ పద్ధతుల్లో చేశాము. ఈపీసీ పద్ధతి అనేది ఇంజనీరింగ్, ప్రొక్యూర్మెంట్ అండ్ కన్స్ట్రక్షన్... ఈ ఈపీసీ పద్ధతి అన్నది తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో వున్న చివరి సంవత్సరంలో దేవాదుల ఫస్ట్ ఫేజ్ కు సంబంధించి ఒక టెండర్ పిలిచారు. దానికి సంబంధించి ఈపీసీ పద్ధతి ఫాలో అయ్యారు వారు. అప్పటికే ఇటువంటి ప్రాక్టీస్ మంచిదని ఎస్టాబ్లిష్ అయ్యింది throughout the country. దానిని వారు మొదలుపెట్టారు.

వంశధార స్టేజ్ వన్ మొదలు పెట్టినప్పుడు 1960లో రూ.8.78 కోట్లయితే, అది పూర్తయ్యే సరికి రూ.113 కోట్లయ్యింది. రూ.8 కోట్లు ఎక్కడ, రూ.113 కోట్లు ఎక్కడ? ప్రియదర్శిని - జూరాల 1981లో మొదలుపెట్టినప్పుడు రూ.76 కోట్లయితే అది పూర్తయ్యే నాటికి రూ.768 కోట్లయ్యింది. సర్ ఆర్థర్ కాటన్ బరాజ్ పునర్నిర్మాణం 1969లో మొదలుపెడితే 1983లో పూర్తయ్యేనాటికి రూ.70 కోట్లయ్యింది. మద్దిగడ్డ 1977లో రూ.కోటి 55 లక్షలతో మొదలుపెడితే పూర్తయ్యే నాటికి రూ.9.70 కోట్లయ్యింది. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు రూ.91 కోట్లతో మొదలుపెడితే పూర్తయ్యేసరికి రూ.1300 కోట్లయ్యింది. ఎఎమ్ఆర్ ప్రాజెక్టు including tunnels రూ.480 కోట్లతో మొదలుపెడితే పూర్తయ్యే నాటికి రూ.4,200 కోట్లు దాటుతోంది.

శ్రీశైలం ఇనీషియల్ కాస్ట్ 1963లో రూ.45 కోట్లు అనుకుంటే 1984వ సంవత్సరంలో పూర్తయ్యే నాటికి రూ.524 కోట్లయ్యింది. ఏలేరు రిజర్వాయర్ 1979లో రూ.107 కోట్లతో మొదలుపెడితే 1992లో పూర్తయ్యే నాటికి రూ.334 కోట్లయ్యింది.

అధ్యక్షా, ఆవిధంగా ఏ ప్రాజెక్టు అయినా మొదలుపెట్టినప్పుడు వంద రూపాయలుంటే పూర్తయ్యే నాటికి వెయ్యి రూపాయలయ్యే పరిస్థితి వుంది. ఈపీసీలో ప్రాజెక్టులకు సంబంధించి ఇంజనీరింగ్, ప్రొక్యూర్మెంట్ అండ్ కన్స్ట్రక్షన్...

పారదర్శకంగానే అంతా...

అధ్యక్షా, టెండర్స్ పిలవటం అన్నది ప్రధానంగా ఫలానా ప్రాజెక్టు కట్టాలని, ఫలానా ప్రాజెక్టు ద్వారా ఇన్ని ఎకరాలకు నీరివ్వాలనే నిర్దేశిత లక్ష్యం వుంటుంది. వాటికి సంబంధించిన టెండర్స్ విషయంలో ఎంతో కొంత ఐడియా వుండాలన్న ఉద్దేశంతో గవర్నమెంట్ ఇంటర్నల్ బెంచ్ మార్క్ ఏర్పాటు చేసుకుంటుంది. ఈ ఇంటర్నల్ బెంచ్ మార్కు అనేది టెండర్స్ నుంచి వచ్చిన వాటిని కంపేర్ చేసుకోవటానికి మటుకే ఉపయోగపడతాయి.

మ. 12.20

ఆవిధంగా కంపేర్ చేసుకోవడానికి ఉపయోగకరంగా వుంటాయి. మేము చేసిన పద్ధతుల్లో ఎవరు, ఏ కాంట్రాక్టర్ ఎప్పుడు టెండర్ దాఖలు చేశాడన్న విషయం కూడా బయటకు రాదు. ఇప్పుడు ఆన్లైన్ వచ్చింది. ఇంతకుముందు చాలా మంది టెండర్ డబ్బాలు ఎత్తుకపోవడం, టెండర్లు వేయడానికి అవకాశాలు లేకుండా చేయడం, రకరకాల పరిస్థితులను ఇంతకు ముందు మనం చేశాం. ఇప్పుడు అటువంటి ఏమాత్రం లేకుండా ఆన్లైనులో tenders can be quoted. చాలా పారదర్శకంగా ఏ ఒక్క చోటా ఇబ్బంది లేకుండా మూడు సంవత్సరాలలో, నాలుగు సంవత్సరాలలో, ఐదు సంవత్సరాలలో ఒక ప్రాజెక్టు కట్టవలసిన అవసరం వుంటే, ప్రాజెక్టు ఒక కాంట్రాక్టర్కు అవార్డు అయిన తర్వాత దానికి సంబంధించిన డీటెయిల్డ్ ఇంజనీరింగ్ తనే చేసుకోవాలి, కాలువ ఎక్కడ, ఏవిధంగా పోవాలనే బేసిక్ పేరామీటర్స్ వుంటాయి. వాళ్లు ఇచ్చిన డిజైన్స్ను అప్రూవ్ చేసే బాధ్యత మటుకు ప్రభుత్వానికే ఉంటుంది. వాళ్లమైనా తప్పుడు డిజైన్లు ఇస్తే, ఆ తప్పుడు డిజైన్లను అప్రూవ్ చేయకుండా ప్రభుత్వం జాగ్రత్తగా ఉంటుంది. సపోజ్ ఒక కాలువ సగం బండ్లో, సగం excavation లో పోతే ఒప్పుకోం, కాలువ అన్నది ఎప్పుడూ కూడా భూమిలో, excavation లో పోతేనే సేఫ్గా ఉంటుంది. సపోజ్ భూమి ఇలా వున్నప్పుడు (చేతులతో చూపిస్తూ), నీళ్లు పోవడానికి కాలువ తవ్వినప్పుడు కొంత మట్టిని పైన వేసి కొంత భూమిలో, కొంత బండ్లో పోయే పరిస్థితి వుంటే, అప్పుడు బండ్ తెగిపోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి డిజైన్స్ను శాంక్షన్ చేసే అథారిటీ గవర్నమెంటుకు ఉంటుంది. ఎక్కడైనా కాలువ భూమిలో పోవాలి, తెగడానికి అవకాశాలు తక్కువగా వుండాలి కాబట్టి దాని డిజైన్, స్పెసిఫికేషన్లో ప్రభుత్వం జాగ్రత్తగా ఉంటుంది. Cost over లను, time over లు రెండూ లేకుండా చేసుకోవడానికి ఇవీసి పద్ధతి ఉపయోగపడుతుంది. ఒక ప్రాజెక్టు ఒకసారి ఇచ్చినప్పుడు, దానికి సంబంధించి స్టీలు, సిమెంటుకు తప్పనిసరిగా cost escalation ఇవ్వవలసి వస్తుంది. మిగిలిన వాటికి cost escalation లేకుండా arbitration అనో,

మరొకటనో ప్రతి దానికీ ప్రభుత్వాన్ని పీడించి డబ్బులు వసూలు చేసే పద్ధతికి పూర్తిగా స్వస్తి చెప్పడం జరిగింది.

ఎల్లంపల్లి ప్రాజెక్టులో గానీ, మరొకచోట గానీ ఇదే విధమైన పద్ధతిలో జరిగింది. ఎల్లంపల్లి ప్రాజెక్టుపై ఇదే హాస్ లో పదిహేను రోజులు చర్చ జరిగింది. మేము కావాలని తప్పుడు ఇన్ఫర్మేషన్ ఇచ్చామని ఈ రాష్ట్రానికి సంబంధించిన ప్రధాన ప్రతిపక్ష నాయకులు స్వయంగా ఆ సీటు నుంచే on record చెప్పారు.

కాగ్ రిపోర్టులో ఏముంది? కాగ్ ఏమన్నదంటే... Unintentional గా ఏదో కాంట్రాక్టర్లు మేలు చేసేలా... unintentional benefit to the contractor అని అన్నారు. అంటే ప్రభుత్వానికి intention లేకపోయినా కూడా benefit to the contractor got accrued అని అన్నారు. ఆ రిపోర్టుపై యనమల రామకృష్ణుడు గారు చైర్మన్ గా వుండే పబ్లిక్ అకౌంట్స్ కమిటీలో మళ్ళీ చూస్తారు, దానికి సంబంధించిన evidence డిపార్టుమెంటు నుంచి ఏదైతే ఉంటుందో అంతా ప్రజెంట్ చేయబడుతుంది. యనమల రామకృష్ణుడు గారినే దాన్ని చూడమని చెప్పండి. ఎక్కడైనా, ఏ ఒక్కరైనా తప్పు చేశారంటే, తప్పు చేసిన వాడు ఫలానా అని తేలితే, అటువంటి వాళ్లను రక్షించవలసిన పని మాకైతే ఏమీ లేదు. అభ్యంతరం ఏముంది ఇందులో? ఏ ఒక్క విషయంలో, ఏ ఒక్క ఎంక్వైరీకి మడవ తిప్పి వెనక్కిపోయిన దాఖలాలు ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో లేవు, ఇక రావు. మా దగ్గర ఏమైనా వుంటే కదా అధ్యక్షా భయపడడానికి? ఎప్పుడూ మడమ తిప్పే సమస్యే లేదని మనవి చేస్తున్నాను. మీ ఇష్టం వచ్చినప్పుడు ఏమైనా అడగండి.

ఎవ్వరూ ఆపలేరు...

మేము నీటిపారుదల ప్రాజెక్టులు మొదలు పెడుతున్నామంటే ప్రతిపక్షాలకు గుండె దడ. మొన్న నాలుగు రోజుల క్రితం చంద్రబాబు నాయుడు గారు అంటారు... పోలవరం ప్రాజెక్టు పూర్తి చేస్తే, నన్ను felicitate చేస్తారట, నన్ను అభినందిస్తారట, నన్ను సన్మానం చేస్తారట. అంటే మీ ఉద్దేశ్యం ఏమిటి? పోలవరం ప్రాజెక్టు కాకూడదనే దురుద్దేశ్యం మీకు ఉన్నట్లేనని అనుకోవాలా వద్దా? పోలవరం ప్రాజెక్టు కాకూడదు, ఏదో ఒక విధంగా దీనికి అడ్డంకులు సృష్టించాలనుకుంటున్నారు. అధ్యక్షా, పోలవరం ప్రాజెక్టు అన్ని రకాలైన అడ్డంకులు అధిగమించిందని చెప్పడానికి నేను సంతోషపడుతున్నాననే విషయం మనవి చేస్తున్నాను. వైల్డ్ లైఫ్ కు సంబంధించి సుప్రీంకోర్టులో ఇవ్వవలసిన క్లియరెన్స్ ఒక్కటే పెండింగులో వుంది. దానికి సంబంధించి రికమెండేషన్స్ అన్ని డిపార్టుమెంట్లూ ఇచ్చాయి. మరొక రెండు వారాలలో, రెండు మాసాలలో దానికి సంబంధించిన క్లియరెన్స్ కూడా తప్పకుండా వస్తుందనే విషయాన్ని మనవి చేస్తున్నాను. ఎప్పుడూ ఆపలేదనే విషయాన్ని మనవి చేస్తున్నాను.

మేము అధికారంలోకి వచ్చి ప్రాజెక్టులు కడతామంటే నిధులెక్కడివి అన్నారు, నీళ్లు ఎక్కడివి అన్నారు, కేవలం kickbacks కోసమే ప్రాజెక్టులు కడుతున్నారన్నారు. నిధులున్నాయా లేదా అని అడుగుతున్నాను. లక్ష కోట్ల రూపాయలతో ప్రాజెక్టులు కడుతున్నామంటే, సంవత్సరానికి రూ.20 వేల కోట్లు బడ్జెటులో చూపిస్తున్నామంటే, ఈవాల్టికి కాకపోయినా మరో నాలుగు సంవత్సరాలలో, ఈ రాష్ట్రంలో మొదలుపెట్టిన ప్రతి ప్రాజెక్టు కూడా పూర్తవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. అంతవరకు కూడా ఈ రాష్ట్రంలో అధికారంలో

మేమే ఉంటామనే విషయం కూడా మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, నేను మనవి చేసిన 74 ప్రాజెక్టులు కూడా కాలపరిమితి విధించి ఎంత త్వరగా ఆ ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేయగలుగుతాం, మన దగ్గర ఆర్థిక వనరులు ఏవిధంగా వున్నాయనే విషయాలను కూలంకషంగా పరిశీలన చేసి, ఎప్పుడు ఏ ప్రాజెక్టు పూర్తి చేయగలమని నిర్దేశించుకుని, ఆ ఆలోచన విధానం సక్రమంగా అమలు చేస్తున్నాం కాబట్టే మేము అధికారంలోకి వచ్చిన నాటి నుంచి ఇంతవరకు 14 లక్షల ఎకరాలకు నేరుగా నీళ్లు అందించగలిగామని మనవి చేస్తున్నాను. తెలుగుదేశం పార్టీ వాళ్లు అధికారంలో వున్న తొమ్మిదిన్నర సంవత్సరాలలో, నీళ్లిచ్చి కొత్త ఆయకట్టు ఏర్పాటు చేసిన విస్తీర్ణం కేవలం 11 లక్షల ఎకరాలైతే, మేము అధికారంలోకి వచ్చిన నాటి నుంచి ఇప్పటివరకు అంటే మూడు సంవత్సరాల తొమ్మిది నెలల కాలంలో మేము ఏర్పాటు చేసిన ఆయకట్టు...

ప్రాజెక్టుల విజయ పరంపర

ఎంత సేపూ, మీరు తొమ్మిది సంవత్సరాలు అధికారంలో వున్నప్పుడు ఏవిధంగా కమీషన్లు పట్టారా, ఏవిధంగా ఎక్కడ తిన్నారా, ఏవిధంగా పనిచేశారా? మీలాగా అందరు ఉండాలంటే ఎలా అయ్యాయి? మిమ్ములను రాష్ట్ర ప్రజలు అందరూ చూశారు. మీ పరిస్థితులు చూశారు. పచ్చ కామెర్లు వచ్చిన వాడికి లోకమంతా పచ్చగానే ఉంటుందంట సామెత.

కోటి ఎకరాలలో ఇప్పటికే 14 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లు ఇచ్చాము. వారు అధికారంలో ఉన్న పది సంవత్సరాలలో ఇచ్చిన మొత్తం ఇరిగేషన్ పొటెన్షియల్ సేద్యపు నీటి రంగానికి సంబంధించి ఆయకట్టును ఏర్పాటు చేసింది 11 లక్షల ఎకరాల మటుకే. మేము అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఈ మూడు సంవత్సరాల తొమ్మిది మాసాల్లో 14 లక్షల ఎకరాలకు ఇచ్చాము. వచ్చే సంవత్సరం మార్చి నాటికి మేము ఎన్నికలకు పోయే సరికి కనీసం 31 లక్షల ఎకరాలకు కొత్తగా నీటిని ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. 16 లక్షల ఎకరాలకు స్థిరీకరణ చేస్తున్నాము. భారీ మధ్యతరహా నీటిపారుదల రంగంలో 91 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లు ఇవ్వాలనేది జలయజ్ఞంలో ఉన్న టార్గెట్. మరో పది లక్షల ఎకరాలు మైనర్ ఇరిగేషన్ ట్యాంకు ద్వారా నీళ్లు ఇవ్వాలని చూస్తున్నాము. ఇదికాక మరో 21 లక్షల ఎకరాలకు స్థిరీకరణ చేయాలని, కోటి ఒక లక్ష ఎకరాలకు కొత్తగా నీళ్లు ఇప్పించడం మొదలైనవి జలయజ్ఞానికి సంబంధించిన లక్ష్యాలు. ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేయడానికి టైమ్ బౌండ్ ప్రోగ్రామ్ పెట్టాము. ఈ మూడు సంవత్సరాల తొమ్మిది మాసాల్లో ఇప్పటికే 12 ప్రాజెక్టు పూర్తి చేశాము. మొత్తం 74 ప్రాజెక్టులో 12 ప్రాజెక్టు పూర్తి చేశాము. వాటి లిస్టు చదువుతాను దయచేసి వినండి.

అలీసాగర్ లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీం, నిజామాబాద్ జిల్లా, గుత్పాల్ లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కాం, చాగల్నాడు లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా, స్వర్ణముఖి ప్రాజెక్టు, నెల్లూరు జిల్లా, మీడియం ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు మద్దువలస, పెద్దేరు, పువ్వాడ కాలువ, సూరంపాలెం, పెద్దగడ్డ, సుద్దవాగు, వెలికల్లు, రామతీర్థం బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయర్. ఈ 12 ప్రాజెక్టులు ఇప్పటికే పూర్తయినాయి. వచ్చే సంవత్సరం మార్చికల్లా పూర్తికాగల ప్రాజెక్టులు మరో 27 ప్రాజెక్టులు వున్నాయి. ఆ 27 ప్రాజెక్టుల పేర్లు చదువుతాను, దయచేసి వినండి అధ్యక్షా. మీరు రాసుకుంటే సరే, లేకపోతే రికార్డులలో ఎప్పటికైనా వుంటాయి. ఈ 27 ప్రాజెక్టుల పేర్లు 1. గొడ్డేపల్లి

రాజగోపాలరావు వంశధార ప్రాజెక్టు ఫేజ్-2, ఫేజ్-1. 3. తోటపల్లి బరాత్స్ వాసిరెడ్డి కృష్ణమూర్తి నాయుడు జంఝాపతి ప్రాజెక్టు, 4. తోట వెంకటాచలం పుష్కరం L.I.S., 5. ముసురుపల్లి ప్రాజెక్టు 6. భూపతిపాలెం 7. వెంకటనగరం L.I.S., 8. తాడిపూడి L.I.S., 9. కె.యల్. రావు సాగర్ పులిచింతల ప్రాజెక్టు 10. తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టు 11. మెడ్రనైజేషన్ ఆఫ్ పులివెందుల బ్రాంచ్ కెనాల్ 12. చిత్రావతి రైట్ మెయిన్ కెనాల్ ఆల్సీ మేడ్ లింగాల కెనాల్ 13. గాలేరు - నగరి సుజల స్రవంతి 14. మోడ్రనైజేషన్ ఆఫ్ మైలవరం కెనాల్స్ 15. యస్ఆర్బిసి 16. గురు రాఘవేంద్ర L.I.S., 17. కందుల ఓబులరెడ్డి గుండలకమ్మ ప్రాజెక్టు 18. సోమశిల ప్రాజెక్టు 19. చౌటుపల్లి హనుమంతరెడ్డి L.I.S., స్పీకరు గారి తాత గారి పేరుతో వున్న ప్రాజెక్టు 20. జె. చొక్కారావు G.L.I.S., 21. కిన్నెరసాని 22. పాలెంవాగు 23. గొల్లవాగు 24. రేలివాగు 25. నీలివాయి 26. కొమడం భీమ్ 27. మత్తడివాగు.

ఇవాళ ఇవన్నీ కూడా ఇప్పటికే పూర్తయిన 12 గాక ఈ 27 ప్రాజెక్టులు వచ్చే సంవత్సరం మార్చికల్లా పూర్తిచేస్తాము. ఈ 27+ ఆ 12 ప్రాజెక్టులు మొత్తం 39 ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేస్తాము. 74 ప్రాజెక్టులలో నుండి 39 పోతే ఇంకా మిగిలినవి ఎన్నండీ? ఇక 35 ప్రాజెక్టులు వుంటాయి. ఆ 35 ప్రాజెక్టులలో కూడా ఈ పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టులు వున్నాయి. ప్రాణహిత, చేవెళ్ల కానివ్వండి, దుమ్ముగూడెం టేల్ పాండ్ కానివ్వండి, పోలవరం కానివ్వండి, రాజీవ్ సాగర్ లిఫ్ట్ కానివ్వండి, ఇందిరా సాగర్ లిఫ్ట్ కానివ్వండి. మహబూబ్ నగర్ కు సంబంధించి నెట్టెంపాడు, కల్వకుర్తి, భీమ, కోయిల్ సాగర్ లాంటివి కానివ్వండి. ఇంకా ఎస్ఆర్ఎస్పి-2, ఫ్లడ్ ఫ్లో ఇవన్నీ కానివ్వండి. ఇటువంటి ప్రాజెక్టులు అన్నీ కూడా, మిగిలిన 35 ప్రాజెక్టులు అన్నీ కూడా వచ్చే మార్చి లోపల పూర్తి చేయలేము కానీ తరువాత మూడు సంవత్సరాలలో తప్పనిసరిగా పూర్తి చేస్తాము. అవి పూర్తి చేసేంతవరకూ కూడా మమ్ములనే అధికారంలోకి పెడతారు ఈ రాష్ట్ర ప్రజలు, ఎందుకంటే వాళ్లు చూస్తున్నారు. అందులో ఏ మాత్రం తేడా వుండదు. ఎందుకంటే అంతకుముందు అధికారంలో వున్న పార్టీలు, ప్రభుత్వాలు ఏ మేరకు ప్రాజెక్టులు కట్టాయి? ఇవాళ అధికారంలో వున్న ప్రభుత్వాలు ఏ మేరకు ప్రాజెక్టులు కట్టాయి అనే విషయం చూస్తున్నారు. మాకు నమ్మకం వుంది, విశ్వాసం వుంది, అధ్యక్షా, చరిత్ర తయారు చేస్తున్నాము. We are writing the History.

ఇవాళే కొత్తగా తెలిసిందా?

అధ్యక్షా, మొన్న గర్జనలో నేను ఏవిధంగా ప్రాజెక్టుల పేర్లు చదివానో అదేవిధంగా ఈ రాష్ట్ర ప్రతిపక్ష నాయకుడు 93 బి.సి. ఉప కులాల పేర్లు చదివారు. ఈ బిసి ఉప కులాలు 93 వున్నాయని కొత్తగా తెలిసిందా? లేక ఇంతకు ముందు కూడా తెలిసిందా ఆయనకు? అధికారం పోయినప్పటి నుండీ బిసిల ప్రాబ్లమ్స్ ఎక్కువగా తీసుకుంటున్నారు. హాస్టళ్లకు వెళ్లిపోతున్నారు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో వనపర్తి ఏమో నాకు సరిగా గుర్తు లేదు. 380 మంది ఆడపిల్లలు వున్న హాస్టల్ లో కేవలం నాలుగు బాత్ రూంలు, టాయిలెట్స్ వున్నాయి. ఏవిధంగా బ్రతుకుతారు వాళ్లు అక్కడ? ఇదేమైనా కొత్తగా వచ్చిందా? లేక వారు అధికారంలో తొమ్మిది సంవత్సరాలు వున్నప్పుడు అదే 380 మంది వున్నారు. అదే నాలుగు బాత్ రూంలు వున్న విషయం వారికి తెలియదు. కానీ వాళ్లకు, మాకు తేడా ఒకటి అధ్యక్షా. ఏదైనా ఒక విషయం మా దృష్టికి వచ్చినప్పుడు వెంటనే దానికి సంబంధించి నివారణ ఏర్పాట్లు చేయగలుగుతాము. నేను నాలుగైదు మాసాల క్రితం

హాస్టల్కు వెళ్లినప్పుడు మహబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డిలో నాకు సరిగా గుర్తు లేదు. పోయినప్పుడు మాటలలో, పిల్లలతో మాట్లాడుతున్నప్పుడు వాళ్లకు సంవత్సరానికి ఇచ్చేది రెండు జతలు అనే విషయం నాకు అప్పుడు తెలిసింది. అంతకుముందు నాకు తెలియదు. ఆ రెండు జతలు ఇస్తే ఒక జత ఉతుకోవాలి. ఆరేసుకోవాలి. మరో జత ఏ కొంచెం చిన్న పొరపాటు అయినా ఒక రోజు ఉతుకోలేకపోయినా మరుసటి రోజు వేసుకోడానికి ఉతికిన బట్టలుండవు. కాబట్టి కనీసం నాలుగు జతల దుస్తులైనా వుండాలని చెప్పి ఆ రోజు అన్నాను, ఈ రోజు బడ్జెట్లో చేశాను, మొన్న ప్రెజెంట్ చేసిన బడ్జెట్లో ఏర్పాటు చేశాను.

ఈ 380 మంది ఆడపిల్లలకు నాలుగు టాయిలెట్స్ వున్నాయనే విషయం వారు 9 సంవత్సరాలు అధికారంలో వున్నప్పుడు తెలియనే తెలియదు. తెలుసుకొనే ప్రయత్నం వాళ్లు చేయలేదు. అధ్యక్షా, నేను అడుగుతున్నాను. ఈ saturation అనే concept ఇప్పుడు ఇందిరమ్మ గృహాలలో పెట్టాము. పెన్షన్లు ఇస్తున్నాము. ఇళ్లు లేని వారికి ఇళ్లు కట్టే ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాము. ఇందులో పార్టీకి సంబంధించి తేడా లేదు, రంగుకు సంబంధించి తేడా లేదు, కులానికి సంబంధించి తేడా లేదు, మతానికి సంబంధించి తేడా లేదు. ఇవేవీ తేడాలు చూడకుండానే ఈ saturation అనే concept ఈ రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వంనకు ప్రజలు ఇచ్చిన అవకాశం. మాకు అధికారం కట్టబెట్టిన ప్రజలందరి పట్ల మేము మా బాధ్యతలు నిర్వహించాము. ఇందులో మాకు ఓటు వేసిన వాడా, కాదా అనేది చూడడం పాపమని అనుకున్నాము. ఇంతకు ముందు ఎప్పుడైనా కూడా, నేను అడుగుతున్నాను. 9 సంవత్సరములు అధికారంలో మీరు వున్నప్పుడు ఎప్పుడైనా ఇటువంటి ఆలోచనలు మీకు వచ్చాయా అని అడుగుతున్నాను.

ముఖ్యమంత్రి సహాయ నిధికి సంబంధించి గడచిన మూడున్నర సంవత్సరాలలో దాదాపు 290 కోట్ల రూపాయలు ముఖ్యమంత్రి సహాయ నిధి ద్వారా బీదవాళ్లకు అడిగిన వాళ్లకు ఇచ్చాము. ప్రతిపక్షాలకు సంబంధించిన సభ్యులందరినీ నేను అడుగుతున్నాను. ప్రతిపక్షాలకు సంబంధించిన సభ్యులు స్వయంగా ఏ రోజైనా నా దగ్గరకు వచ్చినా, లేదా ఏ ఒక్క ప్రతిపక్షానికి సంబంధించిన శాసనసభ్యుడైనా ఉత్తరం రాసి పంపించినా నేను ఏ ఒక్కరికి అయినా కాదని అన్నానా? చంద్రబాబునాయుడు గారూ, మీ మనస్సాక్షిని మీరు ప్రశ్నించుకోండి. మీరు అధికారంలో వున్న 9 సంవత్సరాలలో మా పార్టీకి సంబంధించిన ఏ ఒక్కరికైనా సి.యం. రిలీఫ్లో పది రూపాయలు ఇవ్వమని మీ దగ్గరకు వస్తే మీరు ఎవరికైనా ఇచ్చారా అనేది మీ మనస్సాక్షిని మీరే ప్రశ్నించుకోండి.

మహాత్ముని మాటే స్ఫూర్తిగా..!

అధ్యక్షా, అధికారంలో ఉన్న ప్రతి క్షణం నాకు మహాత్మాగాంధీ గారు చెప్పిన సూక్తి ఎప్పుడూ గుర్తు వస్తూనే ఉంటుంది. నీవు ఏ పనైనా చేద్దామనుకుని, ఆ పని చెయ్యాలా వద్దా అని అనుమానం వచ్చినప్పుడు సమాజంలో అట్టడుగున ఉన్న వాడి మొహం గుర్తు తెచ్చుకో! నీవు చేస్తున్న పని వల్ల అట్టడుగున ఉన్న వాడి మొహంలో చిరునవ్వు వస్తుంది అనుకుంటే వెంటనే చెయ్యమన్నాడు ఆ మహాత్మాగాంధీ. అది నాకు ఎప్పుడూ గుర్తొస్తూనే ఉంటుంది.

అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి సంబంధించి కేంద్ర ప్రభుత్వంలో వెనుకబడ్డ కులానికి చెందిన వాడు ఒక్కడు కూడా మంత్రిగా లేదని ఆయన చాలా బాధపడిపోతున్నాడు. ఆయన పార్టీకి సంబంధించిన పార్లమెంట్ నాయకుడు ఒక వెనుకబడ్డ కులానికి సంబంధించిన వాడు స్పీకర్ కావడానికి, మంత్రి కావడానికి అవకాశమున్నా వారిని ఆ పదవులకు కట్టబెట్ట, మరో పవర్ సెంటర్ రాకూడదని ఆయన పార్టీకి సంబంధించిన ఒక పార్లమెంట్ సభ్యుడిని కూడా మంత్రిని చెయ్యలేదు. ఈ రాష్ట్రానికి సంబంధించిన రీజనల్ పార్టీకి నేను అధినేతను, నేను తప్ప మరొకరు రాకూడదనే ఆలోచన ఆయనకు ఉంది. ఆ ఆలోచన ఉండబట్టే ఎన్.డి.ఏ. ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు, వారికి సంపూర్ణమైన అధికారం ఉన్నప్పటికీ, వారి పార్టీకి సంబంధించిన ఎం.పీలు అరడజను మంది మంత్రులు కావడానికి అవకాశం ఉన్నా చెయ్యలేదు. ఆయన పార్టీకి సంబంధించిన పార్లమెంట్ నాయకుడికి, ఒక వెనుకబడ్డ కులానికి సంబంధించిన వాడికి పెద్ద మనిషి కావడానికి అవకాశమున్నా ఎందుకు చెయ్యలేకపోయారని అడుగుతున్నాను.

అధ్యక్షా, మా పార్టీకి సంబంధించి, ముఖ్యమంత్రి ఒక వర్గానికి సంబంధించిన వాడైతే మరో వర్గానికి సంబంధించిన వాడిని పి.సి.సి. ప్రెసిడెంట్ గా చేసే ఆనవాయితీ మాకుందని మనవి చేస్తున్నాను. సాంఘిక న్యాయం, బీద, బలహీన, బడుగు వర్గాల వారి ఆర్థిక సాంఘిక ప్రగతి గురించి మేము వాళ్ల దగ్గర పాఠాలు నేర్చుకునే గతి పట్టలేదని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను.

మీరు ఇంకెవరినైనా అంటే అర్థం ఉండేది ప్రతిపక్షనాయకుడు గారు! మీరు కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన వారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ ఈ రాష్ట్రంలో 1960 సంవత్సరంలోనే, కేంద్ర ప్రభుత్వం రిజర్వేషన్స్ ఇవ్వకముందే, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం బ్రహ్మానందరెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా విద్యలోనే కాకుండా ఉద్యోగాలలో కూడా రిజర్వేషన్స్ ఇచ్చిన ఘనత కాంగ్రెస్ పార్టీ కాదా అని అడుగుతున్నాను. మీ దగ్గర మేము పాఠాలు నేర్చుకోవాలా అండీ? కేంద్ర మంత్రి వర్గంలో మంత్రులు ఒక రాష్ట్రానికి సంబంధించిన వారు బి.సి.లు ఉన్నారా అని చూడరు. అట్లాగే ఈ రాష్ట్రానికి సంబంధించిన మంత్రుల విషయంలో, ప్రతి జిల్లాలో వెనుకబడిన కులానికి సంబంధించిన వారు ఉన్నారా లేరా అని చూడడానికి వీలు లేదు. ఉదాహరణకు మెదక్ జిల్లాకు సంబంధించిన మంత్రులు ముగ్గురూ వీకర్ సెక్షన్స్ కి సంబంధించిన వారే. నెల్లూరు జిల్లాకు సంబంధించిన మంత్రులు ఇద్దరూ ఫార్వాడ్ కాస్ట్ కు సంబంధించిన వారే అదే విధంగా వరంగల్ జిల్లాకు సంబంధించిన మంత్రులు బి.సి.లకు సంబంధించిన వారే. నల్గొండ జిల్లాకు సంబంధించి ఇద్దరు మంత్రులుంటే ఇద్దరూ ఫార్వాడ్ కాస్ట్ కు సంబంధించిన వారే. నిజామాబాద్ జిల్లాకు సంబంధించిన మంత్రులు ఇద్దరుంటే, ఇద్దరూ వీకర్ సెక్షన్స్ కి సంబంధించిన వారే, కర్నూలుకి సంబంధించి ఒక మంత్రి ఉంటే ఆ ఒక్కరూ వీకర్ సెక్షన్స్ కి సంబంధించిన వారే! ఖమ్మం జిల్లాకు సంబంధించి ఇద్దరు మంత్రులుంటే ఇద్దరూ వీకర్ సెక్షన్స్ కి సంబంధించిన వారే! ఓవరాల్ గా మా దగ్గరున్న నలభై మంది మంత్రుల్లో మెజారిటీ మంత్రులు వీకర్ సెక్షన్స్ కి సంబంధించిన వారవునో కాదో చూడమనండి. నాకు తెలిసి subject to correction, నలభై మంది మంత్రుల్లో కనీసం ఇరవై రెండు మంది వీకర్ సెక్షన్స్ కి సంబంధించినవారే. వారికిచ్చిన పోర్ట్ ఫోలియోస్ కూడా చూడండి. రెవెన్యూ, ఇరిగేషన్, కమర్షియల్ టాక్సెస్, హెల్త్ ఇవన్నీ చూడండి. ఎన్ని పోర్ట్ ఫోలియోలు వీకర్ సెక్షన్స్ కి సంబంధించిన వారికి ఇచ్చామో ఒకసారి చూడండి.

మనోహనీయంగా...

అధ్యక్షా, దయచేసి గమనించమనండి. భారతదేశం కాని, భారతదేశం కంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆర్థికంగా ముందుకు వెళ్లడానికి కారణం కేంద్ర ప్రభుత్వ విధానాలు. మన అదృష్టవశాత్తు మంచి మానిటరీ ఎకానమిస్ట్ అయిన మనోహన్ సింగ్ గారు ఫ్రైమ్ మినిష్టర్ గా ఉన్నారు. వ్యవసాయానికి సంబంధించిన క్రెడిట్ కాకుండా బ్యాంకింగ్ క్రెడిట్ సిస్టమ్ను బాగా అభివృద్ధి చెయ్యాలని ఆయన అన్నారు. బ్యాంకింగ్ క్రెడిట్ ముప్పై మూడు శాతం పెరిగింది. అంతకు ముందు ఏడు సంవత్సరాలలో అది కేవలం 11 శాతమే పెరిగింది. భారతదేశానికి సంబంధించి బ్యాంక్ లెండింగ్, 2004 సంవత్సరంలో 8.9 లక్షల రూపాయలుంటే ప్రస్తుత సంవత్సరం పంతొమ్మిదిన్నర లక్షల కోట్ల రూపాయలయ్యింది.

అధ్యక్షా, ఇన్ ఫ్లెషన్ పెరగకుండా, ఎంత ఎక్కువగా బ్యాంకింగ్ క్రెడిట్ పెరగగలిగితే అంత మేలు ఉంటుందని మనోహన్ సింగ్ గారు రుజువు చేశారు. డబ్బునేది సామాన్య మానవుడి దగ్గర అవైలబుల్ గా ఉంటే, కన్వెన్షన్ లెవల్స్ పెరుగుతాయి. దానివల్ల మానిఫాక్చరింగ్ సెక్టార్ లో క్రెడిట్ కూడా పెరుగుతుంది. అందుకే, గడచిన మూడున్నర సంవత్సరాలలో రాష్ట్ర దేశ అభివృద్ధి కూడా దాదాపు 10 శాతం పెరిగింది. అంతకు ముందు దశకంలో ఆరు శాతం మట్టుకే ఉంటే, ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో పది శాతం పెరగడానికి కారణం నేను మొట్టమొదట చెప్పినట్లుగా భగవంతుని దయ. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మొదలుపెట్టిన ఇందిరక్రాంతి పథకం, ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్ట్స్, ఇండస్ట్రీస్ ప్లాన్, సాచురేషన్ కాన్సెప్ట్ కానివర్షం వాటి విషయంలో, డెవలప్ మెంట్ లోనూ, సంక్షేమంలోనూ ఎక్కువగా డబ్బులు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది.

మూడవది భారత ప్రభుత్వం తీసుకున్న మానిటరీ విధానాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఆవిధంగా చేయగలిగాం. కాబట్టే ముఖ్యంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో బాగా ప్రగతి సాధించాం కాబట్టే మన రాష్ట్రంలో క్రెడిట్ డిపాజిట్ రేషియో 120 : 100 ఉంది. భారతదేశానికి సంబంధించిన క్రెడిట్ డిపాజిట్ రేషియో కేవలం 60 : 100 ఉంది. అంటే బ్యాంకులు ప్రభుత్వానికి అరవై రూపాయలు అప్పు ఇస్తే వంద రూపాయల డిపాజిట్ తీసుకుంటున్నాయి. కానీ మన రాష్ట్రానికి సంబంధించి వంద రూపాయలు డిపాజిట్ తీసుకొని నూట ఇరవై రూపాయలు ఇచ్చాయి. ఆవిధంగా అభివృద్ధి జరిగింది కాబట్టే రూరల్ క్రెడిట్ రేషియో బాగా ఉంది. భారతదేశంలోని మిగిలిన ప్రాంతాల్లో రూరల్ క్రెడిట్ రేషియో 60 : 100 ఉంటే ఇక్కడ 120:100 ఉంది. Because of farmers getting more agricultural loans, మనం మొత్తం మీద ప్రగతి సాధించగలిగాం. ఈ సంవత్సరం 11 శాతం అభివృద్ధి ఉంది. ఆ వివరాలోకి వెళ్ళితే చాలా సమయం పడుతుంది.

ఫలించిన వ్యూహం

భారతదేశం మొత్తంలో మన రాష్ట్రంలోనే పర్ క్యాపిటా ఇన్ కం పెంచడం జరిగింది. గడచిన 7, 8 సంవత్సరాల కాలంలో భారతదేశంలో ఉన్న పర్ క్యాపిటా రేటు కంటే మన రాష్ట్రంలో తక్కువ ఉండేది. కానీ ఇప్పుడు అది కూడా పెరిగింది. రాష్ట్ర స్థూల ఉత్పత్తి బాగా పెరిగింది. మొత్తం మీద మూడు, నాలుగు సంవత్సరాలలో మేం చేపట్టిన వ్యూహం ఫలించింది. రాష్ట్రంలో సాధారణంగా అన్ని వర్గాల వారికి ప్రయోజనం చేకూరింది. ఇంతకు ముందు చెప్పినట్లుగా నిజంగా ఇదే విధమైన పదిశాతం పెరుగుదల రేటు

చంద్రబాబునాయుడు గారు అధికారంలో ఉన్న తొమ్మిది సంవత్సరాలలో జరిగి ఉండినట్లయితే ఎంతో హైక్ (పెరుగుదల) వచ్చేది.

చంద్రబాబునాయుడు గారు అయిదు శాతం గ్రోత్ రేటుకే దావోస్ వెళ్లి డ్రీమ్ క్యాబినెట్ మెంబర్ అయ్యాడు. పది శాతం గ్రోత్ రేట్ ఉండే అప్పుడు డ్రీమ్ క్యాబినెట్ కు చైర్మన్ అయ్యేవాడు. ఇవాళ ప్రపంచంలో చాలా పెద్ద రెసిషన్ అమెరికాలో ఉంది. పది శాతం గ్రోత్ రేట్ మన రాష్ట్రంలో అప్పుడే ఉంటే అమెరికాకు సంబంధించిన ఫెడరల్ రిజర్వ్ ఛీఫ్ బెన్ హాంక్ వెంటనే చంద్రబాబు ఇంటర్వ్యూ తీసుకొని ప్రత్యేక విమానం తీసుకొని ఇక్కడికి వచ్చి ఇంత ప్రగతి ఎలా సాధించారని అడగడానికి అడగడానికి వచ్చేవారు. కానీ దురదృష్టం. ఇప్పుడు నిజంగా పది శాతం పెరుగుదల ఉంది కాబట్టే ఆర్థికాభివృద్ధి బాగా కనిపిస్తుంది. మహాత్మాగాంధీ గారు కలలు కన్నట్లుగా ప్రతి పేదవాడి కంటిలో కన్నీటి చుక్క కూడా రాకుండా ఉండడానికి ఇటువంటి పరిస్థితి మరో పది సంవత్సరాలు ఉంటే బాగుంటుంది. ఇలాంటి పరిస్థితి మరో పది సంవత్సరాలు ఉంటే ఈ రాష్ట్రంలో పేదవాడు ఉండడు.

వ్యవసాయానికి సంబంధించి ఈ మధ్య కాలంలోనే బాగా అభివృద్ధి జరిగింది. అధికారంలో ఉన్న తొమ్మిది సంవత్సరాలు వ్యవసాయం పూర్తిగా దండుగ అన్న వారు ఇవాళ రైతాంగానికి అత్యంత సన్నిహితులమని అనిపించుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

నిజంగా కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చేసరికి రాష్ట్రంలోనూ, దేశంలోనూ వ్యవసాయ రంగం తీవ్రమైన సంక్షోభంలో ఉంది. వ్యవసాయదారులు కనీసం బతకడానికి కూడా అవకాశాలు లేని పరిస్థితులు ఉన్నాయి. రైతుల ఆత్మహత్యల వార్తలు ప్రతిరోజూ వార్తాపత్రికల్లో వచ్చేవి. బతికి బట్టగట్టాలంటే సాధ్యమయ్యే పని కాదు. అటువంటి పరిస్థితుల్లో తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉన్న తొమ్మిది సంవత్సరాల్లో రెండు సంవత్సరాలు మినహా ఏడు సంవత్సరాలు కరవు వస్తే, ఆ కరవుతోపాటు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సేద్యపు నీటి రంగానికి సంబంధించిన ఏవిధమైన మేలు చేయకపోగా, చివరకు రైతాంగానికి వ్యవసాయానికి సంబంధించి ఒక్కో హార్స్ పవర్ విద్యుత్ కు 250 నుంచి 500 రూపాయల కరెంటు బిల్లు కట్టలేక ఒక్కో రైతు పది, ఇరవై, నలభై వేలు కరెంటు బకాయిలు చెల్లించవలసి వచ్చిన పరిస్థితుల్లో రైతులను జైలు పాలు చేసిన పరిస్థితులు చూశాం. అటువంటి పరిస్థితుల్లో కాంగ్రెస్ పార్టీ రాష్ట్రంలో, కేంద్రంలో అధికారంలోకి వచ్చిన వెనువెంటనే రైతాంగాన్ని ఆదుకోవాలనే ఉద్దేశంతో ఎన్నికల్లో ఇచ్చిన వాగ్దానం మేరకు పదవీ ప్రమాణ స్వీకారం చేసిన నిముషాలలోనే హామీని నెరవేర్చిన ఘనత మాది అని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. మా ప్రభుత్వం 1330 కోట్ల రూపాయల కరెంటు బకాయిలను రద్దు చేసింది. ఆ రోజు నుంచి ఈరోజు వరకు ప్రతి సంవత్సరం దాదాపు 1300 కోట్ల యూనిట్లను ఉచితంగా రైతులకు ఇస్తున్నాం. యూనిట్ ధర సగటున రెండున్నర రూపాయలు వేసుకున్నా కూడా దాదాపు మూడు వేల కోట్ల రూపాయల విలువైన కరెంటు ఎంత ఖర్చు అయినా లెక్కచేయకుండా ఇస్తున్నామా, లేదా అని అడుగుతున్నాను. మేం ఇచ్చాం కాబట్టే గర్వంగా చెప్పగలుగుతున్నాం.

అధ్యక్షా, ప్రతిపక్షానికి చెందిన సభ్యులు ఏదన్నా ప్రశ్న అడిగినప్పుడు నేను జవాబు చెప్పడం కాదు. I am replying to a debate on Motion of Thanks to Governor's Address. కాబట్టి ఇంతకు ముందు యనమల రామకృష్ణుడు గారు మాట్లాడుతూ మేము అడిగిన దానికి జవాబు రాలేదు అన్నారు. ప్రతిపక్షాలు

చాలా మంది మాట్లాడారు. చిన్న, చిన్న ఇష్యూస్ చాలా రెయిజ్ అయి ఉంటాయి, కానీ ఇది గవర్నర్ గారి అడ్రస్ పైన చర్చ కాబట్టి ప్రధానమైన పారామీటర్లలో, in macro levels, how the economy is going, how the State is advancing, how the social welfare activities are being taken care of అనేది జనరల్ గా మాట్లాడవలసి వస్తుంది. స్పెసిఫిక్ గా మాట్లాడుకోవడానికి చాలా అవకాశాలు ఉన్నాయి, we will again talk. డిమాండ్లు ఉన్నాయి, ప్రతి రోజు క్వశ్చన్ అవర్ లో పది క్వశ్చన్లు వస్తూ ఉంటాయి, స్పెసిఫిక్ ఇష్యూలు చాలా వస్తాయి, కానీ ఇంపార్టెంట్ ఇష్యూ ఏదన్నా ఉంటే తప్పకుండా దాని మీద జవాబు చెబుతాను. This is basically a debate on Motion of Thanks to Governnor's Address.

అధ్యక్షా, I am quoting "Vaartha" dated 11.12.1999 “పైసా రాని వ్యవసాయం కన్నా పరిశ్రమలే భేష్ - బాబు” హైదరాబాద్, డిసెంబర్, 10 ప్రభాతవార్త : “వ్యవసాయ రంగం నుంచి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి పెద్దగా ఆదాయం వచ్చే అవకాశం కనిపించనందున పారిశ్రామిక రంగంపై ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకొని ఆదాయాన్ని మెరుగు పరచుకోవాలని యోచిస్తున్నట్లు తెలుగుదేశం పార్టీ అధ్యక్షుడు, ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు వెల్లడించారు, రైతులకు కూడా ఇకపై వ్యవసాయం నుండి ఆదాయం వచ్చే పరిస్థితి లేనందున వారిని కూడా పరిశ్రమల వైపు మళ్లించాల్సి వుందని ఆయన అన్నారు”, శుక్రవారం ఎన్.టి.ఆర్. ట్రస్టు భవన్ లో నెల్లూర్, చిత్తూర్, రాజంపేట, గుంటూరు, బాపట్ల పార్లమెంట్ నియోజక వర్గాల పరిధిలోని అసెంబ్లీ సెగ్మెంట్ నాయకులతో జరిపిన సమీక్షా సమావేశం జరిపిన సందర్భంగా ఆయన దాదాపు రెండు గంటల సేపు ప్రసంగించారు” అధ్యక్షా, దయచేసి గమనించండి, ఆయనేమన్నారు, వ్యవసాయంలో ఆదాయం వచ్చే దానికి అవకాశాలే లేవు కాబట్టి...

వ్యవసాయం పండుగ...

ఇందులో తేడాను గమనించవలసిందిగా కోరుచున్నాను. నేను దీనికి సంబంధించిన తేడాను మాత్రమే చూపించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాను. ఇవాళ వ్యవసాయం దండగ కాదు వ్యవసాయం పండుగ అనే పద్ధతిలో మేము ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

నేను ఇంతకు ముందు చెప్పిన విషయాలు కూడా దయచేసి గమనించండి అధ్యక్షా. ఇవాళ రాష్ట్రంలో అన్ని రంగాల్లో అత్యధికంగా బాగా సమర్థవంతులుగా మంచి పారిశ్రామికవేత్తలు గానో లేకపోతే అన్ని రంగాల్లో అగ్రగణ్యులుగా కనబడుతున్న వారందరు కోస్తా, ఆంధ్రాలకు సంబంధించిన నాలుగైదు జిల్లాల వాళ్లే కావడానికి కారణం అక్కడ వ్యవసాయం బాగా అధికంగా ఆదాయాలు వచ్చి ఆ వచ్చిన అధిక ఆదాయాల్లో కొంత వ్యవసాయాన్ని కంటిన్యూ చేసుకొని మిగిలిన ఆదాయాన్ని మరో రంగంవైపు పెట్టి అదొక స్ట్రాటిజీ పాయింట్ గా ముందుకు వచ్చిన వాళ్లు, అదే విధమైన పద్ధతుల్లో మొత్తం రాష్ట్రంలో రావాలని వివిధ రకాలైన వ్యవసాయాన్ని మరింత రెమ్మనరేటివ్ గా చేసే ప్రయత్నాన్ని చేస్తున్నాం. చాలాసార్లు నేను చెప్పాను, పరిశ్రమలతో పోల్చుకుంటే వ్యవసాయ రంగానికి గ్రోత్ తక్కువే ఉంది, వ్యవసాయ రంగంపైన ఆధారపడిన వారు ఎక్కువగా వున్నారు. వ్యవసాయ రంగం మీద ఆధారపడ్డ వారి నెంబర్ తగ్గాలంటే ఎట్లా? వ్యవసాయంలో ఆదాయం ఎక్కువ వచ్చేట్లు చేసుకోవాలి ఒకవైపు. వ్యవసాయం మీద ఆధారపడ్డ వారి స్ట్రెంత్ తగ్గాలి మరొక వైపు వ్యవసాయాన్ని

ఎక్కువ రెమ్మునరేటివ్గా చేసుకోవాలి. కానీ ఆయనేమన్నారు. వ్యవసాయం ఇంక లాభం లేదు, వ్యవసాయం పనికి రాదు, రైతులకు కూడా ఇకపై వ్యవసాయం నుండి ఆదాయం వచ్చే పరిస్థితి లేనందున వారిని కూడా పరిశ్రమల వైపు మళ్లించాలి ఉంది అని అన్నారు. అది తప్పు అంటున్నాను, అధ్యక్షా, చంద్రబాబు నాయుడి గారి ఆలోచనా విధానానికి దయచేసి తేడాను గమనించండి.

ఆత్మహత్యలపై వైఖరి అదేనా?

అధ్యక్షా, మేము అధికారంలోకి వచ్చినప్పటి నుండి కూడా వ్యవసాయాన్ని రెమ్మునరేటివ్గా చెయ్యాలి, వ్యవసాయం మీద వచ్చే ఆదాయం పెరగాలి అని ప్రత్యేకమైన పద్ధతిలో ప్రయత్నం చేశాము. ఇవాళ మీరు గమనిస్తే, కోఆపరేటివ్ లోన్స్కు సంబంధించి కేంద్ర ప్రభుత్వం మొత్తం దేశంలో 31 జిల్లాలు తీవ్రమైన వ్యవసాయ సంక్షోభంలో వున్నాయని గుర్తిస్తే, అందులో 16 జిల్లాలు ఆంధ్రప్రదేశ్కు సంబంధించిన వ్యవసాయ సంక్షోభం వున్నవిగా గుర్తించబడ్డాయి. కారణమేమంటే, అధ్యక్షా మీరు దయచేసి గమనించండి. 2004 వ సంవత్సరం వరకూ, కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి రానంతవరకూ కూడా రైతుల ఆత్మహత్యలు జరగలేదని చెప్పి చూపించడానికి ఆ రోజున్న ప్రభుత్వాలు కష్టపడేవి. ఒకవేళ ఎక్కడైనా జరిగినా నిజాన్ని నిర్భయంగా ఓప్పుకోవడానికి బాధపడేవి. 1998 వ సంవత్సరం వరకు రైతుల ఆత్మహత్యలకు లక్ష రూపాయల ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇచ్చారు. తరువాత ఈ లక్ష రూపాయల కోసమే ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారు కాబట్టి...

ఈ లక్ష రూపాయలు ఇస్తూ పోతుంటే, ఈ ఆత్మహత్యల సంఖ్య పెరుగుతూనే వుంటుంది, కాబట్టి ఈ లక్ష రూపాయలు ఇవ్వడం ఆపేస్తే ఆత్మహత్యలు ఆగిపోతాయి అనే పద్ధతిలో ప్రయత్నం చేసింది. 1999 వ సంవత్సరంలో ఎన్నికలు అయిపోయినాయి కాబట్టి, ఇంక రైతులతో పనిలేదు అనుకున్నారు. బాగుంది, కానీ చాలామంది చాలా రకాలుగా కామెంట్స్ చేశారు. కొంతమంది రైతులు తిన్నది అరక్క ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారని కొందరంటే, కొంతమంది మతిభ్రమించి ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారని, మరికొంతమంది అంటే, కొంతమంది ఈ లక్ష రూపాయల కోసమే ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారు కాబట్టి, ఈ లక్ష రూపాయలు ఇవ్వడం మానివేస్తే ఆత్మహత్యలు ఆగిపోతాయి అని మరికొందరు అన్నారు.

ఆవిధంగా కూడా మాట్లాడటం జరిగింది. ఇప్పటికీ కూడా మా ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత వర్షాలు బాగా పడినా కూడా బాధపడే వాళ్లు వున్నారు. వాళ్ల గురించి నేను మాట్లాడటం లేదు.

అధ్యక్షా, నేను కొన్ని విషయాలు మీకు మనవి చేయాలి. ఇవాళ రైతుల ఆత్మహత్యలు అధికంగా జరిగిన జిల్లాల్లో మొత్తం దేశంలో 31 జిల్లాలు గుర్తించబడితే, అందులో 16 జిల్లాలు ఆంధ్రప్రదేశ్ నుంచే వున్నాయని, ఈ జిల్లాలకు సంబంధించి రూ. 5,000 కోట్లతో ప్రత్యేకమైన ప్యాకేజీ కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. అందులో భాగంగా, 2006వ సంవత్సరం మార్చి వరకూ వున్న ఓవర్ డ్యూ ఇంటరెస్టులన్నీ కూడా రద్దు చెయ్యాలని, కోఆపరేటివ్ సంస్థల ద్వారా గాని, లేకపోతే బ్యాంకుల ద్వారా గాని తీసుకున్న రుణాలన్నీ కూడా రద్దు చేయించే ప్రక్రియలో భాగంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం వెయ్యి రూపాయలు ఇచ్చి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా వెయ్యి రూపాయలు ఇచ్చి దాదాపుగా రూ. 2,000 కోట్లు, మొత్తం 16 జిల్లాల్లోని రైతాంగానికి ఓవర్ డ్యూ ఇంటరెస్టులన్నీ కూడా

లేకుండా 2006వ సంవత్సరం వరకు చేయడం జరిగింది. దానితో పాటు వివిధమైనటువంటి మేలు జరిపించే ప్రక్రియలో భాగంగా కొన్ని రైతు కుటుంబాలకు పశువులు ఇవ్వడం, డ్రిప్ ఇరిగేషన్ కు కూడా చాలా ఎక్కువగా డబ్బులు ఇవ్వడం, చాలా చాలా రకాలైన అడ్వాంటేజెస్ రైతులకు ఇచ్చి, ప్రత్యేకంగా ఆదుకునే ప్రయత్నాన్ని కేంద్రప్రభుత్వం చేసింది. అంతకంటే కూడా ముందు, ఈ 3 సంవత్సరాలలోనే వ్యవసాయానికిచ్చే రుణాలను రెట్టింపు చేసింది. అదేవిధంగా మేము ఈ రాష్ట్రంలో దానికి ఏమాత్రం కూడా తక్కువ కాకుండా 39 లక్షల మంది రైతాంగానికి, అంతకుముందు ఎప్పుడూ కూడా బ్యాంక్ గడపతోక్కని వాళ్లకు కూడా కొత్తగా రుణాలు యిప్పించే ఏర్పాటు చేసాము. వ్యవసాయానికి సంబంధించిన అప్పులు, పంట రుణాలు మొదలైన వాటికి సంబంధించి 2003-2004 వ సంవత్సరానికి రూ.9,019 కోట్లు వుంటే, 2007-2008 వ సంవత్సరానికి రూ.22,650 కోట్లు పెంచగలిగాము. వ్యవసాయానికి సంబంధించిన రుణాలు తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో వున్న 9 సంవత్సరాలలో 16 శాతం పెరిగితే, ఈ 3 సంవత్సరాలలో 26 శాతం పెరిగింది. వ్యవసాయానికి సంబంధించిన వడ్డీ రేట్లు ఇంతకుముందు 13 నుంచి 15 శాతం వుంటే, దానిని కేంద్ర ప్రభుత్వం 7 శాతానికి తగ్గిస్తే, మేము ఇంతకు ముందే కోఆపరేటివ్ రుణాలకు 5 శాతం తగ్గించాము. వచ్చే సంవత్సరం నుంచి రైతులకు కూడా రూ.300 కోట్లు ప్రత్యేకంగా బడ్జెట్ లో కేటాయించి పావలావడ్డీకి రుణం ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తున్నాము.

అలాగే కర్నాటక, తమిళనాడు రాష్ట్రాల నుంచి మేలు జాతి పశువులు ఇక్కడికి తీసుకువచ్చి పశు సంపదను పెంపొందించేసి, పాల ఉత్పత్తిని పెంచి రైతాంగానికి అదనంగా ఆదాయం ఇచ్చే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఇది కూడా మళ్లీ ఫోకస్ గా ఈ పశుక్రాంతిలో లక్ష పశువుల్లో ఎక్కువగా అంటే 90 శాతం వరకూ షెడ్యూల్డ్ కులాలు, తెగల వారికి ప్రత్యేకంగా ఇవ్వాలని, కేవలం పశువులు ఇవ్వడమే కాకుండా, పశువుల దాణాకు కూడా సబ్సిడీ ఇవ్వాలని, ప్రతి పశువు ఇచ్చిన దళితుడికి, బలహీన వర్గాలకు చెందిన వారికి కూడా కనీసం ఒక అర ఎకరమో, ఎకరమో పొలం ఇచ్చి, ఆ పొలంలో గడ్డి పెంచుకునే ఏర్పాటు చేయాలి అనే ఉద్దేశంతో ఎన్నో రకాలుగా బీదలకు, రైతు కూలీలకు సంబంధించి ఆర్థిక మేలును చేయగలుగుతున్నాము కూడా. ఆవిధంగా చేయగలిగాము కాబట్టే, గడచిన 3 సంవత్సరాలలో వ్యవసాయానికి సంబంధించిన అభివృద్ధి భారతదేశంలో ఎక్కడా కూడా లేనటువంటి విధంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో వచ్చిందనే విషయాన్ని మనవి చేస్తున్నాను.

చేసాము కాబట్టే ధైర్యంగా, గర్వంగా చెప్పుకోగలుగుతున్నాము. ఈవిధంగా మేము రైతాంగానికి సంబంధించిన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలలో రైతులు బాగా కష్టపడుతూ వుంటే, కొంతమంది రైతు గర్జన అని చెప్పి అంటున్నారు. రైతులకు సంబంధించి రెమ్మ్యునరేటివ్ ఫ్రైస్ రాలేదు, కానీ ఆ రెమ్మ్యునరేటివ్ ఫ్రైస్ రాలేదు, కానీ ఆ రెమ్మ్యునరేటివ్ ఫ్రైస్ వచ్చేందుకు మేము బాగా కృషి చేస్తున్నాము. దక్షిణ భారతదేశంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కాకుండా, ఉత్తర భారతదేశంలో కూడా మీటింగులు పెడుతున్నాం, మేము మీటింగులు పెడితే కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా దిగిరాక తప్పదు అని వారు అంటున్నారు. రైతాంగానికి సంబంధించి ముందేమో కోపరేటివ్ రుణాలు మటుకే అన్నారు, ఆ తరువాత ఈ మధ్యకాలంలో అన్ని రుణాలు అని చెప్పి అంటున్నారు. ఇంతకుముందు నెల, నెలన్నర క్రితం కోపరేటివ్ రుణాలు అన్నారు. అసలు కొంతమందికి వ్యవసాయదారులు ఎంతమంది వున్నారు, వాళ్లకు సంబంధించిన ఇబ్బందులు ఏమిటి, ఆ విషయాలపై కనీసం అవగాహన లేని

వారు చాలా మంది వున్నారు. వాళ్లకు ఇప్పటికి కూడా అర్థం కావడం లేదు. అధ్యక్షా, వరికీ, గోధుమల డిస్పారిటీకి సంబంధించి గోధుమలకు ఏమిటి ఎక్కువ ఇవ్వడము, వరికి తక్కువ ఇవ్వడము ఏమిటి.

రీజనబుల్ గా పెంచే ప్రయత్నం

డిస్పారిటీ గోధుమలకు ఎక్కువ ఇవ్వడం ఏమిటి? వరికి తక్కువ ఇవ్వడం ఏమిటి? కేంద్ర ప్రభుత్వం దక్షిణాది రైతాంగానికి, ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతాంగానికి చాలా అన్యాయం చేస్తోంది అని ప్రతిపక్షాలు అంటున్నారు అధ్యక్షా. కానీ, మనకంటే ఎక్కువగా వరి ధాన్యాన్ని పండించే రాష్ట్రాలు పశ్చిమ బెంగాల్, పంజాబ్, ఉత్తర ప్రదేశ్ లు ఉన్నాయి. పశ్చిమ బెంగాల్ రాష్ట్రమైతే వరి ధాన్యం పండించే విషయంలో దేశంలో నంబర్ వన్ రాష్ట్రం. ఉత్తరప్రదేశ్ కూడా మన కంటే ఎక్కువే పండిస్తుందనుకుంటా. పంజాబు రాష్ట్రంలో కూడా ఇంచుమించు మన రాష్ట్రం పండించనంత పండిస్తారు. అక్కడ గోధుమ ధాన్యానికి రేటు పెంచితే, దానికి సమానంగా వరి ధాన్యానికి రేటు పెంచలేదని చాలా ఆవేశపడిపోయారు. సం. 2008-09కు సంబంధించి గోధుమ ధాన్యముల రేటు అనౌన్స్ చేశారు. వరి ధాన్యానికి 2008-09 సంవత్సరానికి సంబంధించిన రేటు అనౌన్స్ చేస్తారు ఇంకా సమయం ఉంది. అధ్యక్షా, అసలు ఈ డిస్పారిటీ అనేటువంటిది ఎప్పటినుండి వచ్చిందో ఒకసారి గమనించండి. సం. 1994-95 సంవత్సరంలో చంద్రబాబునాయుడు అధికారంలోకి వచ్చారనుకుందాం. ఈ డిస్పారిటీ ఎప్పటి నుండి స్టార్ట్ అయ్యిందండీ? 1994-95 సంవత్సరములకు గోధుమ ధాన్యానికి సంబంధించిన ప్రొక్యూర్మెంట్ ఎమ్.ఎస్.పి. రూ.350 ఉంటే, వరికి సంబంధించి ప్రొక్యూర్మెంట్ ధర రూ.380, రూ.360, రూ.340 ఉంది. అంటే వరికి గోధుమలకంటే ఎక్కువ ఉంది. ఇక 1997-98వ సంవత్సరానికి వస్తే ఏ గ్రేడ్ వరి ధాన్యానికి రేటు రూ.445, కామన్ వైరైటీ రూ.415 ఐతే, గ్రేడ్ ఏ కంటే కూడా పెరిగి గోధుమలకు సంబంధించిన ఎమ్.ఎస్.పి. రూ.475 అయింది. ఇక్కడ రూ.50, 60, 70 తేడాతో గోధుమల రేటు పెరిగినది. తమరు ఇక్కడ అధికారంలో ఉండి, కేంద్రంలో మీరు మద్దతు ఇస్తున్న ప్రభుత్వాలు అధికారంలో ఉన్నప్పుడే ఈ డిస్పారిటీ మొదలయిందని నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఇకపోతే మేము అధికారంలోకి వచ్చే రోజుకు వరి ధాన్యానికి రూ.590 ఏ గ్రేడు, కామన్ గ్రేడు రూ.560, గోధుమలకు సంబంధించిన ధర రూ.630 ఉండేది. అంతకు ముందు సంవత్సరం అంటే 2003-04 సంవత్సరంలో కూడా ఏ గ్రేడు వరి ధాన్యం ధర రూ.580, కామన్ గ్రేడ్ రూ.550 ఉంటే, గోధుమలకు సంబంధించిన ధర రూ.630 ఉండేది. అంటే మీరు అధికారంలో ఉన్న చివరి సంవత్సరంలో కూడా ఏ గ్రేడ్ వరి ధాన్యం ధర కంటే గోధుమ ధర రూ.50 రూపాయలు ఎక్కువ ఉన్నది. ఈ సంవత్సరంలో అంటే 2007-08వ సంవత్సరానికి గాను వరికి రూ.775 ఇస్తున్నారు, గోధుమకు రూ.850 ఇస్తున్నారు. అంటే రూ.75 రూపాయలు అయింది. మీరు అధికారంలో ఉన్న చివరి సంవత్సరంలో 50 రూపాయలు ఉన్న ధర ఇప్పుడు 75 రూపాయలు అయింది. అసలు 50 రూపాయలుండటమే తప్పు. వరికి ఏమాత్రం తక్కువ ఖర్చు కాదు, వరికి నీళ్ల అవసరం కూడా ఎక్కువే, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన సి.ఎ.సి.పి. కమీషన్ వారి ఆలోచనా విధానాలు అబ్జెక్టివ్ గా లేవని అన్నారు. నేను ప్రధానమంత్రి గారితో నేరుగా ఒకటే మాట అన్నాను. సర్, ధాన్యానికి సంబంధించిన ఎమ్.ఎస్.పి. ధరలు నిర్ణయించే విషయంలో సి.ఎ.సి.పి. కమీషన్ రియలిస్టిక్ గా లేదు. ఇలా అనడానికి అత్యంత ప్రధానమైన కారణం, గడచిన ఇరవై సంవత్సరాలు లెక్కకు తీసుకుంటే ఒక ఎల్.డి.సి. ఉద్యోగికో, లేదా ఒక మామూలు గవర్నమెంటు ఉద్యోగికో పోల్చి చూసినట్లైతే దీనికి ఆ రేటులో పెరగలేదు.

దానికంటే కూడా ప్రధానంగా రైతుకు సంబంధించిన ఆర్థిక స్థితిగతులు గడచిన రెండు దశాబ్దాల కాలంలో క్షీణించి పోయాయి. క్షీణించిపోయాయని ఎలా చెబుతున్నానంటే సి.ఎ.సి.పి. వారు చేసే ధరలను నిర్ణయించే ప్రక్రియ రియలిస్టిక్ గా లేదు. అబ్జెక్టివ్ గా లేదు, సైంటిఫిక్ గా లేదు. మీరు వారిని ప్రత్యేకంగా పిలిపించి మాట్లాడవలసిన అవసరం ఉంది అని నేను చెప్పడం, ఇదే విషయాన్ని ఫైనాన్స్ మినిష్టరు గారితో పాటు అగ్రికల్చర్ మినిష్టరు గారితో గట్టిగా చెప్పడం జరిగింది. ఈ విషయమై ప్రధానమంత్రి గారు కూడా ఈ సి.ఎ.సి.పి. వారిని పిలిపించి, ఈవిధమైన పరిస్థితిని కాస్త చూసి జాగ్రత్తగా చెయ్యమని చెప్పడం జరిగింది. దాని ప్రకారం ఇప్పుడున్న లేటెస్ట్ ఇన్ ఫర్మేషన్ ప్రకారం నాలుగైదు రోజుల క్రితం వరి ధాన్యానికి గోధుమలకు ఏమాత్రం తక్కువ లేకుండా రేటు ఫిక్స్ చేసే ఏర్పాటు చేస్తోంది. ప్రస్తుత సంవత్సరం ఉన్న 75 రూపాయల తేడాను వచ్చే సంవత్సరం కూడా చేసే ప్రయత్నం జరుగుతోంది. దానితోబాటు మిగిలిన అన్ని ఎమ్.ఎస్.పి.లు ఉన్న ధాన్యాలకు, పప్పు దినుసులకు, సెరియల్స్ కు అన్నింటికి కూడా రేట్లు రీజనబుల్ గా పెంచే ప్రయత్నం జరుగుతోంది. రైతులకు సంబంధించిన సమస్యలను ప్రత్యేకంగా పట్టించుకోవలసిన అవసరం ఉందనే ప్రభుత్వం అక్కడ అధికారంలో ఉంది, రైతాంగం యొక్క సమస్యలు పూర్తిగా తెలిసిన ప్రభుత్వం ఇక్కడ అధికారంలో ఉంది. మేము కష్టపడి రైతులకు సంబంధించిన ఎమ్.ఎస్.పి. మద్దతు ధరను పెంచే ప్రయత్నాలు చేస్తూ ఉంటే, దానికి సంబంధించిన క్రెడిట్ ను తీసుకునే ప్రయత్నం ప్రతిపక్ష నాయకులు చేస్తున్నారు.

అంతా వాళ్లు చేసే పోరాటాల వల్లే పెరుగుతున్నాయంటారు. అసలు స్వామినాథన్ కమీషన్ రిపోర్ట్ ను మీరు ఎందుకు ఇంప్లిమెంట్ చెయ్యలేదు. జయంతి ఫోర్మ్ రిపోర్టును మీరు ఎందుకు ఇంప్లిమెంట్ చెయ్యలేదు. స్వామినాథన్ కమీషన్ వేసింది వాళ్ళే, జయంతి ఫోర్మ్ కమీషన్ వేసింది వాళ్ళే, రైతులకు సంబంధించి ఫ్రీ కరెంటు ఇచ్చింది వాళ్ళే, ప్రాజెక్టులు కడుతోంది వాళ్ళే, వడ్డీ రేట్లు తగ్గించింది వాళ్ళే, అసలు కేంద్రంలోనూ, రాష్ట్రంలోనూ అధికారంలో ఉన్నది వాళ్ళే అనుకొంటున్నారు ప్రభూ.

వ్యవసాయం చేసేవాడే రైతు

మీరు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు రైతాంగం అంత సంక్షోభంలోకి నెట్టబడితే ఒక్క రోజు కాకపోతే ఒక్క రోజైనా మినిమమ్ సపోర్ట్ ప్రైస్ పెంచాలన్న ఆలోచన చేశారా? మీరు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు వరికి సంబంధించిన మద్దతు ధర ఎమ్.ఎస్.పి. కంటే, గోధుమకు సంబంధించిన ఎమ్.ఎస్.పి. ధర పెరిగిపోయింది. ఇది తప్పు, ఇది అన్యాయము అని ఒక్క రోజైనా మీరు కేంద్ర ప్రభుత్వంతో మాట్లాడారా? ఇవాళ కేంద్ర ప్రభుత్వం మద్దతు ధర పెంచుతూ ఉంటే అది మేము చేయించామంటారు. సరే అలాగే అనుకోండి మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. రైతాంగానికి సంబంధించిన తీవ్ర సంక్షోభం నుండి వారిని బయట వేయడానికి, వారికున్న అప్పులను ఏదో ఒక విధంగా తీర్చడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తోంది. కేంద్ర ప్రభుత్వంతో ఇన్ ఫార్మల్ గా మేము మాట్లాడే మాటల్లో రైతులకు సంబంధించిన దాదాపు రూ. 60, రూ. 65 వేల కోట్ల రూపాయల రుణాలు మాఫీ చేయాలనే ఆలోచన కేంద్ర ప్రభుత్వం చేస్తోందని మీకు మనవి చేస్తున్నాను అధ్యక్షా. దీనికి సంబంధించి కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు ఓవర్ డ్యూ ఇంట్రెస్ట్ ఉన్న వాళ్ళకి చేద్దామా? లేకపోతే రైతాంగంలో బ్యాంకులలో అకౌంటు ఉన్నవాళ్ళకు చేద్దామా? అనే ఆలోచన చేస్తున్నారు.

అధ్యక్షా, మొత్తం దేశంలో వంద కోట్ల జనాభా ఉంటే, అందులో 40, 45 కోట్ల కుటుంబాలు ఉంటే అందులో దాదాపు 12 కోట్ల వ్యవసాయ కుటుంబాలు ఉంటాయి. అందులో దాదాపు పది పదిన్నర కోట్ల సన్న, చిన్నకారు వ్యవసాయ కుటుంబాలు ఉంటాయి.

మ.1.50

ఇంతకు ముందు రిజర్వుబ్యాంకు రిపోర్టు ఒకటి చూశాను, మాజీ గవర్నర్ రంగరాజన్ గారి రిపోర్టు ఒకటి చూశాను. ఈ 10 1/2 కోట్ల చిన్న, సన్నకారు రైతులు బ్యాంక్ అకౌంట్లు ఉన్నది 50 శాతం. ఈ బ్యాంక్ అకౌంట్లు ఉన్న వాళ్లలో ఓవర్ డ్యూ ఉన్నవాళ్లు కంటే తక్కువే 20, 30 శాతం మంది వుంటారు. బ్యాంకు రుణాలకు సంబంధించి మన రాష్ట్రంలో కొంత కవరేజ్ ఎక్కువ ఉంది. ఎందుకంటే గడచిన 3 1/2 సంవత్సరాలలో 39 లక్షల మందికి కొత్తగా రుణాలు ఇప్పించాము. మొత్తం భారత దేశంలో చిన్న, సన్నకారులు రైతులకు సంబంధించిన వ్యవసాయదారులలో బ్యాంకులు లేకపోతే కోపరేటివ్ సొసైటీస్ లో అప్పులు తీసుకుంటే మన రాష్ట్రంలో వాళ్ల సంఖ్య 70 నుంచి 75 శాతం వుంది. 70, 75 శాతం ఉన్న వాళ్లలో 2006 సంవత్సరంలో మార్చి వరకు ఇప్పటికి కూడా ఓవర్ డ్యూ ఇంటరెస్టు అన్ని తీసివేశారు. కాబట్టి ఇంటరెస్టు వున్న వాళ్లు మటుకే రుణాలు రద్దు చేస్తామంటే మనకు సంబంధించిన రైతులలో నూటికి 20, 30 శాతం మందికి దీనివల్ల మేలు జరుగుతుంది. దేవిలాల్ 10, 15 సంవత్సరాల క్రితం ఓవర్ డ్యూ ఇంటరెస్టు ఉన్న వాళ్లను రద్దు చేసినప్పుడు, వాళ్ల ఊరికి సంబంధించిన రైతులు కేవలం 15, 20 మందికే మేలు వచ్చింది. మన రత్నాకరరావు అప్పుడప్పుడు చెబుతున్నాడు. పూర్తిగా మొండి బకాయిలు వున్న వాళ్లను డిఫాల్టర్ వున్న వాళ్లకు మేలు వచ్చింది. ఈవిధంగా ఓవర్ డ్యూ ఉన్నవాళ్లకు మటుకే చేస్తే డిఫాల్టర్స్ కు మాత్రమే మేలు చేస్తే రైతుల్లో ఆర్థిక క్రమశిక్షణ లేకుండా పోతుంది. ఎప్పుడు కూడా ఎవరో ఒకరు వచ్చే గవర్నమెంటు లేకపోతే ఎలక్షన్లు వస్తే మాకు వేవ్ చేస్తారు. ఆలోచనలు వస్తే ఆర్థిక క్రమశిక్షణ లేకపోతే చాలా రకాలుగా ఇబ్బందులు పడుతారు. ఇవాళ ఇందిరా క్రాంతి పథం డ్వైక్రా మహిళల యొక్క because of the economic discipline, because of the financial discipline రికవరీ సక్రమంగా బ్యాంకులకు ఇస్తున్నారు. కాబట్టే వాళ్లకు అధికంగా అప్పులు ఇస్తున్నారు. కాబట్టి ఫైనాన్షియల్ డిసిప్లయిన్ చాలా చాలా అవసరం. మీరు ఏవిధంగా చేసినా కూడా ఓవర్ డ్యూ ఇంటరెస్టులు ప్రకారంగా చేసినా 20, 30 శాతం మందికి మేలు రాదు. బ్యాంకులు అకౌంట్లు ఉన్న వాళ్లందరికి చేసినా మొత్తం భారతదేశంలో 50 శాతం మందికి మేలు రాదు. ఒకవేళ మన రాష్ట్రంలో 70, 75 శాతం మందికి వచ్చినా ఇంకా 20, 25 శాతం మంది మిగిలిపోతున్నారు. వీళ్ల అందరికీ కాకుండా మరొక ప్రధానమైన సమస్య కౌలు రైతులు. ఎంత ఉన్న ఎట్లా మాట్లాడినా ఏమి చేసినా కూడా కౌలు రైతులకు సంబంధించి ఫలానా నాడు కౌలు రైతు అనడానికి వీలు లేకుండా వుంది. కారణం ఏమంటే రైతు of course measures for the లాస్టు 30, 40 సంవత్సరాలలో టెనెన్సీ ఎబాలిషన్ యాక్ట్ అనుకోండి, మనం పెట్టిన ఈనామ్ ఎబాలిషన్ యాక్ట్ అనుకోండి లేదా ల్యాండ్ సీలింగ్ యాక్ట్ అనుకోండి వీటి అన్నిటి వల్ల చిన్న, సన్నకారు రైతులు కూడా ఇవాళ తాను వ్యవసాయం చేసుకుంటూ వుంటే తనకు ఉన్న 2, 4 ఎకరాలు కూడా లేకపోతే సీలింగ్ లోపల ఉన్న భూమి కూడా ఇంకొకరికి గుత్తకు ఇచ్చినా, లీజుకు ఇచ్చినా అని చెప్పి రాయించడానికి రైతు సిద్ధంగా లేడు. కాబట్టి రైతులకు ఏమి చేయాలని మేము తలలు పగలు కొట్టుకుంటున్నా కూడా

ఇంతవరకు మంచి జవాబు రాలేదు. ఇవాళ ప్రకాశం జిల్లాలో తీవ్రమైన సంక్షోభం వచ్చింది. 4,5 తాలూకాలలో 3, 4 రోజుల్లో విపరీతమైన వర్షాలు వచ్చి అక్కడ పంటలు పూర్తిగా పోయినాయి. వారికి ఏవిధంగా మేలు చేయాలి చూసినా కూడా ఎవరికి మేలు చేస్తాము అంటే పాస్బుక్ ఉన్న వాళ్లకు మేలు చేయగల్గతాము మనం అది చేస్తాము. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏది చేస్తుంది, మేము చేయగల్గతాము అనే విషయం చూస్తున్నాము. మేలు వారికి చేయగల్గతాము అంటే వీళ్లకి చేస్తాము. వీళ్లకి మేలు చేస్తే ఆ రైతు మంచి వాడు అయితే తన కౌలుదారుడు అతనికి వచ్చిన మేలు పాస్ ఆన్ చేస్తాడు. అతను ఏదైనా పనికి మాలిన వాడు అయితే కౌలు రైతు ఏమో నష్టపోతాడు. మనం ఇచ్చే లాభం పాస్బుక్ ఉన్న రైతులకు ఇస్తున్నాము. పాస్బుక్ ఉన్నవాడు నా దృష్టిలో రైతు కాదు. ఎవరైతే వ్యవసాయం చేస్తాడో అతనే రైతు. వ్యవసాయం చేస్తున్న కౌలుదారునికి మనం మేలు చేయకపోతే ఎట్లా? ఇది ఒక ప్రధానమైన సమస్య వుంది. ఆ సమస్య నుంచి ఎట్లా బయట పడాలి చూస్తున్నాము. కాని ఇంత లోపల కూడా నేను కేంద్రంతో నేను మాట్లాడిన విషయం ఏమంటే ఏదైనా మీరు రైతులకు మేలు చేయాలనుకున్నప్పుడు ఈవిధంగా ఓవర్డ్యూ ఇంటరెస్టు అకౌంట్లు ఉన్న రైతులకు మేలు చేయాలంటే అందరికీ కవర్ కాదు. మీరు అనుకుంటున్నది కూడా 65 వేల కోట్ల రూపాయలు ఇద్దామని అనుకుంటున్నారు. ఆవిధంగా కాకుండా మీరు ఒక్కొక్క రైతుకు మొత్తం భారతదేశంలో చిన్న సన్నకారు రైతులు అందరు కూడా 10 1/2 కోట్ల మంది ఉన్నారు. ఈ 10 1/2 కోట్ల మంది రైతులకు కూడా ఒక్కొక్కరికి 15 వేల రూపాయలు, సంవత్సరానికి 5 వేల రూపాయలు చొప్పున 3 సంవత్సరాలు ఇస్తే వన్ టైమ్ గ్రాంటు అనుకోండి, లేకపోతే ఇన్ ఫుట్ సబ్సిడీ అనుకోండి వన్ టైమ్ హెల్ప్ అనుకోండి అంతా ఒకటే. వ్యవసాయం సంక్షోభంలో వుంది మీరు గడచిన 3 1/2 సంవత్సరాలలో బాగా ఎక్కువగా పైకి తీసుకొచ్చే ప్రయత్నాలు చేశారు. చేసినా కూడా ఇంకా పూర్తిగా బాగా కనబడడం లేదు. కాబట్టి 15 వేల రూపాయలు 3 సంవత్సరాలు ఇచ్చే ఏర్పాటు చేయండి. ఒకేసారి 15 వేల రూపాయలు ఇస్తే మరీ మంచిది. కాని ఇవ్వడం కష్టంగా వుంటుంది. 15 వేల రూపాయలు 10 కోట్ల మంది రైతులకు ఇవ్వాలంటే లక్షా 50 వేల రూపాయలు అవుతుంది. సంవత్సరానికి 50 వేల కోట్ల రూపాయలు చొప్పున 3 సంవత్సరాలు రైతుకు సంవత్సరానికి 5 వేల రూపాయ చొప్పున చిన్న, సన్నకారు రైతులకు ఇవ్వగలిగితే అతనికి బాగా ఎక్కువ ప్రయోజనం వుంటుంది. ఇవాళ ప్రధానంగా అకౌంట్ లేని రైతులందరికీ అకౌంట్ రావడానికి అవకాశం ఉంటుందని చెప్పాను నేను. నాతో చిదంబరం గారు అన్నారు even this is also not solving the problems of కౌలుదార్లకు సంబంధించిన సమస్య దీనిని అడ్రస్ చేయడం లేదు కదా అన్నారు. నేను ఒప్పుకున్నాను. ఇది కౌలుదార్లకు సంబంధించిన సమస్యను అడ్రస్ చేయడం లేదు. ఏమి చేయాలో నాకు అయితే ఇంతవరకు ఒక పద్ధతి రాలేదు. నేను మా అడ్వైజరీతో మాట్లాడుతున్నప్పుడు ఒక ఆలోచన చెప్పి అల్టిమేట్ గా జపాన్, యూరప్, అమెరికా చాలా ఇతర దేశాల్లో రైతులు ప్రాడ్యూస్ చేసిన ఫలసాయాన్ని బట్టి అంటే రైతులు ప్రాడ్యూస్ పైన, కొన్ని చోట్ల వాళ్లు ఏది అయితే ప్రాడ్యూస్ మార్కెట్టుకు తెచ్చి అమ్ముతారో వాళ్లు అమ్మే ప్రాడ్యూస్ పైన 30, 35, 40 శాతం సబ్సిడీ మళ్లీ గవర్నమెంటు వాళ్ల అకౌంటికి ట్రాన్స్ ఫర్ చేసే ఏర్పాటు చేస్తుంది. ఆవిధమైన పద్ధతిలో మనం కూడా చేయగలిగితే మనకు సంబంధించిన రైతులు అల్టిమేట్ గా కౌలురైతు అయినా విషయం మనకు తెలియదు. దానికి చట్టాలు ఏమి చేయాలని అనుకున్నా కొంచెము కష్టంగానే వుంది. కాబట్టి రైతు అన్నవాడు తన ప్రాడ్యూస్ మార్కెట్ తెచ్చి అమ్మిన వాటికి ఏదో ఒక విధంగా మళ్లీ వెనక్కు ఇచ్చి తన అకౌంట్ లో మళ్లీ సబ్సిడీ ఇచ్చే ఏర్పాటు చేయగలిగితే the only answer అది ఏమైనా అనిపిస్తోంది నాకు. వీటి గురించి

ఆలోచన చేయమని మా అడ్వైజరీలతో నేను అనడం, వాళ్లు దాని గురించి తలలు పగలు కొట్టుకొనే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. రైతులకు సంబంధించిన సమస్యలు శాశ్వతమైన పరిష్కారం రావాలి. మనం ఇన్ని చేసినా కూడా 3 సంవత్సరాల 9 నెలలు నేను ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న తరువాత కూడా ఇప్పటికి కూడా రైతులకు సంబంధించిన సమస్యలు పూర్తిగా తీరిపోయాయా అని మీరు నన్ను అడిగితే నేను తీరలేదు అనే చెబుతాను. ఇంతముందు కంటే చాలా మేలుగా వుంది. 4 సంవత్సరాల క్రితం ఉన్న పరిస్థితి కంటే రైతుల పరిస్థితులు చాలా బాగుంది. పూర్తిగా వారి సమస్యలు తీరలేదు, వారి కష్టాలు తీరలేదు. వారి కష్టాలు తీరాలంటే ఒకటి మినిమమ్ సపోర్టు ప్రయిస్ తప్పనిసరిగా పెంచవలసిన అవసరం ఉన్నది. రెండు వన్ టైమ్ గ్రాంట్, ఇన్ ఫుట్సు సబ్సిడీ మరొకటి వీళ్లకి అవసరం వుంది. వీళ్లను బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థలోకి తీసుకురావలసిన అవసరం వుంది. వీళ్లందరికి కావలసిన విధంగా ఇన్ సూరెన్సు చేయించవలసిన అవసరం వుంది. ఇవాళ ప్రకాశం జిల్లాలో ఇవి అన్ని కనుక్కొంటే, ఆ 5, 6 జిల్లాల్లో వాళ్ల ఖర్చు ఏమో గాని చాలా మంది ఇన్ సూరెన్సు చేయలేదు. ఎందుకు ఇన్ సూరెన్సు చేయలేదని అడిగితే, రకరకాలైన కారణాలు వుంటాయి. శనగ ఎక్కువ మంది వేశారు. శనగకు సంబంధించి బ్యాంకు లోను తక్కువ వస్తుంది. కాబట్టి బ్యాంకు లోను ఎక్కువ డ్రా చేసుకోడానికి కోసం మిర్చి అని చెప్పి రాశారు. వాళ్ల పైరు ఏమో మిర్చి కాదు శనగ వుంది. కొంతమంది అయితే ఏమి జరగదు అని టోబాకోతో చాలామంది ఇన్ సూరెన్సు చేసుకోలేదు. చాలామంది టోబాకో అని రాసుకుని లోను తీసుకున్నారు. టోబాకో అయితే అసలు ఇన్ సూరెన్సు లేదు. ఈవిధంగా రకరకాలైన కారణాల వల్ల రైతాంగం చాలా ఇబ్బందులో పడుతున్నాయి. ఇటువంటి ఇబ్బందుల నుంచి రైతులను శాశ్వతంగా బయటవేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. రైతుల గురించి ఆలోచన చేయాలి. ఎంత ఆలోచన చేసినా చాలడం లేదని నాకు అయితే అనిపిస్తుంది. 3 1/2 సంవత్సరాల తరువాత కూడా రైతులకు సంబంధించి అన్ని చేయలేకపోయామని మేము అనుకుంటున్నాము.

ఈ ప్రభుత్వం బాగా చూసుకుంటుంది

మూడున్నర సంవత్సరాల నుంచి రైతులకు సంబంధించిన అన్ని ఆలోచనలు చేయలేకపోయామని మేము అనుకుంటూ వుంటే, కొంతమంది ఏమో, రైతుల సమస్యలు తీర్చడానికి జైలుకు పోతామంటారు. మరికొంత మంది ఏమో, రైతులకు సంబంధించిన సమస్యలు తీర్చడానికి ప్రాణాలు అర్పిస్తామంటారు. మీరు జైళ్లకు పోతామంటే ఎట్లా? మీరు ప్రాణాలు అర్పిస్తే, మాకు ప్రతిపక్షం ఎట్లా? మాకు ప్రతిపక్ష నాయకులు లేకుండా పోతారే, ఎట్లా? మీరు పది కాలాల పాటు మీరో, మీ పార్టీకి సంబంధించిన వారో లేక ఎవరైనా ప్రతిపక్ష నేతలుగా అక్కడే వుండాలని నేను కోరుకుంటున్నాను. భగవంతుడు కూడా మమ్ములను ఆశీర్వదీస్తాడు. ఆవిధంగా ఈ రాష్ట్రాన్ని ఆశీర్వదించాలి.

అధ్యక్షా, ప్రతి విషయాన్ని, ప్రతి పనిని కూడా ప్రజలు గమనిస్తున్నారు. రైతులకు సంబంధించి మేము కరెంటు గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా ఇస్తుంటే, ఒక పెద్ద మనిషి అంటాడు “మేము అధికారములో వున్నప్పుడే ఇవ్వాలని అనుకున్నాము. కాని, ఎందుకో ఇప్పటికేపోయాము. మేము ఈసారి అధికారములోకి వస్తే, రైతులకు కరెంటు ఏడు గంటలు కాదు. రైతులకు తొమ్మిది గంటల కరెంటు ఇస్తాము” అని చెప్పుతున్నారు. మేము అధికారములో వున్నప్పుడే ముస్లింలకు 3 శాతమో, 4 శాతమో రిజర్వేషన్లు ఇవ్వాలని అనుకున్నాము.

కాని, మాకు అప్పుడు ఏమో కుదరలేదు. కాంగ్రెస్ అధికారములోకి వచ్చిన తర్వాత వీళ్లకు బుద్ధి లేదు. ముస్లింలకు 5 శాతం రిజర్వేషన్లు చేశారు. మీకు మంచి బుద్ధి వుంటే ముస్లింలకు 5 శాతం రిజర్వేషన్లు ఎందుకు ఇస్తారు. సుప్రీంకోర్టులో కేసు ఓడిపోతుందని మీకు తెలిసి రిజర్వేషన్లు చేశారు. క్రెడిబులిటీ చాలా ముఖ్యము. అయ్యా, ఎవరికైనా కూడా రాజకీయములో వున్న ఏ ఒకరిపైన రాజకీయములో లేని వారికైనా కూడా క్రెడిబులిటీ అన్నది చాలా ముఖ్యము. ఫలానా వాడు ఫలానా మాట చెప్పితే మాట మీద నిలబడుతాడు. ఫలానా వాడు మాట చెప్పితే ఎప్పుడు తప్పించుకొని పోదామా అని చూస్తూ వుంటాడు. ఫలానా వాడు దగ్గర వున్న వాళ్లను అన్ని రకాలుగా కాపాడుకుంటాడు. ఫలానా వాడు దగ్గర వున్న వాళ్లను వెన్నుపోటు పొడుస్తాడని అందరికీ తెలుసు. ఎవరి నైజం ఏమిటి? ఎవరి గుణం ఏమిటి? ఇప్పుడు ఎవరము కొత్త వాళ్లము కాదండీ, రాష్ట్రంలో 1975వ సంవత్సరం నుంచి ఇప్పటికి 33 సంవత్సరాలు దాటిపోయింది. ఎవరి పరిస్థితి ఏమిటనేది రాజకీయాలలో వున్న వారి అందరికీ తెలుసు. కాబట్టి రైతులు కోరుతున్నారు అధ్యక్షా, ఏరువాకలు ఏ సమయంలో పెట్టుకోవాలో, ఆ సమయంలో పెట్టుకోవాలి. ఏరువాకలు జూన్ లో వుంటాయి. జూలైలో వుంటాయి. ఏరువాకలు ఫిబ్రవరిలో పెడుతే అనవసరంగా ఇబ్బందులు ఎదురవుతాయని అంటున్నారు. కాబట్టి రాష్ట్ర రైతాంగం తరుపున నేను ఈ రాష్ట్రానికి సంబంధించిన ప్రధాన ప్రతిపక్ష నాయకుడి గారిని సవినయంగా కోరుతున్నది ఏమిటంటే రైతాంగాన్ని వారి ఖర్చుక వారిని వదిలేయమని, మీరుగా వారిని గురించి మాట్లాడకపోతే, వారిని గురించి దేవుడు బాగా చూసుకుంటాడు. ఇప్పుడు అధికారంలో వున్న ప్రభుత్వం బాగా చూసుకుంటుంది. మీరు మట్టుకు వాళ్లను దయచేసి వదిలేయండి.

డైట్ చార్జీలు పెంచింది ఎవరు?

వెల్ఫేర్ కు సంబంధించి అధ్యక్షా, చాలా చాలా విషయాలు కాని, సమయం చాలడం లేదు. ఇంకా మరల డిటెయిల్డ్ గా బడ్జెట్ డిమాండ్స్ లో మాట్లాడుదాము. కాని, జనరల్ గా చెప్పుతున్నాను. నా యొక్క చిత్తశుద్ధి ఎప్పుడైనా కూడా అధ్యక్షా, వెల్ఫేర్ లో బడ్జెట్ లో ఏ మేరకు పెంచామో, ఒకసారి ఆలోచించండి. బి.సి., వెల్ఫేర్ కు సంబంధించిన బడ్జెట్ మేము అధికారంలోకి వచ్చిన మొదటి సంవత్సరంలో రూ. 238 కోట్లు వుంటే, రెండవ సంవత్సరంలో రూ. 329 కోట్లకు పెంచాము. మూడవ సంవత్సరంలో రూ. 430 కోట్లు చేశాము. నాలుగవ సంవత్సరంలో రూ. 562 కోట్లు చేశాము. వచ్చే సంవత్సరము రూ. 896 కోట్లు చేయబోతున్నాము. యస్సీ, వెల్ఫేర్ లో మేము అధికారములోకి వచ్చిన మొదటి సంవత్సరము రూ. 861 కోట్లు వుంటే, రెండు సంవత్సరము రూ. 1020 అయితే, మూడవ సంవత్సరము రూ. 1553 కోట్లు అయితే, జరుగుతున్న సంవత్సరము రూ. 1719 కోట్లు, వచ్చే సంవత్సరములో బడ్జెటు కేటాయింపులు రూ. 2251 కోట్లు. యస్సీ, వెల్ఫేర్ లో మేము అధికారములోకి వచ్చిన మొదటి సంవత్సరంలో రూ. 545 కోట్ల రూపాయలు అయితే, రెండవ సంవత్సరములో రూ. 635 కోట్లు అయితే, మూడవ సంవత్సరంలో రూ. 656 కోట్లు అయితే జరుగుతున్న సంవత్సరము రూ. 719 కోట్లు, వచ్చే సంవత్సరములో బడ్జెటు కేటాయింపులు రూ. 894 కోట్ల రూపాయలు ఏర్పాటు చేస్తుంది. అధ్యక్షా, ఇంకా మైనారిటీలకు సంబంధించి మేము అధికారములోకి వచ్చిన మొదటి సంవత్సరము రూ. 36 కోట్లు అయితే, రెండవ సంవత్సరములో రూ. 44 కోట్ల రూపాయలు అయితే, మూడవ సంవత్సరములో రూ. 66 కోట్లు అయితే, జరుగుతున్న సంవత్సరము రూ. 120 కోట్లు, వచ్చే సంవత్సరములో

బడ్డెటు కేటాయింపులు రూ.177 కోట్లు. ఎప్పుడైనా వారి హయాంలో ఇటువంటి బడ్డెటు పెంపుదల జరిగిందా అని నేను అడుగుతున్నాను అధ్యక్షా. మైనారిటీలకు గాని, బి.సి., కులాలకు గాని వచ్చే సంవత్సరము నుంచి అర్జులైన ప్రతి మైనారిటీకి, ప్రతి వెనుకబడిన కులానికి సంబంధించి వారికి ఏవిధంగా యస్సీలకు, యస్టీలకు స్కాలర్‌షిప్పులు ఎక్కువగా ఇస్తున్నామో, ఎక్కువగా ఇచ్చే స్కాలర్‌షిప్‌లే కాకుండా, ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలకు ఫీజ్ ఫ్రీ రీఅంబర్స్‌మెంట్ కింద రూ.24 వేలో, రూ.26 వేలో వుంటుంది. ఆ ఫీజ్ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలకు ఫ్రీ రీఅంబర్స్‌మెంట్ కింద రూ.26 వేలో ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. చాలా మంది బి.సి. నాయకులు ఇంతకు ముందు ఎప్పుడు కూడా కల కూడా కనలేదని అన్నారు. బి.సి. కులాలకు సంబంధించిన కాలేజీ ఆడ పిల్లలకు ప్రతి అసెంబ్లీ నియోజకవర్గంలో ఒక హాస్టలు ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. మైనారిటీలకు సంబంధించిన హాస్టలు ఫ్రీ మెట్రిక్, పోస్ట్ మెట్రిక్ స్కాలర్‌షిప్‌లే కాకుండా హాస్టల్‌లు, రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ వీరికి సంబంధించిన డయట్ చార్జీలు పెంచే ఏర్పాట్లు. అదే విధంగా 1999వ సంవత్సరంలో చిట్ట చివరగా డైట్ చార్జీలు పెంచారు. 1999వ సంవత్సరములో తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం అధికారంలో వుండగా డైట్ చార్జీలు పెంచింది. 1999వ సంవత్సరము నుంచి 2004 సంవత్సరము మే మాసములో తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం అధికారము నుంచి దిగిపోయిన తర్వాత, ఆ అయిదు సంవత్సరాలలో ఒకసారి ఒక ఎర్రయే గాని డైట్ చార్జీలు పెంచని ఘనత ఎవరిది అని నేను అడుగుతున్నాను. మేము అధికారములోకి వచ్చిన రెండవ సంవత్సరములో 25 శాతము పెంచితే, ఈ సంవత్సరము నుంచి 30 శాతం నుంచి 40 శాతం డైట్ చార్జీలు పెంచామండీ.

అసమానతల తొలగింపునకే...

సోషల్ వెల్ఫేర్ హాస్టల్స్‌లో కనీస వసతులు సరిగా లేవని, వాటికి సంబంధించిన బి.సి. వెల్ఫేర్, యస్టీ వెల్ఫేర్, మైనారిటీ వెల్ఫేర్ వీరికి సంబంధించిన అన్ని హాస్టల్స్‌లో వసతి సరిగా లేవని, ఆ వసతులు అన్ని కూడా వచ్చే మూడు మసాలలో పూర్తిగా చేసి, వచ్చే విద్యా సంవత్సరం స్కూల్స్ రి ఓపెన్ అయ్యే సరికి హాస్టల్‌లలో కనీసం అన్ని వసతులు ఏర్పాటు చేయాలనే ఒక పవిత్రమైన కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. అదే విధంగా అధ్యక్షా, రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్, జనరల్ రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ వున్నాయి. యస్సీ, యస్టీ, బి.సి., మైనారిటీ వాళ్ల అన్ని రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ వున్నాయి. అన్ని రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ పూర్తిగా కంటెన్ చేయడం కోసమే వాటిని 6వ తరగతి నుంచి కూడా సి.బి.యస్.సి. సిలబస్‌తో ఇంగ్లీష్ మీడియంతో ఏర్పాటు చేయడం కోసం రూ.5,600 కోట్ల ప్రత్యేకమైన కార్యక్రమాన్ని ఇచ్చి, ఈ సంవత్సరము బడ్జెట్‌లో రూ.400 కోట్ల ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తున్నాము.

అధ్యక్షా, గ్రామీణ పిల్లలు చదువుల విషయంలో చాలా రకములైన ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. గ్రామీణ పిల్లలకు, పట్టణ ప్రాంత పిల్లలకు చాలా తేడా వుంటోంది. ఉద్యోగాల విషయంలో కూడా వారు చాలా సమస్యలను ఎదుర్కొనవలసి వస్తోంది. హైదరాబాద్‌లో ఉన్నటువంటి ట్రిపుల్ ఐటి ఎప్పుడూ ఎక్కడా కూడా జరుగనటువంటి స్థాయిలో ఒక్కొక్క ట్రిపుల్ ఐటిని దాదాపు రూ.1,200 కోట్లతో కడప జిల్లాలోని ఇడుపుల పాయలో, ఆదిలాబాదు జిల్లాలోని బాసరలో, కృష్ణా జిల్లాలోని నూజివీడులో ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. ఈ సంవత్సరము ఈ మూడు కాలేజీలకే రూ.3,200 కోట్ల బడ్జెట్ కేటాయింపాం. ఒక్కొక్క ట్రిపుల్ ఐటిలో ప్రతి సంవత్సరం 2,000 మంది పిల్లలు అంటే మూడు ట్రిపుల్ ఐటిలలో ఆరు వేల మంది పిల్లలు జాయిన్

అవుతారు. అడ్మిషన్స్ పదవ తరగతికే వుంటాయి. ఈ అడ్మిషన్స్ కేవలం రూరల్ ప్రాంతాలకు సంబంధించిన పిల్లలకే వుంటాయి. అర్బన్ ప్రాంతాలకు చెందిన పిల్లలకు అడ్మిషన్స్ ఉండవు. రూరల్ ప్రాంతాలకు చెందిన పిల్లలలో ఉన్న అసమానతను తొలగించుటకు ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపడుతున్నాం.

సూపర్ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్స్ను ప్రత్యేకంగా వరంగల్, కర్నూలు, గుంటూరులలో ఏర్పాటు చేస్తున్నాం. మేము అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత నాలుగు మెడికల్ కాలేజీలను ఏర్పాటు చేస్తున్నాం. ఈ సంవత్సరం హైదరాబాదులోని ఎర్రగడ్డలో మరొక మెడికల్ కాలేజీని ఏర్పాటు చేయబోతున్నాం. తిరుపతిలో మా ప్రభుత్వం, కంచిపేరం వారు కలసి జాయింట్గా, స్విమ్మె మెడికల్ కాలేజీని స్థాపించబోతున్నాం. డాక్టర్లకు సంబంధించి ఇబ్బందులు ఉంటే, దాదాపు రెండు వేల మంది డాక్టర్లను ఈ మూడు, నాలుగు సంవత్సరాలలో నియామకం చేశాము. రూరల్ మెడికల్ కాలేజీల్లో డాక్టర్లు చేరడమే కష్టంగా ఉంది కాబట్టి వాటిని ప్రత్యేకమైన ప్రతిపత్తి గల మెడికల్ కాలేజీలుగా ఏర్పాటు చేసి వాటిలో చేరేందుకు గాను డాక్టర్లకు రూ.80,000 నుంచి 1,00,000 వరకు నెల జీతం ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తున్నాం.

రాజీవ్ గాంధీ గారి స్ఫూర్తితో ఎప్పుడైనా, ఎక్కడైనా రాష్ట్రంలో రోడ్డు ఉన్న చోట టోల్ ఫ్రీ నెంబరుకు అవసరమైనవారు ఫోన్ చేస్తే, ఫోన్ చేసిన 20 నిమిషాలకే, any sort of medical or any other emergency అంబులెన్స్ ప్రత్యక్షమవుతుంది. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము 95 శాతం నిధులతో మంచి public private participation తో world class technology తో ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టాము.

ఒకసారి షీలాదీక్షిత్ గారు, చంద్రబాబునాయుడు గారు ఇద్దరూ ముఖ్యమంత్రులుగా ఉన్నప్పుడు ఢిల్లీలో ఒక ప్రెస్ కాన్ఫరెన్సుకు వెళ్లినప్పుడు ప్రెస్ వారు చంద్రబాబునాయుడు గారిని ఐటి రంగం వల్ల మీకు ఏవిధంగా మేలు జరిగింది. అప్పుడు చంద్రబాబునాయుడు గారు ఐటి రంగం వల్ల కొన్ని వందల మంది మంచి పారిశ్రామిక వేత్తలయ్యారని సమాధానం చెప్పారు. అప్పుడు ప్రెస్ వారు వాళ్లెవరో పారిశ్రామిక వేత్తలవుతే ఏమి ప్రయోజనం? సామాన్య ప్రజలకు దీనివల్ల ఉపయోగం లేదు కదా అన్నారు. సామాన్య ప్రజలకు ఉపయోగపడే విధంగా ఏరంగం అయినా ఉండాలి తప్ప, పారిశ్రామిక వేత్తలు మరింత ధనవంతులయితే అది మనకు గొప్ప కాదు.

పబ్లిక్, ప్రైవేట్ పార్టిసిపేషన్తో ఫోన్ ద్వారా సమాజములో హ్యాబిషన్స్లో అట్టడుగున ఉన్న వారికి కూడా వారి ప్రాంతములో ఉన్నటువంటి 200, 300 ఇళ్లకు సంబంధించి ఏ చిన్న ఇబ్బంది వచ్చినా వారికి వైద్య సలహా ఇచ్చే విధంగా 104 అనే ఏర్పాటు ద్వారా ఇప్పటికే రోజుకు 10 నుండి 12 వేల కాల్స్ను రిసీవ్ చేసుకుంటున్నాము. మరొక ఆరు నెలలలో రాష్ట్రమంతా విస్తరించగలిగితే రోజుకు కనీసం 30 నుండి 40 వేల కాల్స్ అయినా తీసుకొని, ఎవ్వరికి ఏ మెడికల్ అవసరం వచ్చినా కన్సల్టేషన్ ఇవ్వడమే గాక వారిని ఫాలో అప్ చేసే విధానాన్ని కూడా ఇంటిగ్రేట్ చేస్తున్నాం.

ప్రతి ప్రైమరీ హెల్త్ సెంటర్ కూడా వారికి సంబంధించిన ప్రధానమైన బాధ్యత గ్రామాలను సందర్శించడం. ఒక్కొక్క ప్రైమరీ హెల్త్ సెంటరులోని డాక్టర్లు కొన్ని గ్రామాలు విజిట్ చేయవలసిన బాధ్యత ఉంటుంది. డాక్టర్ హెడ్ క్వార్టర్స్లో ఉన్నా హెల్త్ సెంటర్కు సంబంధించి పారామెడికల్ స్టాఫ్ వారి ప్రైమరీ హెల్త్ సెంటర్కు

సంబంధించిన వివిధ గ్రామాలకు నెలకు కనీసం ఒకసారి అయినా ఇమ్మ్యునైజేషన్ ప్రోగ్రామ్స్, గ్రామాల్లో పరిశుభ్రము గురించి చర్యలు తీసుకోవలసిన బాధ్యత వీరిపై ఉంది. కాని ఈ కార్యక్రమము సక్రమముగా జరగడం లేదు. అందువల్ల 104 ద్వారా కొన్ని మొబైల్ హాస్పిటల్స్ ఏర్పాటు చేస్తున్నాం. ప్రతి మూడున్నర కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న గ్రామానికి ఈ హాస్పిటల్ ఏర్పాటు చేస్తాం. గ్రామాలలో 50 నుంచి 60 సంవత్సరములు పైబడిన వారు షుగర్ మరియు బ్లెడ్ ప్రెజర్లతో బాధపడుతూ ఉంటారు. చాలామందికి కనీసం వారు ఆ జబ్బుతో బాధ పడుతున్నామనే విషయం కూడా తెలుసుకోలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. జబ్బుతో బాధపడేవారికి చెక్ అప్ చేయడమే గాక వారికి నెలకు సరిపడా మందులను కూడా ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తున్నాం.

వైద్య సహాయంలో మేటిగా...!

మందులకు సంబంధించిన బడ్జెట్ను బాగా పెంచాము అధ్యక్షా. ఎవరికి ఎంత అవసరమో గ్రామాలకు సంబంధించి ఊర్లో ఎవరికైనా బి.పి. గాని, షుగర్ గాని ఉందేమో చూసి, వాళ్లకు కావలసిన నెలకు సరిపడ మందుల్ని ఇచ్చే ఏర్పాటు కూడా చేస్తున్నాము అట్లాగే ఎయిడ్స్కు సంబంధించిన అవేర్నెస్ ప్రోగ్రామ్, గ్రామాల పరిశుభ్రత, ఇవన్నీ ఇందులో పెట్టి ఈ మొబైల్ హాస్పిటల్స్ గ్రామాలకు పోయినప్పుడు, ఆ గ్రామాలకు సంబంధించిన పేషెంట్లను 104 సెంటర్ పాయింట్లో కావలసినంత డాక్టర్ పెసిలిటీ ఉంచి, ఈ హాస్పిటల్స్ను ఈ టెలీ మెడిసిన్ ద్వారా కనెక్టు చేసి, అక్కడ డాక్టర్లు సెంటర్ పాయింట్లో ఉన్నా కూడా, ఇక్కడ ప్యారామెడికల్ స్టాఫ్ ఉన్నా కూడా, వారికి కావలసిన అడ్వయిజ్ను ఇబ్బంది లేకుండా కూడా ఇప్పించే ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి ఈ మొబైల్ క్లినిక్స్ ద్వారా.

వీటితో బాటుగా అధ్యక్షా, చాలా ముఖ్యంగా భారతదేశంలో ఏ ఒక్క చోట కూడా జరగడం లేదు బీమా పథకం. రాజీవ్ ఆరోగ్యశ్రీ బీమా పథకంలో రెండు లక్షల రూపాయల వరకు ఖర్చు అయ్యే గుండె ఆపరేషన్లు కాని, మూత్ర పిండాలకు సంబంధించిన వ్యాధులు కాని, మెదడుకు సంబంధించిన ఆపరేషన్లు కానివ్వండి, లేకపోతే ఈ మధ్య రోడ్డు యాక్సిడెంట్లు కూడా ఇన్క్యాడ్ చేశాము. రోడ్డు యాక్సిడెంట్లో పెద్ద పెద్ద గాయాలకు అవసరమయ్యే చికిత్సలకు 50 వేలో, లక్ష రూపాయలో ఖర్చు అయితే, ఏదైనా burns injuries లో, లేకపోతే క్యాన్సర్కు సంబంధించిన క్రీమో థెరపీకి సంబంధించిన రేడియేషన్ లేకపోతే సర్జరీ వంటి అవసరాలకు గాని, దానితో పాటు పుట్టుకతోనే మూగ, చెవుడుతో పుట్టిన పిల్లలకు వారికి సంబంధించిన ఆరున్నర లక్షల రూపాయల ఖర్చుతో ఒక సెంటరును ఏర్పాటు చేసి, వారికి సంబంధించిన శాశ్వతమైన ప్రయోజనాలు కల్పించే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఇటువంటి ఆలోచనలు ఎందుకు వచ్చాయో, ఒక్క నిమిషంలో చెపుతాను, దయచేసి వినండి. ప్రతిరోజు ఉదయం వంద, రెండు వందల మంది పేషెంట్లు వారి వారి అవసరాలకు సంబంధించి, ఎమ్.ఎల్.ఏ.లు ఇచ్చిన సిఎమ్ఆర్ఎఫ్కి రికమండేషన్లే కాదు, నేరుగా పేషెంట్లు నా దగ్గరకు వచ్చినా కూడా 50 మందికో, వంద మందికో, రెండొందల మందికో మేలు చేసే ఏర్పాటు నేను చేస్తున్నాను. సిఎం రిలీఫ్ ఫండ్ కింద ఈ నెలలో ఒక పది కోట్ల రూ.లు శాంక్షన్ చేస్తామనుకోండి, ఆ శాంక్షన్ చేసిన పది కోట్ల రూపాయల్లో కనీసం మూడవ భాగం, 30 నుండి 35 శాతం వారు దాన్ని వాడుకోలేకుండా ఉన్నారు. మేము 30 శాతమో, 40 శాతమో శాంక్షన్ చేస్తే మిగిలిన 60 శాతం, 70 శాతం వారు ప్రొవైడ్ చేసుకోలేకుండా ఉన్నారు. చూసుకోలేకుండా ఉన్నారు...

విమర్శలెందుకు...

ఆవిధంగా 35 శాతం ప్రజలు మేము ఇస్తున్న డబ్బుని వాడుకోలేకుండా ఉన్నారు అంటే కారణం మిగిలిన డబ్బును చూసుకోలేకుండా ఉన్నారు. దీనికి కూడా saturation concept తీసుకుని రావాలి, ఏవిధంగా అయితే ఇళ్ల కార్యక్రమాన్ని saturation చేశామో, ఏవిధంగా అయితే పెన్షన్లను saturation చేశామో, ఏవిధంగా తెల్లరంగు కార్డుల జారీని saturation చేశామో, అదేవిధంగా ఇటువంటి అవసరాలకు సంబంధించిన ఇబ్బందులన్నింటిని కూడా saturation చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో, ఎందుకంటే మా కళ్లతో చూశాము అధ్యక్షా. చాలామంది రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారంటే, ఇంకొకరు ఎవరైనా ఆత్మహత్య చేసుకున్నారంటే, వాళ్ల ఇంట్లో వాళ్ల కళ్ల ముందు పిల్లలకో, పెద్దలకో గుండె జబ్బు వచ్చో, మరొకటి వచ్చో ఆయాసపడుతుంటే, డాక్టర్ల దగ్గరకు పోతే, మీరు అపరేషన్ చేయించుకోవాలి, దానికి లక్షో, లక్షన్నరో ఖర్చు అవుతుందంటే, అప్పు పుట్టిన వాళ్లు అప్పు తీసుకుని ఆపరేషన్లు చేయించుకుని వచ్చి జబ్బు అయితే నయమైనా, అప్పు తీర్చుకోలేక, తీవ్రమైన ఆర్థిక సంక్షోభంలో కూరుకునిపోయే కుటుంబాలు కొన్ని, మరికొంత మంది అయితే ఆ అప్పు పుట్టక, మనకు అప్పు పుట్టదలే, అప్పు ఇచ్చేవాడు మనకు లేడు అని తల్లిదండ్రుల కళ్ల ముందే వాళ్ల పిల్లలు చచ్చిపోతుంటే, చూస్తూ ఏమి చేయలేని తల్లిదండ్రులను చూసి ఇటువంటి వాళ్లకు తప్పనిసరిగా ఎంత డబ్బు ఖర్చు అయినా కూడా ఈ కార్యక్రమం చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో జరుగుతున్న సంవత్సరంలో ఏప్రిల్ నెలలో మొదలుపెట్టాము మూడు జిల్లాల్లో, మరో అయిదు జిల్లాలకు ఈ కార్యక్రమాన్ని విస్తరించబోతున్నాము. రాబోయే అక్టోబరు నాటికల్లా మొత్తం రాష్ట్రమంతా విస్తరింప చేసే ఏర్పాటు చేస్తాం..

వచ్చే సంవత్సరం దీనికి రూ.450 కోట్లు బడ్జెట్లో పెడుతున్నాము. మేము ఈ విధంగా బీదవాళ్లకు ఏదో సహాయం చేద్దామనే ప్రయత్నం చేస్తుంటే, మా మీద విమర్శలేమిటి? మీరు కార్పొరేట్ హాస్పిటళ్లకు మేలు చేసే ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారని అంటున్నారు. తప్పు అధ్యక్షా, కార్పొరేట్ హాస్పిటళ్లు కూడా ఈ విషయంలో కొంత వెసులుబాటు చూపించాయి. నిమ్స్ రేట్లనే దాదాపుగా ప్రామాణికంగా తీసుకుని, వాళ్లతో కూడా మాట్లాడి రీజనబుల్గా రేట్లు ఫిక్స్ చేశాము. వాళ్లు కూడా అన్నారు - మాకూ కొంత సామాజిక బాధ్యత ఉందని ఈ రాష్ట్రానికి సంబంధించిన కార్పొరేట్ హాస్పిటళ్లు పెద్ద ఎత్తున ముందుకు వచ్చాయి. ఆసుపత్రుల్లో డాక్టర్లనే కాదు, స్టాఫ్ నర్సులను, టెక్నీషియన్లను, పారా మెడికల్ స్టాఫ్ను అందర్నీ ఏర్పాటు చేశాము. వేలమందిని అపాయింట్ చేశాము. కేశవ్, మెడికల్ అండ్ హెల్త్ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించిన డిమాండ్స్ వస్తాయి.

అధ్యక్షా, ఇవన్నీ చూస్తూనే, ఎక్కడ వీలుంటే అక్కడ ప్రతిరోజూ బీద వర్గాల వారికి ఎటువంటి ప్రయోజనం కల్గించడానికి అవకాశం ఉన్నా, చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ప్రత్యేకంగా ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఇంకా చాలా ఉన్నాయి చెప్పడానికి.

పెన్షన్లకు సంబంధించి మీరు పెట్టిన ఖర్చు, మేము పెట్టిన ఖర్చు చెప్పాలా? 2003-04 సంవత్సరంలో రూ.18 లక్షల 97 వేలు అయితే, ఇప్పుడు మేము ఇస్తున్నది రూ.47 లక్షల 89 వేలు, అప్పుడు మీరు పెట్టిన ఖర్చు రూ.75 చొప్పున, రూ.50 చొప్పున 138 కోట్లు రూ.లు అయితే, మేము ఇప్పుడు ఈ సంవత్సరం పెడుతున్న ఖర్చు, వచ్చే సంవత్సరం కాదు, రూ.809 కోట్లు, వచ్చే సంవత్సరం రూ.1300 కోట్ల బడ్జెట్.... ఈవిధంగా చెప్పాలంటే, జానారెడ్డి గారు చెప్పినట్లు సాయంత్రం కూడా సరిపోదు. ఇంకా హౌజింగ్, వెల్ఫేర్కు

సంబంధించి చెప్పాలి. భూపంపిణీ గురించి చెప్పలేదు. ఆరోగ్య బీమా గురించి చెప్పలేదు...

అందరూ భాగమే...

అధ్యక్షా, ఇవన్నీ చేస్తున్నా, ఎక్కడ నుండి ఏ ఇబ్బంది వచ్చినా దాన్ని అధిగమించడానికి, రాష్ట్ర ప్రజలకు ఉపయోగపడాలనే ఉద్దేశ్యంతో చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. ఈ రాష్ట్రంలో కోటి, 82 లక్షల కుటుంబాలకు తెల్లరంగు రేషన్ కార్డులున్నాయి.

1 లక్ష 82 వేల తెల్ల రేషన్ కార్డులు ఉన్నాయి. రాష్ట్ర జనాభా 8 కోట్ల 22 లక్షలయితే, ఆరున్నర కోట్లు మందికి తెల్ల రేషన్ కార్డులు ఉన్నాయి. తెల్లరేషన్ కార్డులున్నవారంతా ఏదోరకంగా పేదవారు, ఇబ్బంది పడుతున్నవారు, వారికి అన్ని రకాలుగా మేలు చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో, నిత్య జీవితావసర వస్తువుల ధరలు పెరిగాయి. వారికి ఎంతో కొంత వెసులుబాటు జరగాలి, అలాగే పెరుగుతున్న సంపద సమాజంలోని అట్టడుగు వర్గాలకు చేర్చాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఇన్ క్లూజివ్ గ్రోత్ ఏవిధంగా చేయాలని ఆలోచించి, పెరిగిన దానికి కాంపెన్సేట్ చేయడానికి ఈ 1 కోటి 82 లక్షల కుటుంబాలకు సంబంధించి, రేషన్ కార్డులపై బియ్యం ఈ రోజు కిలో రూ.5.25 పైసలకు ఇస్తున్నాము. పాత విషయాల జోలికి పోను. ఎప్పుడు రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం వచ్చింది? రూ.3.50 ఎప్పుడయింది? తరువాత రూ.5.25 ఎప్పుడయింది? ఎవరు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు చేశాము, మళ్ళీ ఇప్పుడు మేము అధికారంలోకి వస్తే రూ.2 లకు కిలోబియ్యం ఇస్తామని మేము చెప్పిన తరువాత మేము ఇస్తామని చెప్పి ఎవరు చేస్తున్నారు అనేదానికి పోవడం లేదు. ఏదోరకంగా పేదవాళ్లకు మరింత ఎక్కువగా ఉపయోగపడాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ 1 కోటి 82 లక్షల కుటుంబాలకు సంబంధించి ప్రతి నెల 16 కిలోల నుండి 20 కిలోల వరకు బియ్యం వచ్చే ఉగాది, ఏప్రిల్ 7వతేదీ నుండి కిలోబియ్యం రూ.2 లకే ఇస్తున్నాము. కేవలం ఏ ఒక్క విషయంలోను వెనక్కుపోయే సమస్య లేదు. మేము చేసిన ప్రతి మంచిపని కానీ హౌసింగ్ పెన్షన్లు, ఆరోగ్యశ్రీ, భూముల డిస్టిబ్యూషన్, తెల్ల రేషన్ కార్డులు, ఇందిరాక్రాంతి పథం, రూ.2 లకు కిలోబియ్యం, ఇందిరప్రభ, ఏమి చేసినా ఎస్సి, ఎస్టి, బిసి, మైనారిటీలకు మేలు చేయడం కాదా? వాళ్ల బడ్జెట్ 3 పర్సెంట్, 2 పర్సెంట్ అంటే ఇంతకంటే అన్యాయం కాదా? ఎవరన్నా తెలియనివారు హౌస్ కు కొత్తగా వచ్చి, అనుభవం లేనివారు మాట్లాడితే జవాబు చెబుతాము. విషయాలు తెలిసినవారు మాట్లాడితే, కేవలం ప్రజలను మోసం చేయడానికి మాట్లాడుతున్నారు అని చెప్పవలసి వస్తుంది. ఇన్ని రకాల సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నాము. రైతు కూలీలకు సంబంధించి ఎస్ఆర్ఇజిపి ఎంత చక్కగా ఇంప్లిమెంట్ అవుతుందో చెప్పాల్సిన అవసరం లేదు. రాష్ట్రంలో జాతీయ ఉపాధి హామీ పథకం దేశంలో మరి ఏ రాష్ట్రంలోనూ ఇంత చక్కగా జరగడం లేదని అందరూ పొగుడుతున్నారు. ఈరోజు జరుగుతున్న ఎస్ఆర్ఇజిపి పథకానికి, 4, 5 సంవత్సరాల క్రిందట పనికి ఆహారం పథకానికి తేడా చెప్పాల్సిన పనిలేదు. దీనికి సంబంధించి టిడిపికి సంబంధించిన ఏ ఒక్కరయినా అడగవచ్చని మనవి చేస్తున్నాను. ఆరోజు కేంద్ర ప్రభుత్వం, సుప్రీంకోర్టు డైరెక్షన్ మేరకు ఇచ్చిన బియ్యం ఎక్కడకు పోయింది? కాకినాడ పోర్టు ద్వారా విదేశాలకు ఎగుమతి చేశారు. బియ్యం బాంబేకు వెళితే అక్కడ నుండి డ్రాప్టెలు వస్తే దానిని అసెంబ్లీలో చూపించామా లేదా? అధ్యక్షా ఎక్కడయినా వరిధాన్యం బియ్యం కావడం చూశాము గాని బియ్యం వరి ధాన్యం అయినరోజు చూచామా లేదా? అంత అన్యాయంగా ఈరోజు పనికి ఆహారం పథకం అమలు అయింది. కొంతమంది పేర్లు బియ్యం

పేర్లతో వచ్చాయా లేదా? ఆరోజు ఒక పార్టీకి సంబంధించిన నేతల యొక్క నాయకులు వినాయకులుగా ఇంతకుముందు సైకిల్స్ కూడా లేనివారు మోటారు సైకిలు, మారుతీ కార్లలో పోయినమాట వాస్తవం కాదా? ఇందులో ఏ ఒక్కటయినా తప్పయితే ఎటువంటి శిక్షకయినా సిద్ధపడతానని తెలియజేస్తున్నాను. పారదర్శకమైన ప్రభుత్వం అంటే ఏమిటి? ప్రజలకు ఉపయోగపడే ప్రభుత్వం. అంటే మంచి ప్రభుత్వం గుడ్ గవర్నెన్స్. ప్రజలకు ప్రాపర్ డెలివరీ ఇచ్చేది గుడ్ గవర్నెన్స్. ప్రభుత్వం ఏ ఒక్క అభివృద్ధి కార్యక్రమమయినా ప్రజల దగ్గరకు సక్రమంగా తీసుకుని వెళ్లగలిగేది గుడ్ గవర్నెన్స్. ఐరిష్ కార్డుల విషయంలో ఇంతకుముందు కంటే చాలా బాగా రేషన్ కార్డులు ఉన్నాయి. ఇంతకు ముందు ప్రతి డీలరు దగ్గర 40, 100 రేషన్ కార్డులు ఉండేవి కాదా? ఈరోజు సామాన్య ప్రజలకు, పెరుగుతున్న సంపద అంటారు, రేషన్ కార్డులు ఎట్లా పెరుగుతున్నాయి అంటారు. మేము ఇస్తున్న రేషన్ కార్డులు కేవలం బిలో పాపర్టిలైన్ వారికే కాదు. వాళ్లు 14 శాతం రాష్ట్రంలో వున్నారు. వాళ్లతో పాటు లో ఇన్ కం గ్రూపు వాళ్లకు కలిపి 82 శాతం రేషన్ కార్డులు ఇస్తున్నామంటే, దారిద్ర్యరేఖకు దిగువన ఉన్నవారితో పాటు, అల్పదాయ వర్గాలకు కూడా రేషన్ కార్డులు ఉన్నాయి. వారికి మేలు చేసే కార్యక్రమం చేస్తున్నాము. ఎక్కువమందికి మేలు చేసే ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. సామాన్య ప్రజలందరికీ కూడా సంపద సక్రమంగా అందుబాటులోకి తీసుకుని వెళ్లే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. 14 శాతం మాత్రమే ఇవ్వండి, మిగిలిన వారికి తీసివేయండి అంటారా? అనండి. తీసివేద్దామని అంటే చెప్పండి. ప్రాపర్ గవర్నమెంట్, గుడ్ గవర్నమెంట్ అంటే ఇదే. చిన్న ఆఫీసర్ దగ్గరకు ఉన్నట్లుండి అక్కడకు వెళ్లి గుడ్లురిమి, పండ్లు పట పట కొరికి ఎన్జీవోలను వాళ్లను, వీళ్లను సస్పెండ్ చేసి నేను చాలా గొప్పగా పరిపాలిస్తున్నాను అనే పద్ధతులు మాకు తెలుసు. ఇది డెమోక్రటిక్ గవర్నమెంట్, ఎవరు ఏ పని చేయాలో, ప్రభుత్వ పాలసీలు ఏమి చేయాలో ప్రభుత్వాధికారులు, మంత్రులు, ముఖ్యమంత్రులు పాలసీలు ఇంప్లిమెంట్ అయే విధంగా చేయాలి. ముఖ్యమంత్రి పని నుండి గుమస్తా వరకు, ప్యూన్ వరకు అన్ని పనులు నేనే చేయాలనే భావన నాకు ఉండదు. ఎవరు ఏ పని చేయాలో ఆ పని చేస్తున్నారు. నేను ఒక్కడినే హీరో, నా క్యాంపయినంతా జీరో అనే పద్ధతిలో నేను ఎప్పుడూ వ్యవహరించను. ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన అధికారులు వారి పని వారు చేయాలి. తప్పనిసరై, తప్పచేస్తే చర్యలు తీసుకోవాలి తప్ప గుడ్ గవర్నెన్స్ అంటే ప్రజలలో తప్పుడు భావన కలిగించాలనే ఆలోచన మేము ఎప్పుడూ చేయము. గవర్నమెంట్ లో ప్రతి ఒక్కరూ ఆఫీసర్స్ గాని, ఎన్జీవోలు వారు గవర్నమెంట్ లో భాగం అనుకుంటున్నాను. ఎన్జీవోల విషయంలో నెల జీతాలకు పనిచేసేవారు ప్రతి ఒక్కరికీ కూడా వారికి కావలసిన కనీస మేళ్లు, ప్రభుత్వం తరపున ఏమేమి చేయగలుగుతామో, ప్రభుత్వానికి ఎన్నిరకాల ఇబ్బందులున్నా వాటిని అధిగమించి వారికి సంబంధించి ప్రతి అవసరాలను తీర్చాలనే ప్రధానమైన లక్ష్యంతో మేము పనిచేస్తున్నాము.

అవెర్నెన్స్ పెరిగింది!

ఆవిధంగానే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము కాబట్టే ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన అధికారులందరూ బాగా కోపరేట్ చేయగలిగారు కాబట్టే, మాతో సహకరించారు కాబట్టే ఈవాళ ఈ రాష్ట్రం ఇంత పెద్దఎత్తున అభివృద్ధి చెందుతోంది. ఇంతకు ముందు వున్న ముఖ్యమంత్రి గారికి పెద్ద పెద్ద అవార్డులు వచ్చాయి. గ్రీన్ క్యాబినెట్ లో మెంబర్ అంటారు, వరల్డ్ లో బెస్ట్ బిజినెస్ మ్యాన్ అని, బెస్ట్ సిఇఓ అని రకరకాలైన అవార్డులు వచ్చాయి. నేను ఆరోజే చెప్పాను, అవార్డులు వస్తున్నాయి మీకు, రాష్ట్రానికి మాత్రం రివార్డులు రావడం లేదని. ఇప్పుడు

మాత్రం నాకు ఎవరైనా అవార్డులు ఇస్తామనో, ఏ యూనివర్సిటీ అయినా డాక్టరేట్ ఇస్తామనో అంటే నేను కష్టపడి చదువుకున్న డాక్టరేట్ నాకుంది. మరొకటి నాకు అవసరం లేదని చెప్పాను. మాకు అవార్డులు అవసరం లేదు, ఈ రాష్ట్రానికి, రాష్ట్ర ప్రజలకూ రివార్డులు వస్తే చాలు. రివార్డులు ఈరోజు 10 శాతం పైన గ్రోత్ రేటులో వస్తున్నాయి. సమాజంలో అట్టడుగున వున్న వారికి సంతృప్తికరంగా మేలు జరుగుతున్నాయి. This is what we wanted and this is what we achieved.

అధ్యక్షా, మా కన్నా లక్ష్మీనారాయణ గారు ఆమ్ ఆద్యీ బీమా కార్యక్రమం గురించి చెప్పమంటున్నారు. నేను స్కిప్ చేస్తానంటే ఒప్పుకోవడం లేదు. అసలు ఇది ఆమ్ ఆద్యీ బీమా యోజన అనే సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ స్కీమ్. దానికి ముందు ఇందిర అని చేర్చి 'ఇందిరా ఆమ్ ఆద్యీ బీమా యోజన' అని పెట్టాము. ఇది హిందీ పేరు, దీనికి మేము తెలుగు ట్రాన్స్లేషన్ చేయాలి. చిన్న, సన్నకారు రైతులకు ఇది వర్తించదు. మన రాష్ట్రంలో వున్న సుమారు 38 లక్షల మంది రైతు కూలీలకు ఈ కార్యక్రమం వర్తిస్తుంది. ఈ 38 లక్షల మందికి కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ.38 కోట్లు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూ.38 కోట్లు ఇచ్చి, ఒక్కొక్కరికి రూ.200 బీమా ప్రీమియం కట్టి, ఎవరైనా ప్రమాదంలో చనిపోతే వారికి రూ.75,000, సాధారణంగా చనిపోతే రూ.30,000 ఇవ్వడం జరుగుతుంది. వారి పిల్లలకు, 9 నుంచి ఇంటర్మీడియట్ వరకూ చదివే వారికి సంవత్సరానికి రూ.1200 అదనంగా ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఇది మంచి కార్యక్రమం అవుతుంది. పిల్లలను చదివించుకోవడానికి మంచి అవకాశం కల్పించే ఒక గొప్ప కార్యక్రమం.

చాలా చోట్ల డెస్టిబ్యూర్స్ కాని, లేక అనాధలైన పిల్లలు కాని, లేక పెద్దవారైపోయి, వారిని చూసుకునే దిక్కు లేక రోడ్లు మీద అడుక్కునే పరిస్థితో లేకపోతే ఎక్కడో ఒక చోట తల దాచుకునే పరిస్థితో వుంటుంది. అటువంటి వారి సంక్షేమానికి సరియైన చర్యలను కూడా తీసుకోవడం జరుగుతోంది. అట్లాగే ఎయిడ్స్ కు సంబంధించిన కార్యక్రమాలు బాగా జరుగుతున్నాయి. 2003-04లో దేశంలో హయ్యస్ట్ ఇన్ సిడెన్స్ వుంది. ప్రీ నాటల్ ఇన్ సిడెన్స్ 2 శాతం ఉండేది. ఈవాళ అది 1.13 శాతానికి తగ్గింది. అదీ ఈ 3 సంవత్సరాలలో సాధించిన ప్రగతి. అధ్యక్షా, మీకు కూడా తెలుసు, మీరూ నేను కూడా ఎయిడ్స్ కు సంబంధించిన పరీక్ష చేయించుకున్నాము. ఆవిధంగా అవేర్నెస్ ను పెంచే విధంగా మార్గం చూపించడం వల్ల ఈరోజు అవేర్నెస్ పెరిగింది, రిజల్ట్స్ కూడా బాగా త్వరగా వస్తున్నాయి.

ఆర్పన్స్ గురించి మనవి చేస్తున్నాను. ఆర్పన్స్ అనాధలుగా వుండిపోతున్నారు. ఎయిడ్స్ యొక్క తీవ్రతను బట్టి వీరు మరింత ఎక్కువ అవుతున్నారు. అటువంటి వారికి వృద్ధ, అనాధ ఆశ్రమాలను ఈ రాష్ట్రంలో ప్రతి అసెంబ్లీ సెగ్మెంట్ లో ఒకటైనా ఏర్పాటు చేయాలని రూ.22.50 కోట్లను ఈ బడ్జెట్ లో ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు చేసాము. ఒక్కొక్క ఆర్పనేజ్ కు రూ.10 లక్షలు ఇచ్చి మొదలు పెట్టించే ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. ఎన్ని చోట్ల వీలుంటే అన్ని చోట్ల బిల్డింగులు కట్టిస్తున్నాము. 'నేను అనాధగా మిగిలిపోతున్నాను, నన్ను పట్టించుకునే నాధుడు లేడు' అని ముసలివాని నుంచి చిన్న పిల్లలు వరకు ఎక్కడా అటువంటి భావన రాకూడదు.

మేము ఏ విషయంలో తప్పు చేశాము? తెలుగు క్లాసిక్ లాంగ్వేజ్ కు సంబంధించి నిన్న రాత్రి అంబికాసోని గారితో మాట్లాడడం జరిగింది. ఈవాళ తెలుగు క్లాసిక్ లాంగ్వేజ్ గా చేయలేదని ప్రధాన ప్రతిపక్షానికి సంబంధించిన వారు విమర్శిస్తారు. వారు 9 సంవత్సరాల పాటు అధికారంలో వున్నప్పుడు ఎందుకు చేయలేదంటే

దానికి జవాబు లేదు.

ఇబిసి స్కాలర్షిప్లు ఇంతకు ముందు ఎప్పుడూ లేవు. 25 కోట్ల రూపాయలను ఇబిసి స్కాలర్షిప్ల కొరకు కేటాయించడం జరుగుతోంది. సోకాల్డ్ అగ్రవర్ణాలకు సంబంధించిన వారు, మరీ ముఖ్యంగా బ్రాహ్మణులు, మిగిలిన అగ్రవర్ణాలకు సంబంధించిన వారు వున్నారు. వారు పేరుకు అగ్ర వర్ణాలకు సంబంధించిన వారు కాని, వారి పిల్లలు చాలా చోట్ల చదువుకునేందుకు ఇబ్బంది పడుతున్నారనే ఉద్దేశ్యంతో వారికి ఇబిసి స్కాలర్షిప్లను ఇచ్చేందుకు బడ్జెట్లో పెద్దఎత్తున కేటాయింపులను చేసిన ఘనత మాకే దక్కింది. 20 శాతం గురుకులాలను ఏర్పాటు చేసేందుకు ప్రత్యేకమైన కృషి చేయడం జరిగింది. 'బిట్స్'ను తీసుకొచ్చాము, ఐఐఐఐఐ ని తీసుకొచ్చాము. ఈ రాష్ట్రానికి మీరు చెయ్యని మంచి పనులన్నిటినీ మేము చేయగలుగుతున్నాము. అందుకే మీకు అంత బాధ.

నేను ఒకటే అడుగుతున్నాను. సంక్షేమానికి సంబంధించి, అభివృద్ధికి సంబంధించి, శాంతిభద్రతలకు సంబంధించి, అన్నిటిలో మేము ముందున్నాము. అభివృద్ధి, సంక్షేమం విషయాలలో మన రాష్ట్రం కంటే ఏ ఒక్క ఇతర రాష్ట్రమైనా ముందు వుందని మీరు కనుక చెప్పగలిగితే, ఈ రాష్ట్ర అసెంబ్లీ నుంచి ఒక ప్రతినిధి బృందాన్ని ఆయా రాష్ట్రాలకు పంపిద్దాం. అధికారుల బృందాన్ని, పత్రికా ప్రతినిధులతో, ప్రజా ప్రతినిధులతో మొత్తం సుమారు 100 మందితో కలిసి మీరు చెప్పిన ఆ రాష్ట్రానికి పంపించి ఇంతకంటే ఎక్కువగా మేలు జరుగుతోంది, అభివృద్ధి, సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నాయి, శాంతిభద్రతలు బాగున్నాయని అంటే వారి విధానాలను, పద్ధతులను ఫాలో కావడానికి ఇబ్బందేమీ లేదు. మీరు చెప్పిన వెంటనే ప్రతినిధి బృందాన్ని అక్కడకు పంపిద్దాము. ఒక బస్లో, రెండు బస్సులో తీసుకెళదాం, లేకపోతే 1, 2 చార్టర్డ్ ప్లయిట్స్ పెడదాం.

ఎంప్లాయిమెంట్ విషయంలో ఎప్పుడైనా వందల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి ప్రత్యేకంగా ఎంప్లాయిమెంట్ గురించి కష్టపడిన గవర్నమెంట్ వుందా? 'రాజీవ్ ఉద్యోగశ్రీ' అనే కార్యక్రమం క్రింద ఈ సంవత్సరం దాదాపు 5 లక్షల మందికి సర్వీసులను, చిన్న చిన్న ఎంప్లాయిమెంట్లను, ఐ.టి. రంగంలో ఇప్పించే ప్రయత్నం చేసాము.

ఆర్థిక క్రమశిక్షణే వునాదిగా...

I will try to be brief. ఎకనామిక్ గ్రోత్, గత పది సంవత్సరాలలో 5.79% పెరుగుదల రేటు ఉంటే గత నాలుగు సంవత్సరాలలో 8.73% పెరుగుదలకు వచ్చింది. It has really entered into a very high economic growth rate. గత మూడు సంవత్సరాల 9.32 శాతం పెరిగింది. దేశంలో వస్తున్న పెరుగుదల శాతం కంటే మన రాష్ట్రంలో వస్తున్న పెరుగుదల శాతం ఎక్కువగా కనిపిస్తున్నది. ఒక్క శాతం పెరుగుదల తేడా అంటే అది రాష్ట్రంలో చాలా ఆర్థికపరమైన మార్పును తెస్తుంది. ఈవిధంగా మంచి పెరుగుదలకు కారణం ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత పబ్లిక్ ఎక్స్ పెండిచర్, ప్లాన్ ఎక్స్ పెండిచర్ బాగా పెంచడం, మంచి ఆర్థిక క్రమశిక్షణ పాటించడం, బ్యాంకుల నుండి అధికంగా 0.25 పైసలు వడ్డీకి రుణాలు ఇప్పించడం, రైతాంగానికి బాగా మేలు చేసే ఉచిత కరెంటు లాంటి ఏర్పాటులతో పాటు ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టుల విషయంలో పెద్ద మొత్తంలో ఖర్చు పెట్టడం. ఈ పద్ధతుల ద్వారా రాష్ట్రానికి సంబంధించి స్థూల ఉత్పత్తి

పెరగడం వల్ల ఆదాయాలు పెరగడం జరిగింది. రాష్ట్రానికి సంబంధించిన ఆదాయాలు తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో వున్నప్పుడు 12 శాతం పెరిగితే ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఒక్క క్రొత్త పన్ను వేయకుండానే గత నాలుగు సంవత్సరాల్లో 22 శాతం పెరిగింది.

రాష్ట్రంలోని ప్రజలందరికీ ఆదాయం పెరగడం వల్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆదాయం కూడా పెరిగింది. దీనికి తోడు కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా ద్రవ్యాలు ఎక్కువ రాకుండా చూసుకుంటూనే వీలున్నంత ఎక్కువగా బ్యాంకు క్రెడిట్ పెంచింది. ఆస్తులు, అప్పుల నిష్పత్తి రాష్ట్రంలో 2003-2004 సంవత్సరానికి 63:100 ఉంటే అది 2006-2007 సంవత్సరానికి 166 : 100 వచ్చింది. అంటే అంతకు ముందు తెలుగుదేశం పార్టీ వారు చేసిన మొత్తము పాపాల నుండి పూర్తిగా బయట పడ్డాము అని కాదు కాని ఎంతో కొంత అభివృద్ధి సాధించుకోగలిగాము. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వము మంచి పనులు చేస్తున్నది కాబట్టే భగవంతుడు కూడా రాష్ట్రాన్ని ఆశీర్వదిస్తున్నాడు. తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఎలా కరువును అనుభవించారు? మా పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత వర్షాలు ఎలా పడుతున్నాయి? ఒక్క క్షణం తెలుగుదేశం పార్టీ వారు ఆలోచించుకోండి.

అధ్యక్షా, నిన్న సోషల్ వెల్ ఫేర్ గురించి, రైతాంగం గురించి, రైతులకు కేంద్ర ప్రభుత్వము ఇద్దామనుకుంటున్న మేలును గురించి, ఎమ్ఎస్పి గురించి మాట్లాడుకున్నాము. రెండు మూడు ప్రధాన విషయముల గురించి ఈరోజు నేను మాట్లాడతాను. మొదటిది ఇండస్ట్రీస్. అంతకు మునుపు చాలా వెనుకబడి ఉన్నటువంటి పారిశ్రామిక ప్రగతి, కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత వేగము పుంజుకున్నది. మూడు సంవత్సరాల క్రితం కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి రాక ముందు కేవలం రూ. 4,300 కోట్ల ఇండస్ట్రీయల్ ఇన్ వెస్ట్ మెంట్ వస్తే, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత రూ. 12,000 కోట్ల ఇండస్ట్రీయల్ ఇన్ వెస్ట్ మెంట్ వచ్చింది. అధ్యక్షా, తెలుగుదేశం పార్టీ నాయకులలో ఏ ఒక్కరినైనా అడగండి వారు అధికారంలో ఉన్న తొమ్మిది సంవత్సరాలలో ఏ ఒక్క జిల్లాలో అయినా, ఏ ఒక్క పరిశ్రమ అయినా క్రొత్తగా వచ్చిందా?

ఉ. 10.50

ఒక్కటి. మచ్చుకు ఒక్కటి కూడా రాలేదు. కాగా, ఉన్నవి మూతపడ్డాయి. ఏవి దొరికితే వాటిని తెగ అమ్ముకున్నారు. కోఆపరేటివ్ ఫ్యాక్టరీస్ మొదలుకొని, స్పిన్నింగ్ మిల్స్ వరకు ఏది దొరికితే దాన్ని అమ్ముడం తప్ప, వారు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఒక్క క్రొత్త ఫ్యాక్టరీ అయినా వచ్చిందా అని అడుగుతున్నాను. నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీతో మొదలు పెట్టి, కోఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్, స్పిన్నింగ్ మిల్స్ ఎక్కడ వీలుంటే అక్కడ దాని అమ్ముడమే.

అధ్యక్షా, ఈరోజు ఎంత పారిశ్రామిక ప్రగతి ఉందంటే, ఆ పారిశ్రామిక ప్రగతితో పాటు, ఉద్యోగావకాశాలు కూడా ఎంతగానో పెరిగాయి. మచ్చుకు నెల్లూరు జిల్లాలో బూట్లు తయారుచేసే అప్పాచీ ఫ్యాక్టరీ వచ్చింది. 5 వేల మందికి ఉపాధి కల్పిస్తోంది అది. విశాఖపట్టణం దగ్గర బ్రాండీక్స్ అని మరో టెక్స్టైల్ ఎన్ ఇజెడ్ స్థాపించబడింది. ఇప్పటికే 1500 మందికి ఎంప్లాయిమెంట్ వచ్చింది.

ఇంకా అనేక రంగాల్లో ఈ రాష్ట్రం ఎంతో ప్రగతి సాధించింది. ఈ రాష్ట్రం మామూలుగా కొంత సిమెంట్ పరిశ్రమకు, ఫార్మాస్యూటికల్ పరిశ్రమకు, బయోటెక్నాలజీకి పేరెన్నిక గన్నది. ఈ రంగాల్లో మరింత పెరుగుదల కనపడుతోంది. ప్రతి సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీ యొక్క కెపాసిటీ రెట్టింపు చేస్తున్నారు. ఫార్మాస్యూటికల్ ఇండస్ట్రీలో బాగా ఎక్కువగా గ్రోత్ కనపడుతున్నది. విశాఖపట్టణంలో స్టీల్ ప్లాంటుకు సంబంధించి ఎక్స్‌ప్యాన్షన్ ప్రోగ్రామ్ మొదలయింది. హెచ్‌పిసిఎల్ రిఫైనరీ మొదలు పెట్టారు. కాకినాడలో మరో రిఫైనరీ తెచ్చే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. విశాఖపట్టణంలోని స్టీల్ ప్లాంట్ రావాలంటే ఆ రోజుల్లో దాదాపు 22 మంది ఆశువులు బాసారు. ఉద్యమాలు చేస్తేనే మంచిది. ఈవేళ ఏవిధమైన ఉద్యమం లేకుండా కడపలో బ్రాహ్మిణీ స్టీల్ కన్‌స్ట్రక్షన్ మొదలయిందనే విషయం మనవి చేస్తున్నాను. కన్‌స్ట్రక్షన్ మొదలయింది అధ్యక్షా. ఎందుకూ కొరగాని భూమిని ఇస్తే, అదేదో మేము తప్పు చేశామన్నట్టుగా ఆ భూమి గురించి ఎంతెంత పెద్ద పెద్ద వార్తలు వచ్చాయి అధ్యక్షా? వార్తా పత్రికల నుండి అవే... నెమళ్లు నాట్యం చేస్తున్నాయంట అక్కడ. జలపాతాలు ఉన్నాయంట, సెలయేర్లు ఉన్నాయంట. జింకలు అయితే విపరీతంగా ఉన్నాయంట అక్కడ. నేను రాష్ట్రానికి సంబంధించి ప్రతిపక్ష నాయకులందర్నీ దయచేసి మీరు అక్కడకు వెళ్లి జింకల్ని అయినా చూసి రండి, నెమళ్లు అయినా చూసి పరవశించండి అని పంపితే, ప్రతిపక్ష పార్టీకి సంబంధించిన నాయకులందరూ పోయారు. కాని అధ్యక్షా, పోయిన వాళ్లతో పోరాడి, నాగం జనార్ధనరెడ్డి గారు ఏవిధంగా వ్యవహరించాడు అనే విషయాన్ని నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన పని లేదు. అధ్యక్షా! ఏదో ఒక విధంగా వారికి నిజాలు బయటకు రాకూడదు. ఏదో ఒక విధంగా అసత్యాలతోనే బ్రతికిపోవాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు....

పారిశ్రామిక ప్రోత్సాహం

తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉండగా, కొంత ప్రయత్నం చేశారు. వోక్స్ వ్యాగన్ కార్ల ఫ్యాక్టరీ తెచ్చేందుకు, ఆ ప్రయత్నాన్ని మేము కొనసాగించాము. ఆ కంపెనీకి సంబంధించి భారతదేశ ప్రతినిధి, he turned out to be a fraud. దానివల్ల వోక్స్ వ్యాగన్ రాకపోయినా, స్థానికంగా ఓ మంచి పారిశ్రామిక వేత్త, బాగా ఎదుగుతున్న పారిశ్రామికవేత్త ఈవేళ ఎంఎల్ఆర్ మోటార్స్ అనే పేరుతో మెదక్ జిల్లాలో కార్లు తయారుచేసే ఫ్యాక్టరీ నిర్మాణం కూడా మొదలుపెట్టారు. అట్లాగే, అధ్యక్షా, ఆటోమొబైల్ రంగంలో మరో కంపెనీ, which is going to be a world class కంపెనీ నెల్లూరులో దీనికి సంబంధించిన ఆపరేషన్స్ మొదలు పెట్టించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఆల్‌రెడీ వారికి ల్యాండ్ కూడా అలాట్ చేయడం జరిగింది. ఎ.జి. గ్యాస్ ఫ్యాక్టరీ, పెల్‌కింటన్ అనే ఆటోమొబైల్ కంపెనీలు వచ్చాయి. అలా చాలా ఉన్నాయి. అవన్నీ చదివితే టైమ్ సరిపోదు... అధ్యక్షా ఈ రంగాలకు సంబంధించి టోటల్ ఇన్వెస్ట్‌మెంట్స్ వరికే చదివి వినిపిస్తాను. ఆన్ గోయింగ్ కాని, లేకపోతే పైప్‌లైన్‌లో ఉన్నవి కాని చెబుతాను. వాళ్ల మాదిరిగా ఇంతకు ముందు పార్లనర్ షిప్ సమ్మిట్టుగా కాదు మావి. ఆటోమొబైల్ సెక్టార్‌లో రూ.4650 కోట్లు ఇన్‌వెస్టుమెంట్, సెమీ కండక్టర్ అండ్ సోలార్ ఎనర్జీ రంగంలో రూ.450 కోట్లు, పెట్రో కెమికల్స్ రంగంలో రూ.35 వేల కోట్లు, టెక్స్‌టైల్స్ అండ్ స్పిన్నింగ్ మిల్స్ రంగంలో రూ.10,900 కోట్లు, ఫార్మాస్యూటికల్ రంగంలో రూ.1750 కోట్లు, బయో టెక్నాలజీ రంగంలో రూ.675 కోట్లు, స్టీల్ రంగంలో రూ.17,700 కోట్లు, పేపర్ రంగంలో రూ.5200 కోట్లు, సిమెంట్ రంగంలో రూ.8400 కోట్లు. పవర్ ప్రాజెక్టుల విషయానికి వస్తే అధ్యక్షా. రాష్ట్రంలో ఇప్పటికే ఉన్న అన్ని పవర్ జనరేషన్

స్టేషన్ల ఉత్పత్తి సామర్థ్యం కలిపితే 13 వేల మె.వా. ఉంటుంది అనుకుంటా. ఈరోజు పైప్‌లైన్‌లో ఉన్నవి, అంటే 11వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో మొదలుపెట్టినవి, పెట్టబోతున్నవి ఇవన్నీ కలిపితే అంత కంటే ఎక్కువగా ఉన్నాయి. 15 వేల మె.వా. ఉత్పత్తికి చేరుకుంటుంది. ఇందులో జెన్‌కో చాలా అగ్రభాగంలో వుంది. అధ్యక్షా, దాదాపు 60 వేల కోట్ల రూ.ల ఇన్వెస్టుమెంట్ పవర్ సెక్టార్‌లో రాబోతున్నది. వస్తున్నది. బయోడీజిల్ రంగంలో రూ.300 కోట్లు నేచరల్ గ్యాస్, కె.జి. బ్యాసిన్‌లో రూ.32 వేల కోట్లు, ఈవిధంగా దాదాపు లక్షా, 79 వేల కోట్ల రూ.లు ఇన్వెస్టుమెంటు పెట్టడం జరుగుతోంది. అంతకు మించి ఉద్యోగావకాశాలు. మూడు లక్షల మందికి ఉద్యోగావకాశాలు వచ్చేంత ఇన్వెస్టుమెంటు కనపడుతున్నది అధ్యక్షా.

అధ్యక్షా, ఇక పరిశ్రమల విషయానికి వస్తే, కేంద్రంలో యు.పి.ఏ. అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎస్‌ఇజిడ్‌ల పాలసీని అనౌన్స్ చేసింది. ఈ పాలసీని మీరు ఒకసారి గమనించండి. అంతకు ముందు కేంద్రంలో ఎన్డీఏ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉండగా, ఉత్తరాంచల్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ లాంటి రాష్ట్రాలకే బాగా ఎక్కువగా సేల్స్ ట్యాక్స్ గాని, ఇన్‌కమ్ ట్యాక్స్ గాని, ఎక్సైజ్ డ్యూటీ వంటి రాయితీలుగా ఇప్పించి, అక్కడ పరిశ్రమలు పెట్టుకోవడానికి బాగా ఎక్కువ అవకాశాలు కేంద్రం కల్పించింది కాబట్టి, మన రాష్ట్రంలో పెట్టాలనుకున్న వారు కూడా అక్కడకు తరలి వెళ్లిపోయే పరిస్థితి.

ఫారూ రంగం ప్రకాశం

మరీ ముఖ్యంగా ఫారూస్యూటికల్స్‌కు సంబంధించి బల్గ్ డ్రగ్స్ అయితేనేమి ఫార్ములేషన్స్ అయితేనేమి చాలామంది అక్కడకు వెళ్లడం జరిగింది. మేము అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత మొట్టమొదట ఆవిధంగా కేవలం రెండు మూడు కొండ ప్రాంతాలకు సంబంధించి, దేశంలో ఉత్తరాంచల్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాలకు ఏవిధంగా ఇన్సెంటివ్స్ ఇస్తున్నారో, మా రాష్ట్రంలో అంతకంటే వెనుకబడిన ప్రాంతాలు ఉన్నాయి. ఇంత పెద్ద రాష్ట్రంలోని మూడు ప్రాంతాలలో తెలంగాణా, రాయలసీమ, కోస్తాంధ్ర ఈ మూడు ప్రాంతాలలో వెనుకబడిన ప్రాంతాలు హిల్ స్టేషన్స్‌లో ఎంత వైశాల్యంలో ఉన్నాయో, అంత వైశాల్యం కలిగిన వెనుకబడిన ప్రాంతాలు మాకూ ఉన్నాయి. ఇక్కడ కూడా అటువంటి ఇన్సెంటివ్స్ ఇప్పించాలి. లేకపోతే లెవెల్ ఫ్లెయింగ్ ఫీల్డ్స్‌యినా పెట్టి, వాళ్లకు ఇంతకుముందు గత 5 సంవత్సరాలుగా ఇస్తున్న ఇన్సెంటివ్స్ ఎక్స్‌టెండ్ చేయకండి అని కూడా అడిగాము. ఒకసారి ఇచ్చిన ఇన్సెంటివ్స్ ఆపడం రాజకీయంగా కొంత కష్టమైనవని కాబట్టి, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ ఎస్‌ఇజిడ్‌ల పాలసీ తీసుకుని వస్తున్నాము దీనివలన ఎస్‌ఇజిడ్‌లలో పెట్టే పరిశ్రమలకు అన్నిరకాలుగా హిల్ స్టేషన్స్‌కు ఏరకంగా రాయితీలిస్తామో అన్నీ ఇచ్చి, సేల్స్ ట్యాక్స్, ఎక్సైజ్, ఇన్‌కమ్ ట్యాక్స్ బెనిఫిట్స్ ఇస్తాము. వీటిని మీరు అనుకూలంగా వాడుకోవాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం అన్నారు. ఈ పాలసీ కొత్తదికాదు - ఇంతకుముందు ఎన్‌డిఏ ప్రభుత్వం రాష్ట్రంలో ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న నారా చంద్రబాబునాయుడు గారు కూడా ఇది కావాలని కేంద్రానికి ఉత్తరాలు రాశారు.

ఎస్‌ఇజిడ్ పాలసీని బాగా లిబరలైజ్డ్ పాలసీగా తేవాలని చేశారు. ఆరోజు ఉన్న ఎన్‌డిఏ ప్రభుత్వం చేయలేదు. తరువాత అధికారంలోకి వచ్చిన యుపిఎ ప్రభుత్వం ఎస్‌ఇజిడ్ పాలసీ తెచ్చింది. ఫారిన్ ఎక్స్‌చేంజ్ రూపంలో కూడా ఇచ్చింది. ఏదన్నా మీరు ఎక్సేంజ్ చేసుకుంటే, ఆ మేరకు ఎక్స్‌పోర్ట్ చేసుకుంటే, ఆ మేరకు

ఇబ్బంది లేనివిధంగా ఎస్ఇజిడ్లను తీసుకునిరావడం జరిగింది. కావాలని వారూ అడిగారు, మేము అడిగాము. వచ్చినాయి. మేము చేసినవి అన్ని వున్నాయి కాబట్టి, ఇదే అధికారులు మీరు ఉన్నప్పుడు కూడా ఉన్నారు. కాని మీకు ఇన్ని రాలేదు ఎందుకంటే మీ ఇవి చేయలేదు కాబట్టి.

రియల్ ఎస్టేట్ కానే కాదు

అప్పుడు పంపడానికి మీ దగ్గర ఏమీ లేవు. ఎస్ఇజిడ్లలో రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం చేస్తున్నారు అంటారు. ఇది రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం చేయడానికి అవకాశమే లేదు. కారణం ఏమిటంటే ఎస్ఇజిడ్ భూములు అమ్ముకోడానికి లేదు. Lands can be given only on lease. We can take the horse to the water, but we cannot make it drink. 30 సంవత్సరాలు లీజుకు మటుకు ఇవ్వగలుగుతాము. భూమి అమ్ముడానికి అవకాశం లేకపోతే, అక్కడ రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం అని మీరు అంటుంటే ఇది నిన్ను కూడా చెప్పాను. నిద్రపోయే వాడిని లేపవచ్చు. నిద్ర నటిస్తున్న వాడిని ఏమి చేస్తాము?

‘పవర్’ ఫుల్ స్టేట్ అయ్యేలా...!

అధ్యక్షా, ఈరోజు మనకున్న ప్రాధాన్యతలు we have got a big coast line. 970 కిలోమీటర్ల కోస్ట్ లైన్ ఉంది. ఇంత పెద్ద కోస్ట్ లైన్ ఉన్నప్పుడు Andhra Pradesh can become a real good industrial hub for all exports. ఎంత ఎక్స్పోర్ట్ చేసుకోడానికయినా అన్ని రకాలుగాను అవకాశం ఉంది. అందుకే ఈరోజు అక్కడ ఎక్కువ ఇండస్ట్రీస్ వస్తున్నాయి. దయచేసి గమనించాలి. కాకినాడ విశాఖపట్టణం మధ్యలో అదృష్టవశాత్తు అక్కడ కెజి బేసిన్లో మంచి గ్యాస్ ఫైండ్ వచ్చింది. మరొక 6 మాసాలలో ఆ గ్యాస్ మొదటిసారిగా రిలయన్స్ ఫైండ్ నుండి వెలికి కూడా వస్తుంది. దీనివలన ఎంత ఎడ్వాంటేజ్ వస్తుందో దయచేసి గమనించమని కోరుతున్నాను. As on today for the past 3-4 years, మన రాష్ట్రానికి సంబంధించి గ్యాస్ బేస్డ్ పవర్ ప్రాజెక్టులు ఉన్నా కావలసిన పవర్ ఉత్పత్తి చేసుకునే పరిస్థితులలో లేము. మరొక ఆరు మాసాలలో రిలయన్స్ నుండి గ్యాస్ బయటకు వస్తుంది. ఇప్పుడు ఉన్న స్టాండర్డ్ ఎసెట్స్ ఫ్యాక్టరీలు, పవర్ జనరేషన్ స్టేషన్స్ కట్టి కూడా పవర్ జనరేట్ చేయకుండా ఉన్న వాటికన్నింటికీ కూడా వెనువెంటనే వీటికి సంబంధించి ఉత్పత్తి ప్రారంభం కావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈరోజు పవర్ డెఫిసిట్ స్టేట్గా వున్నాము. ఈ సంవత్సరం జూలై, ఆగస్టు వరకు Andhra Pradesh is going to become power surplus state అనే విషయం మనవి చేస్తున్నాను. మరొక రెండు మూడు సంవత్సరాలలో అంతకుముందు చెప్పిన ఈ పవర్ స్టేషన్స్ పూర్తయితే, జనరేట్ అయే పవర్ ఎవరూ అనుకున్న పరిశ్రమలు ఏ కొంచెం తక్కువ వచ్చినా కూడా పవర్ ఎవరూ కొనకపోతే ఏ రకంగా ఇబ్బంది పడాలా అని ఆలోచన చేయాల్సి వస్తుంది. లేకపోతే మనం అనుకున్న పరిశ్రమలు ఏ కొంచెం తక్కువ వచ్చినా కూడా పవర్ ఉండిపోతుందని ఆలోచన చేయాల్సి వస్తుంది. అంత ఎక్కువగా పవర్ ఉత్పత్తి చేయగలుగుతాము. ఇవన్నీ పైప్ లైన్లలో వున్నాయి. ప్రాజెక్టులు కనస్ట్రక్షన్ జరుగుతున్నాయి. వచ్చే సంవత్సరం కాకతీయ పవర్ ప్లాంటు ఉత్పత్తి వస్తుంది. అంటే 2008-09 మార్చి లోపల వస్తుంది. ముద్దనూరులో మరొక 240 ఎంవి వచ్చే మార్చిలోపల వస్తుంది. విజయవాడలో మరొక 500 ఎంవి వచ్చే మార్చిలోపల వచ్చే విధంగా ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ పైన కాన్సన్ట్రేట్ చేశాము. పరిశ్రమలకు

సంబంధించి బాగా మంచి అవకాశాలు వస్తున్నాయి. విశాఖ - కాకినాడ మధ్యలో ఇండస్ట్రియల్ కారిడార్ను ఏర్పాటుచేసి బిసిపిఆర్ ఆయిల్ సెక్టారును, రిఫైనరీకి సంబంధించి ప్రత్యేకమైన ఎకనామిక్ జోన్ వచ్చే విధంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేస్తుంది. నెల్లూరు కేంద్రంగా పెట్టుకుని అక్కడ కూడా బాగా పరిశ్రమలు వస్తున్నాయి. కారణం ఏమిటంటే, కృష్ణపట్నం పోర్ట్ ప్రొడక్షన్లోకి వస్తుంది. నెల్లూరుకు మరొక ఎడ్వాంటేజ్ పక్కనే ఉన్న చెన్నై ఇంటర్నేషనల్ ఎయిర్పోర్టు, ఎక్కడయినా గ్రోత్ రావాలంటే పోర్టులు, ఇంటర్నేషనల్ ఎయిర్పోర్టులు ఉండాలి. ఈ రెండు లేకపోతే చాలా రకాలుగా పెరుగుదల ఉండదనే ఉద్దేశ్యంతో ఈరోజు విశాఖపట్టణంలో మరొక ఇంటర్నేషనల్ ఎయిర్పోర్టు నిర్మించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. చాలా త్వరగా మరొక 6 మాసాలలో దీనికి కావలసిన ఫార్మాలిటీస్ పూర్తి చేసుకునే ప్రయత్నంలో వున్నాము. ఈరోజు హైదరాబాద్ ఇంటర్నేషనల్ ఎయిర్పోర్టు వచ్చే నెల 16 నుంచి ఆపరేషన్స్ ప్రారంభిస్తుంది. ఒక ఇంటర్నేషనల్ ఎయిర్పోర్ట్ వచ్చిందంటే విపరీతమైన ఎకనామిక్ గ్రోత్ వస్తుంది. బెంగుళూరు ఇంటర్నేషనల్ ఎయిర్పోర్టు మార్చి నెలలో రాబోతున్నది. బెంగుళూరులో వచ్చే ఇంటర్నేషనల్ ఎయిర్పోర్టును మనం ఏవిధంగా లివరేజ్ చేసుకోవాలనే దానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

బెంగుళూరులో వచ్చే ఇంటర్నేషనల్ ఎయిర్పోర్టు మన బోర్డరుకు, మరీ ముఖ్యంగా మన రాష్ట్రంలో అత్యంత వెనుకబడిన జిల్లా అనంతపురం జిల్లా, ఆ జిల్లాకు అత్యంత సమీపంలో వుంది. International Airport, our border is hardly about 60 K.M. from the International Airport. మీకందరికీ చాలా మటుకు ఐడియా వుంటుందనుకుంటున్నాను. బెంగుళూరుకు అవతల హోసూరు అనే ఇండస్ట్రియల్ సిటీ వుంది. అతి తమిళనాడులో వున్నా బెంగుళూరుకు దగ్గరగా వుంది కాబట్టి బాగా పెరిగింది. ఈవాళ అనంతపురం జిల్లాలో కర్నాటక బోర్డరు ఇంటర్నేషనల్ ఎయిర్పోర్టుకు బాగా దగ్గరగా వస్తోంది కాబట్టి, Interational Airport is coming towards on the Northern side of the city and it is very clear to us. దానిని బాగా యుటిలైజ్ చేసుకునే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అక్కడ ఒక సైన్స్ సిటీని తెప్పించే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అక్కడ ఇండస్ట్రియల్ సిటీస్ కాని, ఎక్స్పోర్ట్ ప్రమోషన్ జోన్స్ వంటివి ఏమైనా ఏర్పాటు చేయగలిగితే, అనంతపురం బాగా వెనుకబడిన ప్రాంతం కాబట్టి, అక్కడ పెద్దగా సేద్యపు నీటి రంగంలో ఎంత చేసినా అవకాశాలు అంతంత మాత్రంగానే వుంటున్నాయి కాబట్టి, పరిశ్రమల రంగంలో అక్కడ ఇంప్రూవ్ చేయగలిగితే ఆ జిల్లాకు శాశ్వత ప్రయోజనాలు చేయగలిగిన వారం అవుతాము. కాబట్టి ఎక్కడెక్కడ ఏ విధంగా ప్రయత్నాలు చేయగలుగుతామో అక్కడ ఆవిధంగా చేస్తాము.

Hyderabad is the major growth center. Visakhapatnam is the major growth center. Nellore will be a major growth center. ఈ 3 సెంటర్లుతోపాటు ఎంతో కొంత అనంతపురం జిల్లాను కూడా ఇంప్రూవ్ చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాము. ఈనాడు మనకున్న లార్జ్ కోస్ట్ లైన్ను బేస్ చేసుకుని, విజయనగరం తప్ప ప్రతి కోస్తా జిల్లాలోను, ఒక సీ పోర్టు తీసుకొచ్చి, నిజాంపట్నం, ఓడరేవు, మచిలీపట్నం, నర్సాపురం - ఈ 4 చోట్లా, శ్రీకాకుళం జిల్లాలో మరొక సీ పోర్టు తెచ్చే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఏదో ఒక విధంగా మన లాంటి మంచి ఎకనమీలో పరిశ్రమలకు సంబంధించిన ఉత్పత్తిని రెట్టింపు చేసుకోగలిగితే, బాగా మంచి ఉద్యోగ అవకాశాలు కలగడానికి అవకాశం ఉంటుంది. రాష్ట్రం మరింత ముందుకు పోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. వీటి గురించి మేము చేస్తున్న ప్రయత్నాలను సభ ముందు వుంచుతున్నాను.

ఇన్ప్రాస్ట్రక్చర్ యొక్క అవసరాన్ని గురించి నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. హ్యూమన్ టాలెంట్ కూడా చాలా ముఖ్యమైన వనరు. మనకు వున్న నాచురల్ రిసోర్సెస్ చాలా తక్కువ. దేశం మొత్తం మీద చూసుకుంటే, ప్రపంచ జనాభాలో 17 శాతం మన దేశ జనాభా వుంది. కాని భూ విస్తీర్ణంలో 2 శాతం మాత్రమే భారతదేశానికి వుంది. నాచురల్ రిసోర్సెస్ పైన ఆధారపడి మన ఎకానమీని లిబరలైజ్ చేసుకోవడం ఇప్పటికైనా మంచిది కాదు. మనకున్న అత్యంత గొప్ప సంపద హ్యూమన్ రిసోర్సెస్. దానిని ఎంత త్వరగా అభివృద్ధి చేసుకోగలిగితే అంత గొప్పగా ప్రయోజనాలు వుంటాయని అనుకోవడంలో తప్పులేదు.

అందుకే ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్లో రూ.310 కోట్లను ప్రత్యేకంగా ఎంప్లాయిమెంట్ అండ్ ట్రైనింగ్ కోసం, ఎంప్లాయిమెంట్ పెంపొందించడం కోసం ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు చేసాము. అంటే ఎక్కువ ఉద్యోగ అవకాశాలను పెంపొందించేసే చిన్న, పెద్ద రకాలైన 3 నెలల, 6 నెలల ట్రైనింగ్ను ఏర్పాటుచేసి, ఆ ట్రైనింగ్ పీరియడ్లో స్టయిపెండ్ను ఇప్పించే ప్రయత్నం కూడా చేస్తున్నాము. అధ్యక్షా, ఈవాళ వీలుంటే అన్ని జిల్లాలకూ ఒక ఎయిర్పోర్టును పెట్టించే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము. ప్రతి జిల్లాలో ఒక ఎయిర్పోర్టు వుండాలి, ప్రతి కోస్తా జిల్లాలో ఎయిర్పోర్టు వుండాలి.

ప్రతి జిల్లా హెడ్క్వార్టర్స్కు ఫోర్ లైన్ కనెక్టివిటీ వుండాలి, ప్రతి జిల్లాలోనూ మంచి హెల్త్కేర్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ వుండాలి. ప్రైవేటు పార్టిసిపేషన్తో మనం ఆరోగ్యశ్రీ కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటు చేసుకున్నాము కదా. ఆ ఆరోగ్యశ్రీ ఏర్పాటు వల్ల చాలా పెద్దగా ప్రైవేటు రంగంలో ఆసుపత్రులు రావడానికి అవకాశాలు వస్తున్నాయి. ఇప్పుడు మన దగ్గర గుండె ఆపరేషన్లు చేసే ఆసుపత్రులు ఎక్కడ ఉన్నాయి? మన రాష్ట్రంలో కేవలం 4, 5 చోట్ల జరుగుతున్నాయి. అట్లా కాకుండా దాదాపు ప్రతి జిల్లాలోనూ గుండె ఆపరేషన్ చేయగలిగే ఆసుపత్రులు 1, 2 సంవత్సరాలలో రాబోతున్నాయి అనే దాంట్లో ఏ మాత్రమూ నాకు అనుమానం లేదు.

విద్యారంగ వికాసానికి...

మానవ వనరులను పెంపొందింప జేయాలంటే మనకు యూనివర్సిటీలు కావాలి. బడ్జెట్లో మనం పెట్టుకున్న 3 యూనివర్సిటీలు - మహబూబ్ నగర్, శ్రీకాకుళం, కర్నూలు మాత్రమే కాకుండా కరీంనగర్లో కూడా చాలా డిమాండ్ వుంది, నెల్లూరు జిల్లాలో డిమాండ్ వుంది. వీలుంటే ప్రతి జిల్లాకు ఒక యూనివర్సిటీని ఏర్పాటు చేసే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము. మానవ వనరులు ఎంత త్వరగా అభివృద్ధి చేసుకోగలిగితే మన ఆర్థిక పరిస్థితి అంత పెద్దగా మెరుగుపడుతుంది. మన రాష్ట్రంలో వుండే ప్రజలకు చెందిన ఆర్థికాభివృద్ధి కూడా మెరుగుపడుతుంది.

11వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక టార్గెట్ ఇచ్చింది. ఈ రోజు ఒకటవ తరగతిలో చేరిన పిల్లలు, టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్లో కాని, మామూలు చదువులో కాని, యూనివర్సిటీ లెవెల్కు వెళుతున్నది కేవలం 8 శాతం మాత్రమే. ఇతర దేశాలలో 30 శాతమే కాదు, కొన్ని చోట్ల 50, 55 శాతం యూనివర్సిటీ చదువు చదవ గలుగుతున్నారు. 11వ ప్రణాళికలో యూనివర్సిటీ చదువు చదివే లెవెల్ 15 శాతానికి తీసుకొచ్చే ప్రయత్నం చేస్తోంది మన కేంద్ర ప్రభుత్వం. అందువల్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా చాలా ఎక్కువగా దానిని అనుసరించి అభివృద్ధి పథంలో ముందుకు పోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

ఒక్క విషయం గమనించండి. ప్రైవేటు ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు రావడమన్నది మన కంటే చాలా సంవత్సరాల ముందే కర్నాటకలో మొదలైంది. మనకంటే చాలా సంవత్సరాల ముందే మహారాష్ట్రలో మొదలైంది. మన కంటే చాలా సంవత్సరాల ముందే తమిళనాడులో మొదలైంది. కాబట్టే అక్కడ ఇంజనీర్లు బాగా ఎక్కువగా తయారయ్యారు. దానివల్ల ఐ.టి. రంగం లాంటి రంగమో లేకపోతే పరిశ్రమలకు సంబంధించిన రంగంలోనో అక్కడ బాగా పెరుగుదల వచ్చింది. ఐ.టి. రంగానికి సంబంధించిన ఇతర దేశాల నుంచి వచ్చి మన హైదరాబాద్‌లోనో, విశాఖపట్నంలోనో, లేక మరొక చోటనో ఫెసిలిటీస్‌ను ఏర్పాటు చేసుకుంటాము. సెంటర్లు ఏర్పాటు చేసుకుంటామని మల్టీ నేషనల్ కంపెనీలు అంటున్నాయంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ అంటే ప్రత్యేకమైన ప్రేమో లేకపోతే మరొకటో అని నేను అనుకోవడం లేదు.

మన దగ్గర ఉన్న మానవ వనరుల శాఖ క్రింద ముఖ్యంగా జవహర్ నాలెడ్జ్ సెంటర్స్‌లాగా ఏర్పాటు చేసి అందులో last mile connectivity అని కాలేజీలలో చెప్పే చదువులకు, ఈ కంపెనీలకు అవసరమైన నైపుణ్యానికి డిఫిరెన్స్‌కి గ్యాప్ ఫిల్లింగ్‌కి గాను వందల కోట్లాది రూపాయలు ఖర్చు పెట్టడానికి వెనుకాడడం లేదు. ఏదో ఒకటి చేసి చదువుకున్న పిల్లలకు ఉద్యోగవకాశాలు కల్పించడం ప్రధాన ఉద్దేశ్యం. మిగిలిన మూడు ప్రక్క రాష్ట్రాలకన్నా ప్రైవేట్ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలను పెట్టుకోవడానికి అంత ఆలస్యం మనం చేసుకున్నాము. నేడు మల్లి జనార్ధనరెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ప్రైవేట్ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేశారు. ఆరోజు ప్రతిపక్షంలో ఉన్నవారు ఇదేదో తప్పులు చేస్తున్నట్లు సరస్వతికి విచారమని అన్నట్లు రకరకాలుగా మాట్లాడి కొంత వరకయినా ఆపారు. దానివల్ల మరింత నాలుగు సంవత్సరాలు ఆలస్యం అయింది. ఏది ఏమైనా ఈరోజు విమర్శలు చేసేవారు దయచేసి గమనించాలి. మనం చేసే విమర్శల వల్ల పురోగతి అభివృద్ధి కొంత కుంటుపడిందనే బాధ ఉంది. మొత్తం మీద the share of manufacturing sector in this economy has to be gradually increased from the present జిడిపిలో ఇప్పుడున్న 15 శాతం నుండి మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ సెంటర్స్‌లో ఐ.టి., ఇండస్ట్రీస్ అన్ని మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ సెక్టార్స్‌లో 30 శాతం పెరగగలిగితే చాలా మంచిది. ఐటి రంగానికి సంబంధించి, ఎగుమతులు ఎలా ఉన్నాయో, ఒక్కసారి గమనించాలి 2003-04లో తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉన్న చివరి సంవత్సరంలో మొత్తం ఐటి రంగానికి సంబంధించి ఎంప్లాయిమెంట్ 85,945 మందికి వచ్చింది. 2003-04 సంవత్సరానికి సంబంధించి ఎగుమతి రూ.5,025 కోట్లు, తరువాత ఏ విధంగా పెరిగిందో దయచేసి గమనించాలి. తరువాత సంవత్సరం 8,270 మందికి రూ.12,521 కోట్లు కాగా, గత సంవత్సరం 2006-07వ సంవత్సరంలో రూ.18,582 కోట్లు, ఈ సంవత్సరం రూ.25 కోట్లు ఐ.టి., ఎగుమతులు రాష్ట్రంలో జరుగుతాయి. హైదరాబాద్‌ను ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఐ.టి. క్యాపిటల్ చేసిన ఘనత మాది అని అంటారు. వారు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు భారతదేశానికి సంబంధించిన మొత్తం ఐ.టి. ఎక్స్‌పోర్ట్‌లో ఆంధ్రప్రదేశ్ భాగం 9 శాతం మాత్రమే.

భారతదేశానికి సంబంధించి మొత్తం ఐ.టి. ఎక్స్‌పోర్ట్‌లో ఆంధ్రప్రదేశ్‌కి సంబంధించిన ఎక్స్‌పోర్ట్ 9 శాతం మాత్రమే. మన జనాభా కూడా దాదాపు అంతే కదా అధ్యక్షా. 108 కోట్ల జనాభా ఉంటే మన జనాభా 8.3 కోట్లు ఉంటుంది. దాదాపు 8 శాతం మన జనాభా ఉంటే, తెలుగుదేశం పార్టీ ఈ అధికారంలో ఉన్న చివరి సంవత్సరంలో ఐ.టి. ఎక్స్‌పోర్ట్ 9 శాతం అంటే దాదాపు యావరేజ్‌గా ఉంది. ఐ.టి. ఎగుమతులు ఆరోజు 9 శాతం, ఈరోజు 14 శాతానికి పెరిగింది.

శాంతంగా భద్రంగా...

మాకు ఎక్కువ ప్రచారం చేసుకునే అలవాటు లేదు. ఏ మంచి పని చేసినా కూడా చెప్పుకునేది మాకు చేత కాదు. శాంతిభద్రతల గురించి మాట్లాడారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ చాలా చెడిపోయిందని, రాష్ట్రం నాశనం అవుతోందని అన్నారు. విపరీతంగా తెలుగుదేశం పార్టీకి సంబంధించిన కార్యకర్తలను కాంగ్రెస్ పార్టీవారు చంపుతున్నారని, ఎక్కడా కూడా మాకు రక్షణ లేదని అన్నారు. రకరకాలుగా మాట్లాడారు. ఈ రాష్ట్రానికి సంబంధించి శాంతిభద్రతల పరిరక్షణలో ఇతర రాష్ట్రాలన్నీ కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ ని మార్గదర్శకంగా చేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నాయి. నిజంగా ఇక్కడున్న ఏ ఒక్కరిని అయినా చెప్పమనండి. ఈ నాలుగు సంవత్సరాల్లో మావోయిస్ట్లు, నక్సలైట్లకు సంబంధించి తీవ్రవాద సమస్య తగ్గిందా? లేదా? ఏ ఒక్కరినయినా కాదు అని చెప్పమనండి. చంద్రబాబునాయుడు గారిని కూడా చెప్పమనండి. ఆరోజు ఆయన అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఆఖరికి ముఖ్యమంత్రిని రక్షించుకునే పరిస్థితి లేకుండా ఉందా, లేదా చెప్పమనండి. ఈరోజు తీవ్రవాద సమస్య బాగా తగ్గింది. Andhra Pradesh is taken as a model of every other State, అని చెప్పి కేంద్ర ప్రభుత్వం అంటోంది. కేంద్ర హోమ్ మినిస్టర్, ప్రధానమంత్రి చాలాసార్లు చెప్పారు. కారణం ఏమంటే, శాంతిభద్రతల పరిరక్షణలో ఈ ప్రభుత్వ యంత్రాంగం బాగా కృషి చేయగలిగింది. ఆ కృషికి ఫలితాలు వచ్చాయి కాబట్టి అలా అన్నారు. నక్సలైట్ల సమస్య కేవలం శాంతి భద్రతల సమస్య మాత్రమే అని వ్యవహరించలేదు. ఇది శాంతిభద్రతల సమస్య, దానితోపాటు, సాంఘిక, ఆర్థిక సమస్య అనే విధంగా ప్రయత్నం చేశాము. ఒకవైపు శాంతిభద్రతలకు సంబంధించిన ప్రత్యేకమైన చర్యలు తీసుకుంటూనే మరొకవైపు ఈ తీవ్రవాదానికి అనుకూలమైన గ్రామాలన్నింటిలో భూతద్దం పెట్టి ఎవరెవరికి ఎంప్లాయిమెంట్ లేదో ఎవరెవరెవరికి ఉద్యోగ అవకాశాలు ఇప్పించగలమో వారి లిస్ట్లు తయారుచేసి వారికి సంబంధించిన ప్రత్యేక ఎంప్లాయిమెంట్ ట్రైనింగ్ ఇప్పించి ముఖ్యంగా, మూడు నెలలకు, ఆరు నెలలకు, సంవత్సరానికి అలా ట్రైనింగ్ ఇప్పించి డ్రైవర్స్, సెక్యూరిటీ గార్డ్స్, కాస్టబుల్స్, హోమ్ గార్డ్స్ ఈవిధంగా చిన్న చిన్న ఉద్యోగాలు చేసేవారిని తీసుకున్నాము. ఆడపిల్లలకు నర్సింగ్ కోర్స్ ట్రైనింగ్ ఇప్పించి నర్సులుగా తీసుకోవడం జరిగింది. ఇందాకే చెప్పాను ఎస్.ఇ.జడ్, క్రింద బ్రాండిక్స్ అనే ఫ్యాక్టరీలో తీసుకోవడం జరుగుతోంది. అందులో ఆడపిల్లలను ఎక్కువగా ట్రైబల్ ఏరియాలోని పిల్లలను తీసుకొని ప్రత్యేకంగా ట్రైనింగ్ ఇప్పించే కార్యక్రమం చేస్తున్నాము.

అధ్యక్షా, చాలామంది నిరుద్యోగులు మారుమూల గ్రామాలలో బ్రతకలేకుండా వున్నవారిని ఐడెంటిఫై చేసి బయటికి తీసుకొచ్చి వాళ్లకు గవర్నమెంటు ఖర్చుతో స్టెపెండ్ ఇప్పించి, భోజనాలు పెట్టించి ట్రైనింగ్ ఇప్పించాం. బయటికి రాలేని వారికి సెల్ఫ్ ఎంప్లాయిమెంట్ ఏర్పాటు చేశాం. ఆ గ్రామాల్లో కమ్యూనికేషన్ నెట్వర్క్ ఏర్పాటుచేశాం. దానితో పాటు ఎఫెక్టివ్ గా లా అండ్ ఆర్డర్ ను కంట్రోల్ చేశాం. ఇవ్వాల ఆంధ్రప్రదేశ్ లో తీవ్రవాద సమస్యను, నక్సలైట్లను దాదాపు పూర్తిగా కంట్రోల్ చేశామని మనవి చేస్తున్నాను.

పూర్తిగా సాఫ్ట్ టార్గెట్ ను ఎంచుకొని ఎక్కడా ఎవ్వరూ ఊహించని విధంగా, ఎవ్వరూ అనుమానం పడని చోట్ల వాళ్లు అటువంటి ప్రయత్నాలు చెయ్యాలి తప్ప తీవ్రవాద సమస్య కంట్రోల్ లో లేదని చెప్పి తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన ఏ ఒక్క శాసనసభ్యుడూ మనస్సాక్షి వున్నట్లుయితే చెప్పలేదు. ఒక క్రాస్ బార్డర్ టెర్రరిజంకు సంబంధించి ఈ మధ్య కాలంలో హైదరాబాదులోని మక్కామసీదు, లుంబినీపార్కు మరియు గోకుల్ ఛాట్ భాండార్లలో క్రాస్ బార్డర్ టెర్రరిజం రిలేటెడ్ బాంబ్ బ్లాస్ట్ జరిగి చాలామంది చచ్చిపోయారు.

క్రాస్ బార్డర్ టెర్రరిజంలో ఈ మధ్యకాలంలో కనీసం ఒక కొత్త ఆర్గనైజేషన్... ఐ థింక్ ఆల్టైదా అనుకుంటాను.... they have grouped America, Israel and India together... ఇండియాను అనవసరంగా టార్గెట్ చేసుకున్నారు కారణం లేకుండా. వారికున్న ఆలోచనల గురించి చెప్పటానికి I am not an expert in External Affairs... ఇతర దేశాలకు సంబంధించిన సంబంధ బాంధవ్యాల గురించి నాకు పెద్దగా తెలియదు కాని వాటితో పాటు ఇండియాను కూడా అటువంటి ఈ ఆర్గనైజేషన్ టార్గెట్ చేసుకున్నది. ఏదోవిధంగా అక్కడక్కడ అరాచకాలు సృష్టించటం వారి మోటోగా పెట్టుకున్నారు. ఫలితమే ఇక్కడ జరిగిన బాంబ్ బ్లాస్ట్ మరియు బాంబే ప్రాంతంలో మలేగావ్ అనేచోట, బాంబేలో మరో చోట లేదా అజ్మీర్లో మరో చోట.. ఆవిధంగా అక్కడక్కడా జరుగుతున్నాయి. ఇలాంటి వాటి విషయంలో ఇంతకుముందు మనం వాటికి సంబంధించి preparedness అంత బాగాలేదు. కాబట్టి దానికి ప్రత్యేకంగా ఆక్టోపస్ అని ఒక ఆర్గనైజేషన్ ఏర్పాటుచేశాం. మొత్తం మన పోలీసు వ్యవస్థలో పోలీసు రిక్రూట్మెంట్ right from basic policing కూడా ఎక్కువ చేసుకోవలసిన అవసరముంది. అప్పుడెప్పుడో 40, 50 సంవత్సరాల క్రితం వున్న స్ట్రెంగ్త్ ఇప్పటికీ అట్లాగే వుంది. పెద్దగా పెరగలేదు. జనాభాకు సరిపడా పెరగలేదు. మిగిలిన రాష్ట్రాలతో పోలిస్తే మన రాష్ట్రంలో పోలీసుల కొరత వుందని సీరియస్ గా అధ్యయనం చేసి ఈ రాష్ట్రంలో ఆక్టోపస్ అనే సంస్థతో పాటు 37 వేల మంది పోలీసులను రిక్రూట్మెంట్ చేసుకోవాలని నిర్ణయించాం. ఈ మూడు సంవత్సరాల్లో దానికి సంబంధించిన ప్రక్రియ కూడా మొదలైంది. మొదటి సంవత్సరంలో పదివేల మంది రిక్రూట్మెంట్ ప్రక్రియ జరుగుతోంది. మరొక ఏడువేల మంది హోంగార్స్ నియామకం, అంతకుముందు రెండు సంవత్సరాల్లో మరొక 12 వేల మంది హోంగార్స్ నియామకం జరిగింది. ఇంత పెద్దఎత్తున పోలీసు రిక్రూట్మెంట్ ఆండ్రప్రదేశ్ చరిత్రలోనే కాదు భారతదేశంలో ఏ ఒక్క ఇతర రాష్ట్ర చరిత్రలో కూడా లేదని మనవి చేస్తున్నాను. కనీసం బేసిక్ పోలీసింగ్ ను స్ట్రెంగ్తేన్ చేసుకుంటూ వస్తున్నాం. అధ్యక్షా, మనకు తెలుసు. ఎవరైనా కొత్తగా విదేశాల నుంచి కాని ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి కాని టూరిస్టుగా రావాలన్నా లేక ఏదైనా పరిశ్రమ పెట్టాలన్నా ప్రధానంగా మంచి శాంతిభద్రతల పరిరక్షణ ఆ ప్రాంతంలో వుందా లేదా అని చూస్తారు. శాంతిభద్రతలు లేకుంటే అక్కడికి వెళ్లటానికి భయపడతారు. శాంతిభద్రతల పరిరక్షణ లేకపోతే టూరిస్టులే రావటానికి భయపడతారు. అటువంటిది పరిశ్రమలు పెట్టటానికి ఎవరు ముందుకొస్తారు? దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఎంత ఖర్చుకైనా వెనుకాడకుండా శాంతిభద్రతల పరిరక్షణను స్ట్రెంగ్తేన్ చేసుకోవాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. ఇక ఫ్యాక్షనిజం గురించి మాట్లాడవలసి వస్తే గడచిన 17 సంవత్సరాల చరిత్ర నా దగ్గరుంది. 1990 నుంచి మొదటి ఐదు సంవత్సరాలు ఆరోజు కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో వుంది. 90, 91, 92, 93, 94 దాకా కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో వుంది. 1995 నుంచి 2004 వరకు అంటే మే 12, 2004 దాకా తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో వుంది. 13.5.2004 నుంచి నేటి వరకు కాంగ్రెస్ అధికారంలో వుంది. అంటే ఆనాటి నుంచి 2007 చివరి వరకు మాట్లాడుతున్నాను. ఇప్పుడు 2008లో వున్నాము. ఐనా 2007 చివరి వరకు చెబుతాను. కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత మూడున్నర సంవత్సరాల గురించి మాట్లాడుతున్నాను. 1989 ఎండింగ్ లో కాంగ్రెస్ అధికారంలోకి వచ్చింది. అంటే కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో వున్న 1990 నుంచి 1994 వరకు లెక్కేస్తే కాంగ్రెస్ అధికారంలో వున్న ఐదు సంవత్సరాల్లో 390 పొలిటికల్ మర్డర్స్ జరిగితే అందులో తెలుగుదేశం వాళ్లు 132 మంది కాంగ్రెస్ వాళ్లు 192 మంది, మిగిలిన పార్టీల వాళ్లు 66 మంది చచ్చిపోయారు. ఆ తరువాత తెలుగుదేశం

పార్టీ అధికారంలో వున్న పది సంవత్సరాల కాలంలో మొత్తం బాధితుల సంఖ్య 965. అంటే కాంగ్రెస్ పాలనలో 390 అయితే అంతకు డబుల్ 780 అవుతుంది. పోనీ 800 లోపు అయినా ఫరవా లేదు కాని 965 మంది వున్నారు. అందులో తెలుగుదేశం వాళ్లు 421 మంది అయితే కాంగ్రెస్ వాళ్లు 443 మంది. మిగిలిన పార్టీ వాళ్లు 101 మంది చచ్చిపోయారు. అధ్యక్షా, ఇక్కడ దయచేసి గమనించాలి... అంతకుముందు కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో వున్నప్పుడు కాంగ్రెస్ వాళ్లే ఎక్కువగా చచ్చిపోయారు. తరువాత తెలుగుదేశం అధికారంలో వున్నప్పుడు కూడా కాంగ్రెస్ వాళ్లే ఎక్కువగా చచ్చిపోయారు.

దాని తర్వాత కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చింది 2004వ సంవత్సరంలో. ఈ మూడున్నర సంవత్సరాలలో 182 మంది చనిపోయారు. టోటల్ గా సంఖ్య బాగా తగ్గింది. అంతకు ముందు పది సంవత్సరాలలో 965 మంది అంటే సంవత్సరానికి సగటున 96 మంది అయితే, ఈ మూడున్నర సంవత్సరాలలో 182 మంది చనిపోయారు అంటే సంవత్సరానికి సగటున 50 మంది చనిపోయారు. 2004లో కాంగ్రెస్ వాళ్ల కంటే తెలుగుదేశం పార్టీ వాళ్లు కొంత ఎక్కువగా చనిపోయారు. 2004లో తెలుగుదేశం పార్టీ వాళ్లు 36 మంది చనిపోతే కాంగ్రెస్ వాళ్లు 6 మంది చనిపోయారు.

2005 వ సంవత్సరం వచ్చే సరికి తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన వాళ్లు 24 మంది, కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన వాళ్లు 22 మంది చనిపోయారు. 2006లో తెలుగుదేశం పార్టీకి సంబంధించిన వాళ్లు 32 మంది, కాంగ్రెస్ పార్టీకి సంబంధించిన వాళ్లు 23 మంది చనిపోయారు. 2007లో తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన వాళ్లు 13 మంది, కాంగ్రెస్ పార్టీ వాళ్లు 20 మంది చనిపోయారు. 2007 వచ్చే సరికి కాంగ్రెస్ వాళ్లే ఎక్కువగా చనిపోయారు.

ఫ్యాక్షనిజం అణచివేత

ఫ్యాక్షన్ ను అణచివేయాలని ఓవరాలీగా ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. కానీ beyond our means, ఎక్కడో ఒక చోట జరిగినపుడు దానికి సంబంధించి ప్రత్యేకమైన చర్యలు తీసుకుని మళ్లీ మళ్లీ అటువంటివి జరగకుండా కొంచెం గట్టి చర్యలు తీసుకుని ఫ్యాక్షన్ ను అణచివేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామని చెప్పాం. ఒక విషయాన్ని గమనించమని కోరుతున్నాను అధ్యక్షా. 2004వ సంవత్సరంలో తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందినవాళ్లు ఎక్కువగా చనిపోయారు. 2005లో తెలుగుదేశం, కాంగ్రెస్ పార్టీలు రెండూ కూడా సమానంగా వున్నాయి. 2006లో తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన వాళ్లు 9 మంది ఎక్కువగా, 2007లో కాంగ్రెస్ పార్టీ వాళ్లు 7 మంది ఎక్కువగా చనిపోయారు. ఆవిధంగా పార్టీల లెక్కన తీసుకున్నా కూడా మొత్తం మీద గడచిన 17 సంవత్సరాల లెక్క తీసుకుంటే కాంగ్రెస్ పార్టీకి సంబంధించిన వాళ్లు 708 మంది చనిపోతే, తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన వాళ్లు 658 మంది చనిపోయారు. అంటే గడచిన 17 సంవత్సరాలలో తెలుగుదేశం పార్టీ వాళ్ల కంటే కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన వాళ్లే 50 మంది ఎక్కువగా చనిపోయారు ఈ ఫ్యాక్షన్ మర్డర్స్ లో. మిగిలిన వాళ్లు మరొక 171 మంది చనిపోయారు. కానీ అధ్యక్షా, ఒకటి గమనించమని కోరుతున్నాను. ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో టోటల్ నెంబర్ బాగా తగ్గింది. 2004 వ సంవత్సరంలో అంతకు ముందు తెలుగుదేశం పార్టీ పీరియడ్ ప్లస్ కాంగ్రెస్ పార్టీ పీరియడ్ కలిపితే మొత్తం 65 మంది, 2005లో 46, 2006 లో 55, 2007 లో 34 మంది

చనిపోయారు. గడచిన 17 సంవత్సరాలలో lowest number of political murders were reported in the last year.

అధ్యక్షా, శాంతి భద్రతల పరిక్షణ ఈ ప్రభుత్వానికి ఎంతో ప్రధానమైనది. ఇందులో ఏమాత్రం తేడా ఉండదు. Every thing and any thing... to preserve Law & Order మా ప్రభుత్వం అన్ని విధాలుగా, ప్రతిచోటా, ఎక్కడైనా ఒక చోట చిన్న వర్గానికి గానీ, పెద్ద వర్గానికి గానీ ఒక ప్రాంతానికి గానీ, మరొక ప్రాంతానికి గానీ ఎప్పుడు ఎటువంటి ఇబ్బంది జరిగినా, నష్టం జరిగినా, కష్టం కలిగినా సవరించాలి, సరిజేయాలనే ఆలోచన ఏ ఒక్క రోజూ తక్కువ లేదు మాకు.

ఎప్పుడో 1985లో రామారావు గారు 610 జీ.ఓ.ను ఇస్తే, దాన్ని ఈరోజు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం మటుకే అమలు చేస్తోందనే విషయాన్ని మనవి చేస్తున్నాను. ఇంతకు ముందు ఎంతమంది ఎన్ని రకాలుగా మాట్లాడినా అమలు ఎప్పుడూ కాలేదు. ఈరోజు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం దాన్ని అమలు చేస్తోంది. ఇంతకు ముందు సభ్యులు అన్నట్లుగానో, లేకపోతే బయట మాట్లాడుకుంటున్నట్లుగానో హైదరాబాదు, రంగారెడ్డి జోనులో దాదాపు 30, 50 వేల మంది మిగతా ప్రాంతాల వారున్నారని లెక్కలు చెప్పారు. ఇది పూర్తిగా వాస్తవం కాదనే విషయం తేలిపోయింది. మొత్తం మీద మిగతా ప్రాంతాల వాళ్లు ఈ జోనులో వున్నది ఆరు వేల మంది మాత్రమే. అందులో తెలంగాణ ప్రాంతానికి చెందిన వాళ్లు మూడు వేల మంది వున్నారు. నాన్ తెలంగాణకు చెందిన వాళ్లు మరో మూడు వేలున్నారు. వాళ్లను కూడా పంపించే ఏర్పాటు చేస్తున్నాం. చాలామందికి ఆర్డర్స్ ఇష్యూ చేశారు, అమలవుతున్నాయి. మిగిలినది ఇంప్లిమెంటు చేయడానికి ఎంత త్వరగా వీలైతే అంత త్వరగా అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రీజన్లను చూసుకుని చేస్తాం. We are serious about removing any sort of pinpricks anywhere. In Presidential Order, Public Sector Undertakings have not been covered. But we have given a special order asking all the Public Sector Undertakings should also be brought under the purview of Presidential Order. ఆవిధంగా చేయమని ఇన్ ఫార్మల్ గా గవర్నమెంటు ఆర్డర్ ఇచ్చాం. ఏ ప్రాంతానికైనా, ఏ ఒక్కరినైనా ఇబ్బంది పెట్టాలని మాకెందుకు ఉంటుంది అధ్యక్షా? అందరికీ కావలసిన న్యాయం జరగాలి, ఇందులో ఏమాత్రం వ్యత్యాసాలు ఉండకూడదని చాలా గట్టిగా అనుకుంటున్నాం.

అసమానతలు అరికట్టేందుకు...

ప్రాంతీయ అసమానతలు అనే అంశం ఈ మధ్యకాలంలో ఒక చర్చనీయాంశంగా తయారైంది. మరీ ముఖ్యంగా ఇరిగేషన్ రంగంలో, విద్య, వైద్య, రూరల్ డెవలప్ మెంట్ ఇటువంటి రంగాలలో వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు సంబంధించి ఎక్కువ నిధులు ఖర్చు పెట్టాలనే డిమాండ్లు చాలా ఎక్కువగా వున్నాయి. అందులో ప్రభుత్వానికి పూర్తిగా చిత్తశుద్ధి వుంది. అన్నిటికంటే ప్రధానంగా ఎక్కువగా ఖర్చు పెడుతున్న ఇరిగేషన్ రంగం చూస్తే, ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో మేము అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత ఇరిగేషన్ పై మేము పెట్టిన ఖర్చు దాదాపు రూ. 24, 25 వేలు ఉంటుందేమో. అందులో దాదాపు 51 శాతం తెలంగాణ ప్రాంతంలోనే ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. మిగిలిన అన్ని రంగాలలో ఎక్కడ వెనుకబాటుతనం ఉంటే అక్కడ ఎక్కువ ఖర్చు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. ఇటువంటి సమస్యలు శాశ్వతంగా పరిష్కారం కావడానికి, రాష్ట్రంలో ఏ ఒక్క ప్రాంతంలోనైనా వెనుకబాటు తనం ఉన్నా దాన్ని తీసేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉంది. ఆ వెనుకబాటుతనం

పోవడానికి ప్రత్యేకంగా కృషి చేయాలి, ప్రత్యేకంగా సొమ్ములు ఖర్చు పెట్టాలి, ప్రత్యేకంగా బడ్జెటు కేటాయింపులు చేయాలి. ఆవిధంగా కేటాయించడంలో మనం వెనక్కి పోవలసిన అవసరం, మరొక విధంగా ఆలోచన చేయడం చాలా తప్పవుతుంది. తెలంగాణ ప్రాంతంలో తక్కువ ఖర్చు జరుగుతోంది. తక్కువ ఖర్చు పెడుతున్నారు, తక్కువ అభివృద్ధి జరుగుతోందనే అనే అనుమానం ఏ ఒక్కరికైనా వున్నా నేను ఈ సభ ముందే ప్రతిపాదిస్తున్నాను. ప్రధాన ప్రతిపక్షంతో సహా అన్ని రాజకీయ పార్టీలకు చెబుతున్నాను, ఒక Statutory Authority కావాలంటే వేయడానికి సిద్ధంగా వున్నాం, by way of Law, we can bring it to decide the backwardness of each of the districts or three different Regions of the State. జిల్లాల వారీగానైనా సరే లేదా రీజియన్ వారీగానైనా సరే, వెనుకబాటుతనానికి సంబంధించి ప్రతి సంవత్సరం లెక్కలు కట్టి, ఆ వెనుకబాటు తనం పోవడానికి ప్రపోర్షనేటుగా ఎంత అధికంగా నిధులు కేటాయించాలో పరిశీలిద్దాం. రాష్ట్రానికి సంబంధించిన నిధుల kitty ఒకటి ఉంటుంది అధ్యక్షా. రాష్ట్రానికి సంబంధించి ఓవరల్ నిధులలో, వెనుకబాటు ప్రాంతమైన సరే, వెనుకబాటు జిల్లాలైనా సరే, ఆ వెనుకబాటు తనం పోగొట్టడానికి ప్రత్యేకంగా అదనంగా నిధులు ఆ రీజియన్ కు కేటాయిద్దామా, లేకపోతే ఆ జిల్లాకు కేటాయిద్దామా అన్నది డిసైడ్ చేయడానికి .... ఆల్ రెడీ మనకు ఫైనాన్స్ కమీషన్స్ వున్నాయి. ప్రతి ఐదు సంవత్సరాలకు ఒకసారి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక ఫైనాన్స్ కమీషన్ ను ఏర్పాటు చేసుకుంటుంది. వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు సంబంధించి ప్రత్యేకమైన మేలు ఏవిధంగా చేయాలి, వెనుకబడిన రాష్ట్రాలకు సంబంధించి అదనంగా నిధులు ఏవిధంగా ఇవ్వాలి, వెనుకబాటు తనాన్ని పోగొట్టడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా ఫైనాన్స్ కమీషన్ ను ఏర్పాటుచేసుకుని, ఆ ఫైనాన్స్ కమీషన్ ఆలోచన మేరకు చేస్తారు. ఈరోజు పదమూడవ ఫైనాన్స్ కమీషన్ పనిచేస్తోంది. అలాగే పంచాయతీరాజ్ ఇనిస్టిట్యూషన్స్ కు సంబంధించి సక్రమంగా నిధులు devolve అవుతున్నాయా లేదా, సరిగా చేరుతున్నాయా లేదా, ఎంత చేరుతున్నాయనే విషయాన్ని చూడడానికి ఫైనాన్స్ కమీషన్ ఒకటి ఉంటుంది రాష్ట్ర లెవల్ లో.

అలాగే దీనికి సంబంధించిన స్టాచ్యుటరీ అథారిటీ టు డిసైడ్ అబౌట్ ది బ్యాక్ వర్డ్ నెస్ ముఖ్యంగా ప్రధానమైన రంగాలలో హ్యూమన్ రిసోర్సెస్ గురించి కాని సేద్యపు నీటి రంగం గురించి కాని, పరిశ్రమల గురించి కాని ప్రత్యేకంగా అభివృద్ధి చేయడానికి ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోవాలి, బడ్జెట్ లో ఎటువంటి కేటాయింపులు జరపాలనే విషయమై రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి చెప్పడానికి ఒక అథారిటీని ఏర్పాటు చేయడానికి మా ప్రభుత్వం తరపు నుండి ప్రతిపాదిస్తున్నాను. మిగిలిన అన్ని రాజకీయ పార్టీలకు ఒప్పుదల అయితే పూర్తిగా చేద్దామని ఉద్దేశ్యం వుంది. దీని గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పమని కోరుతున్నాను.

శాంతిభద్రతలకు సంబంధించి అయేషా గురించి ప్రతిపక్ష నాయకులు మెన్నన్ చేశారు. అది చాలా బాధాకరం. దోషులెవరో తేల్చవలసిన అవసరం తప్పనిసరిగా ఉంది. దురదృష్టవశాత్తు దోషులు ఇంతవరకు బయటపడలేదు. దానికి సంబంధించిన కూపి లాగడంలో స్థానిక పోలీసు యంత్రాంగం విఫలం అయింది. కాబట్టి సిబిఐకి ఇచ్చే ఏర్పాటు చేశాము. దాని గురించి సిబిఐకి ఇవ్వమని అడిగామా అని ప్రతిపక్ష నాయకుడు అన్నారు. ఈ అయేషా కేసును సిబిఐకి అప్పగించాలనే విషయం టిడిఎల్పి డిమాండ్ చేసింది. అది అవాస్తవమా? ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ఉంటే అయేషా కేసును సిబిఐకి అప్పగించాలని డిమాండ్ చేసింది. టిడిఎల్పి కార్యదర్శి ఇ. దయాకర్ రావు, నరేంద్రకుమార్, నరేందర్ రెడ్డి, దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావులు

కలిసి అయేషా తల్లిదండ్రులతో విలేకరుల సమావేశంలో మాట్లాడారు. రెండు జిల్లాల ప్రజలను తీవ్ర ఆవేదనకు గురి చేసింది. అయేషా గురించి ప్రభుత్వానికి చీమ కుట్టినట్లు లేదని విమర్శించారు. తల్లిదండ్రులు, మీడియా, అన్ని ప్రజా సంఘాలు అయేషా హత్యపై ఆందోళన చేస్తున్నా, ముఖ్యమంత్రి మాట్లాడకపోవడం శోచనీయమన్నారు. మరో మూడు రోజులలో నిందితులను పట్టించుకోకపోతే ఉద్యమాన్ని రాష్ట్ర వ్యాప్తం చేస్తామని, శాసనసభను స్థంభింప చేస్తామని హెచ్చరించారు. నిందితులను వెంటనే అరెస్టు చేయాలని డిప్యూటీ పోలీస్ కమీషనర్ రాజుకు టిడిఎల్పి వినతి పత్రం అందచేసింది. అయేషా హత్య కేసులో అందరికీ అనుమానాలున్నాయి. ఈ కేసులో మంత్రి బంధువు ఉన్నారు అనే ఆరోపణ ఉన్నందున ప్రభుత్వానికి ఏ మాత్రం చిత్తశుద్ధి ఉన్నా ఆ కేసును వెంటనే సిబిఐకి అప్పచెప్పాలి అని జనవరి 27న టిడిఎల్పి కార్యదర్శి దయాకర్ రావు విజయవాడలో డిమాండ్, మరల పది రోజులకు సిబిఐకి అప్పగించిన తరువాత సిబిఐ విచారణలో ఏమాత్రం నమ్మకం లేదని అన్నారు. విజయవాడ పోలీసు కమీషనర్ ఆనంద్ సమర్థుడైన అధికారి, స్థానిక పోలీసులే దోషులను పట్టుకోవాలి. పది రోజుల తరువాత ఎన్టీఆర్ బ్రస్ట్ భవన్ లో తెలుగు మహిళ అధ్యక్షులు రోజూ డిమాండ్ - కేసును సిబిఐ విచారిస్తుందా? ఇక్కడి పోలీసులు విచారిస్తారా అనేది కాదు. వారం రోజుల తరువాత మరల రోజూ విజయవాడలో కమీషనర్ పై రాజకీయ ఒత్తిడులు ఉన్నందున దోషులను అరెస్టు చేయలేకపోతున్నారు.

I am not going into the merits of the case or any sort of it. జనరల్ లా అండ్ ఆర్డర్ గురించి మెన్నన్ చేస్తున్నాను. ఎంత చిత్తశుద్ధితో ఉన్నామో గమనించండి. మా ఇంటెలిజెన్సు వాళ్లు చెప్పారు. వార్డెన్ ఇంటి పేరు కోనేరు అంట. మా మంత్రి కోనేరుకు బంధువు కాదు. ఆయన కులం కాదు. వారి ఇంటి పేరు కోనేరు. అందుకని కోనేరు రంగారావు మనవడికి సంబంధం ఉందని ఏవో కొన్ని వార్తాపత్రికలు, న్యూస్ ఛానల్స్ లో వచ్చింది. కోనేరు రంగారావుకి చిత్తశుద్ధి ఉంది కాబట్టి తన మనవడి పేరు వస్తేనే తనంత తాను పోలీసుల వారితో మాట్లాడి తన మనవడిని లై డిటెక్టర్ టెస్టుకు, డిఎన్ఎ టెస్టుకు పంపించే ఏర్పాటు చేశారు. చిత్తశుద్ధి ఉందంటా, లేదంటారా? ఏదో ఒకటి పత్రికలలో, టీవి ఛానల్స్ 24 గంటల వచ్చిన తరువాత ఏదో ఒకటి వస్తూనే ఉంటాయి. ఇటువంటి కేసు సినీ ఆర్టిస్టు ప్రత్యూష కేసు వచ్చింది. ఆరోజు కూడా తెలుగుదేశం పార్టీకి సంబంధించిన ప్రధాన నాయకుని కొడుకు పేరు వచ్చింది. అప్పుడు నేను ప్రతిపక్షంలో ఉన్నా ఒక్కసారైనా ఒక్క మాటైనా మాట్లాడానా? కొంత న్యాయం ఉండాలి. వి హావ్... ప్రతిదీ రాజకీయం చేసే ప్రయత్నం చేయాలా? అయేషా తల్లిని ప్రతి చోటికి తీసుకువెళ్లి మీటింగు పెట్టవలసిన అవసరం ఏమి ఉంది. నిజామాబాద్ లో, ఇంకొక చోట మీటింగు ఎందుకు? ప్రభుత్వం చేయవలసిన పని చేయలేదా? మరల ఆనంద్ ఇన్ వెస్టిగేట్ చేయాలి. అతని మీద నమ్మకం ఉంది అంటారు. మరల సిబిఐ కావాలంటారు. సిబిఐ వేస్తే సిబిఐ వద్దంటారు. ఇంత కన్ ఫ్యూజన్ లో ఉంటే ఎలా? సిబిఐ అంటే క్రైమ్ బ్యూరో ఆఫ్ ఇన్ వెస్టిగేషన్ కాదు కాంగ్రెస్ బ్యూరో ఆఫ్ ఇన్ వెస్టిగేషన్ అని అంటున్నారు. సిబిఐ కంటే మంచి ఆర్గనైజేషన్ ఏదైనా ఉంటే చెప్పండి. దానితో ఇన్ వెస్టిగేషన్ చేయిస్తాము.

వెనుకంజ వేయలేదు...

మేము చిత్తశుద్ధి లేకుండా మాట్లాడుతున్నామా? మరో అంశం గురించి ప్రతిపక్ష నాయకులు చాలా మాట్లాడారు. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అంతా అవినీతితో నిండి పోయింది. అవినీతిలో కూరుకుపోయింది. ఏ పని

చేసినా అవినీతి కోసం, కమీషన్లు కోసం చేస్తారని అన్నారు. అవినీతి ఆరోపణలు ఎన్ని వచ్చినప్పటికీ సిబిఐ కాని జ్యూడిషియల్ ఎంక్వైరీకి కాని వెనుకంజ వేశామా? వోక్స్ వేగన్కు సంబంధించి సిబిఐతో ఎంక్వైరీ చేయించమంటే చేయించామా, లేదా? ఔటర్ రింగ్ రోడ్డుకు సంబంధించి 13 లేన్ల రోడ్లని, వెడల్పైన రోడ్లు వంకర టింకరగా ఉందని అన్నారు. చింతకాయ తరగినట్టు తరిగింది, చింతకాయలు అమ్ముకునే ఆమె కథ ఒకటి ఉంది. దాని గురించి చెబుతున్నాను. వంకర టింకర కాయలన్నదంట ఆమె. వంకర టింకర తిరిగిందంటే సిబిఐ ఎంక్వైరీ వేశామా? లేదా? కానీ మీరేమి చేశారో దయచేసి ఆలోచించండి. ఏలేరు స్కాంకు సంబంధించిన విషయంలో ఆలిగేషన్స్ వస్తే, ఆ ఆలిగేషన్స్ పైన సోమశేఖర కమీషన్ ఏర్పాటైతే, ఆ కమీషన్తో ఎంక్వైరీ కాకుండా వుండడానికి ఎంత అగచాట్లు పడ్డారు? ఎంత కష్టపడ్డారు? లేదు, లిక్కర్ స్కాంకు సంబంధించి మీ ప్రభుత్వంలో, మీ దగ్గర విజిలెన్స్ అండ్ ఎన్ఫోర్స్మెంట్ కమీషన్గా పనిచేసిన ఆంజనేయరెడ్డి గారు దాదాపు 700 కోట్ల రూపాయల స్కాం వుంది ఇందులో అని రిపోర్టు ఇస్తే, ఆ రిపోర్టు పైన ఏసిబి ఎంక్వైరీ చేయించమని చెప్పిన కోర్టు, పోలీసు ఎంక్వైరీ చేయించమని ఏసిబి ఇస్తే, దానిపైన సుప్రీంకోర్టు వరకూ పోయారు. ఇంతవరకూ that enquiry is not seeing the light of the day. ఎందుకు మీరు దాచిపెట్టుకోవలసి వస్తుంది? ఎందుకు మీరు సుప్రీంకోర్టును ఆశ్రయించవలసి వస్తుంది? ఎందుకు మీరు స్టే తీసుకొని రావలసి వస్తుంది? మీకు సంబంధించి disproportionate assets వున్నాయని ఎంక్వైరీ ఆర్డర్ చేయించుకొని లక్ష్మీపార్వతి వస్తే దానిపైన మీరెందుకు స్టే తీసుకొని రావలసి వస్తుంది? మేము ఎప్పుడైనా ఒక్కదానిలో కూడా స్టేకు పోయామా? On the other hand, మీరు అడిగిన చోటల్లా, ఇంపార్టెంట్ ఆలిగేషన్స్ వచ్చిన చోటల్లా సిబిఐ ఎంక్వైరీ గాని, జ్యూడిషియల్ ఎంక్వైరీ గానీ వేశామా, లేదా? ఎండోమెంట్స్కు సంబంధించి స్కాం ఏదో వుందంటే దానికి సంబంధించి జ్యూడిషియల్ ఎంక్వైరీ వేశామా, లేదా? ఎప్పుడు వెనక్కు పోయామని నేను అడుగుతున్నాను. ఇరిగేషన్కు సంబంధించిన 41 ప్రాజెక్టుల సైట్స్లో బహిరంగ చర్చకు పెట్టాము. ఎక్కడైనా, ఏదైనా ఇర్రెగ్యులారిటీస్ వుంటే చెప్పండని, రుజువు చేయండని చెబితే ఒక్క చోట కూడా ఇర్రెగ్యులారిటీని రుజువు చేయలేకపోయినా ప్రతిరోజూ అరవడం మాత్రం, అరుస్తూనే వుంటారు. కేవలం gobbles మీకు ఆరాధ్య దైవం. ఒక్క అబద్ధాన్ని పదిసార్లు, పదిరోజులు రోజూ మాట్లాడుతూ వుంటే, దానిని నిజమని నమ్ముతారని చెప్పి మీరు అనుకుంటున్నారు. ఇది ఏ మాత్రం హర్షించదగ్గది కాదండీ. మీరు అధికారంలో వున్నప్పుడు ఏవిధంగా, దేని కోసం మీరు పనిచేశారో, మిగిలిన వారు కూడా అదే విధంగా పనిచేస్తారని చెప్పి అనుకుంటే మేమేమి చేయాలి? అన్ని విధాలుగా రాష్ట్రం అగ్రగామిగా ప్రగతి పథంలో ముందుకు వెళుతుంది. Socio Economic Survey ప్రకారం 20 Point Economic Programme లో తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో వుండగా, ఈ రాష్ట్రం నాలుగు సంవత్సరాల క్రితం 13వ స్థానంలో వుంది. 20 Point Economic Programme క్రింద. ఈరోజు మొత్తం భారతదేశంలో నెంబరు 1 స్థానంలో వుంది. ఎంప్లాయిమెంట్ గ్రోత్ తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో వుండగా 0.4, 0.6 వుంటే అది 3.7 శాతంగా వచ్చింది. 3.7% is the highest in the past twenty years. Employment elasticity బాగా పెరిగింది.

ఇది స్వర్ణయుగం

అధ్యక్షా, ఒక్కటే మనవి చేయాలనుకుంటున్నాము. ఈ నాలుగు సంవత్సరాలు కాంగ్రెస్ పార్టీ పరిపాలన నిజంగా నేను మనవి చేసినట్లు అలనాటి, ఇంతకు ముందు భారత చరిత్రలో, నేను చిన్నప్పుడు చదువుకున్న చరిత్రలో గుప్తుల స్వర్ణయుగం, గుప్తుల కాలం నాటి స్వర్ణయుగం అని అంటున్నాను నేను. నిజంగా అటువంటి స్వర్ణయుగం అధ్యక్షా ఇది. అది రావడానికి కారణం, ఈవిధంగా మంచి జరగడానికి కారణం నిన్ననే నేను మనవి చేసినట్లు మూడు ప్రధానమైన కారణాలు వున్నాయి. ఒకటి భగవంతుడి దయ, రెండు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న అభివృద్ధి చర్యలు, సంక్షేమ చర్యలు, మూడు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన అన్ని రకాలైన సహకారం, వాటి మానిటరీ పాలసీ, ఒక్క పైసా పన్ను అదనంగా వేయకుండా, ఇంకా కరెంటు ఛార్జీలు తగ్గించి, మునిసిపాలిటీలకు సంబంధించిన ట్యాక్స్ లు పెంచకుండా అన్ని రకాలుగా రాష్ట్రాన్ని ప్రగతి పథంలో తీసుకుపోతున్నాము. Saturation అనే Concept ఇంతకు ముందు ఎప్పుడూ లేని విధంగా, ఇంతకు ముందు తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో వున్న 9 సంవత్సరాలలో ఒక్కసారి అయినా పొరపాటున అయినా మీరు కాంగ్రెస్ పార్టీకి సంబంధించిన వారికి ఇళ్లు ఇచ్చారా? పెన్షన్లు ఇచ్చారా? ఆఖరుకు సియం రిలీఫ్ కూడా ఇవ్వలేదు మీరు. ఇవ్వాళ ఈ రాష్ట్రానికి సంబంధించి 8 కోట్ల మంది ఈ రాష్ట్ర ప్రజలు, ఈ రాష్ట్రానికి సంబంధించిన వాళ్లు మా ప్రభుత్వాన్ని ఎన్నుకున్నంత మాత్రాన మాకు ఓట్లు వేయలేదని ఏ ఒక్కరిని అయినా పక్కన పెట్టడం ప్రజాసామ్యంలో భావ్యం కాదని, చేయకూడదనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ saturation concept ను తీసుకువచ్చి అందరికీ ఇళ్లు కట్టించి, ఇళ్లు లేని ప్రతి వాడికీ ఇళ్లు కట్టించడం, అర్హత ఉన్న ప్రతి వారికీ పెన్షన్లు ఇవ్వడం, 80 లక్షల మందికి ఇళ్లు ఏమిటి? 65 లక్షల మందికి పెన్షన్లు ఏమిటి? కోటి ఎన్నభై రెండు లక్షల కుటుంబాలకు తెల్లరేషన్ కార్డులు ఏమిటి? 7 వేల కోట్ల రూపాయలు ఇందిరా క్రాంతి పథంలో అప్పులు ఏమిటి? గడచిన నాలుగు సంవత్సరాలలో ఆరు లక్షల ఎకరాల భూముల పంపకం ఏమిటి? ప్రతి ఒక్కటే అధ్యక్షా. ఇవ్వాళ గిరిజనులకు సంబంధించి ప్రత్యేకమైన భూములు పంచే ప్రయత్నం, దీనికి సంబంధించిన చట్టం కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకువస్తే నాకు తెలిసినంత వరకూ భారతదేశంలో ఏ ఒక్క ఇతర రాష్ట్రం కూడా దీనికి సంబంధించి భూములు గిరిజనులకు చేర్చాలనే ప్రక్రియ మొదలుపెట్టిన ప్రభుత్వం మరొకటి వుందని నేను అనుకోవడం లేదు. మేము ప్రక్రియ మొదలుపెట్టడం కాదు, జూన్, జూలై మాసాల కల్లా ఏ మేరకు అయితే గిరిజనులకు భూములు అందించే ఏర్పాటు చేయాలని దానిని పూర్తి చేయాలనుకున్నాం. దానికి 20 కోట్ల రూపాయలు ప్రత్యేకంగా బడ్జెట్ కేటాయిం చే ఏర్పాటు చేశాము. ఈ బడ్జెట్ లో షెడ్యూల్డ్ కులాలకు సంబంధించి బడ్జెట్ లో 17 కోట్ల రూపాయలు అదనంగా ఏర్పాటు చేశాము. షెడ్యూల్డ్ తెగలకు సంబంధించి 7 శాతం బడ్జెట్ ఏర్పాటు చేశాము. నోడల్ ఏజెన్సీలు కావాలని అడిగితే ఏ మాత్రం ఆలోచన లేకుండా నోడల్ ఏజెన్సీలు ఇచ్చాము. అన్ని రకాలుగానూ బీద, బలహీన, బడుగు వర్గాలకు అన్ని రకాలైన మేలు చేశాము. Saturation అనే concept తో హాస్టళ్లలో మెస్ ఛార్జీలలో, స్కాలర్ షిప్, ఫీజు రియంబర్స్ మెంట్ లలో, హాస్టళ్లకు సంబంధించి ప్రత్యేకమైన వసతులు కల్పించే విషయంలో ఎక్కడ ఏ విధంగానూ, ఏ ఒక్క లోపం లేకుండా నిజంగా అభివృద్ధి బాటలో వున్న ప్రభుత్వం ఇది. ఇది నిజంగా సంక్షేమ బాటలో వున్న ప్రభుత్వం ఇది. ఎవరు ఎన్ని రకాలుగా ఇబ్బందులు సృష్టించాలనే ప్రయత్నం చేసినా ఏ ఇబ్బందులూ మా దగ్గరకు కూడా రావు, అంటుకోను కూడా అంటుకోవు. అన్ని రకాలుగానూ ఈ రాష్ట్రాన్ని ముందుకు

అభివృద్ధి పథంలో తీసుకుపోతున్నాము. అన్ని రకాలుగా మేము మొదలుపెట్టిన పనులు పూర్తి చేసేంతవరకూ మేము సంపూర్ణంగా ప్రజల యొక్క పూర్తి స్థాయి విశ్వాసాన్ని చూరగొంటాము. ఈ ఎలక్షన్ కాదు, వచ్చే ఎలక్షన్ కాదు, మళ్లీ మళ్లీ ఎలక్షన్లలో కూడా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలు ఖచ్చితంగా వుంటాయని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

xxx